

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 13 (2456) 1997 KOVAS-MARCH 25

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1

Krikščioniškojo tikėjimo širdis, plakanti mummyse

Kun. prof. ANTANAS RUBŠYS,
Manhattan College

“Ir mes jums skelbiame gerą naujieną apie ... duotąjį pažadą: jį Dievas įvykdė mums, ... prikeldamas Jėzų...” (Apd 13, 32-33). Jėzaus Prisikėlimas yra pagrindinė mūsų tikėjimo tiesa į Kristų: svarbiausia tiesa tikėjimo, kurį išpažino ir kuriuo gyveno pirmoji krikščionių Bendrijos karta, mums perduoto tikėjimo kraičio esmė, liudijama Naujojo Testamento raštu, skelbiama drauge su Kryžiumi kaip esminė Velykų paslapties dalis.

PRISIKĖLIMAS – TIKRAS ĮVYKIS

Kristaus Prisikėlimo paslaptis yra tikras įvykis su apraishomis, kurios buvo istoriškai patvirtintos. Tai liudija Naujojo Testamento raštai. Apaštalas Paulius, rašydamas korintiečiams maždaug 56 m., jiems primena:

Aš jums perdaviau kaip labai svarbų dalyką, ką ir pats esu gavęs, kad Kristus numirė už mūsų nuodėmes, kaip skelbė Raštai, ir kad buvo palaidotas; kad buvo prikeltas trečiąją dieną, kaip skelbė Raštai, ir kad pasirodė Kefui, paskui Dvylikai (1 Kor 15,3-5).

Apaštalas Paulius čia kalba apie gyvą tikėjimo kraitį, su kuriuo jis susipažino po savo atkūrimo prie Damasko vartų (žr. Apd 9,3-18).

TUŠČIAS KAPAS

“Kam ieškote gyvojo tarp mirusiųjų? Čia jo nebėra. Bet jis buvo prikeltas!” (Lk 24,5-6). Pirmoji apraška, kurią užtin-kame tarp pirmųjų Velykų įvykių, yra tuščias kapas. Savaime tai nėra tiesioginis Prisikėlimo įrodymas. Kristaus kūno dingimas iš kapo galėjo būti ir kitaip paaiškintas (žr. Mt 28,11-15).

O vis dėlto tuščias kapas buvo visiems esminis ženklas. Mokiniais tuščio kapo atradimas buvo pirmasis žingsnis, kuriuo jie patyrė Kristaus Prisikėlimą kaip tikrą įvykį.

Taip atsitiko pirmiausia su moterimis, o paskui su apaštalu Petru (žr. Lk 24,3.12.22-23). Mokiny, “kurį Jėzus mylėjo”, tvirtina, kad, įėjęs į tuščią kapo rūšį ir atradęs ten “gulinčias drobules ir skara, buvusią ant Jėzaus galvos”, jis “pamatė ir įtikėjo” (Jn 20,2.6.8). Taigi jis, pamatęs tuščio kapo būklę, suvokė, kad Jėzaus kūno dingimas iš kapo nėra žmonių darbas, kad Jėzus yra sugrįžęs į gyvenimą kitaip, negu tai buvo įvykę su Lozoriumi (žr. Jn 11,44;20,5-7).

SUSITIKIMAI SU PRISIKĖLUSIUOJU

Marija Magdaliatė ir kitos moterys, atėjusios užbaigti Jėzaus kūno patepimo, – Jėzus buvo palaidotas skubiai neužbaigus kūno patepimo dėl to, kad Didžiojo Penktadienio vakarą prasidėjo “šabas”, – buvo pirmosios susitikti su Prisikėlusiuoju (žr. Lk 16,1; Lk 24,1; Jn 19,31.42). Taigi moterys buvo pirmieji Kristaus Prisikėlimo pasiuntiniai net patiems apaštalams! (žr. Lk 24,9-10; Mt 28, 9-10; Jn 20,11-18).

Apaštalams Jėzus pasirodo vėliau – pirma Petru, o paskui kitiems. Petras buvo Jėzaus pašauktas stiprinti brolių tikėjimą. Užtat jis ir pamato Prisikėlusįjį pirmiau už juos. Remdamasi jo liudijimu, krikščionių bendrija džiugauja: “Viešpats tikrai

prisikėlė ir pasirodė Simonui (Petru)” (Lk 24,34.36).

Visi pirmųjų Velykų dienų įvykiai siejasi su visais apaštalais – ypač su Petru – kuriant naują erą, prasidėjusią su Prisikėlimo rytu. Būdami Prisikėlusiojo liudytojai, jie yra Jo Bendrijos pamatų akmenys. Pirmųjų tikinčiųjų bendruomenės tikėjimas rėmėsi liudijimu tikrų asmenų, didžiųjų dalimi jiems asmeniškai pažįstamų kaimynų.

Tiesa, Petras ir Dvylika yra svarbiausi “Prisikėlimo liudytojai”, bet jie nėra vieni – apaštalas Paulius užsimena laiške korintiečiams, kad Prisikėlusysis “pasirodė iš karto daugiau nei penkiems šimtams brolių, kurių daugumas tebegyvena iki šiolei (tai yra 22 m. po Kristaus mirties – Prisikėlimo)” (1 Kor 15,6).

PRISIKĖLUSIOJO KRISTAUS ŽMOGIŠKOJI BŪKLĖ

Susitikimas ir valgiu – duonos laužymu – Prisikėlusis Jėzus atnaujina tiesioginį sąlytį su savo mokiniais. Taip Jis pakviečia juos patirti, kad Jis nėra šmėkla. Svarbiausia paliudija, kad Jo prisikėlusis kūnas, kuriame pasirodo jiems, yra tas pats kūnas, kuris buvo kankinamas ir nukryžiuotas, nes jis tebenešioja kančios žymes.

Betgi tuo pačiu metu šis tikras ir apčiuopiamas kūnas turi naujas garbingo kūno savybes: erdvės ir laiko varžtai jo neberiboja. Žmogiškoji Kristaus prigimtis nebėgi būti įkalinta žemėje ir nuo dabar priklauso dieviškajai Tėvo valdai. Užtat Prisikėlusis Jėzus yra laisvas pasireikšti kaip jam tinka, kad sužadintų mokinių tikėjimą (žr. Mk 16,12; Jn 20,14-16; 21,4.7).

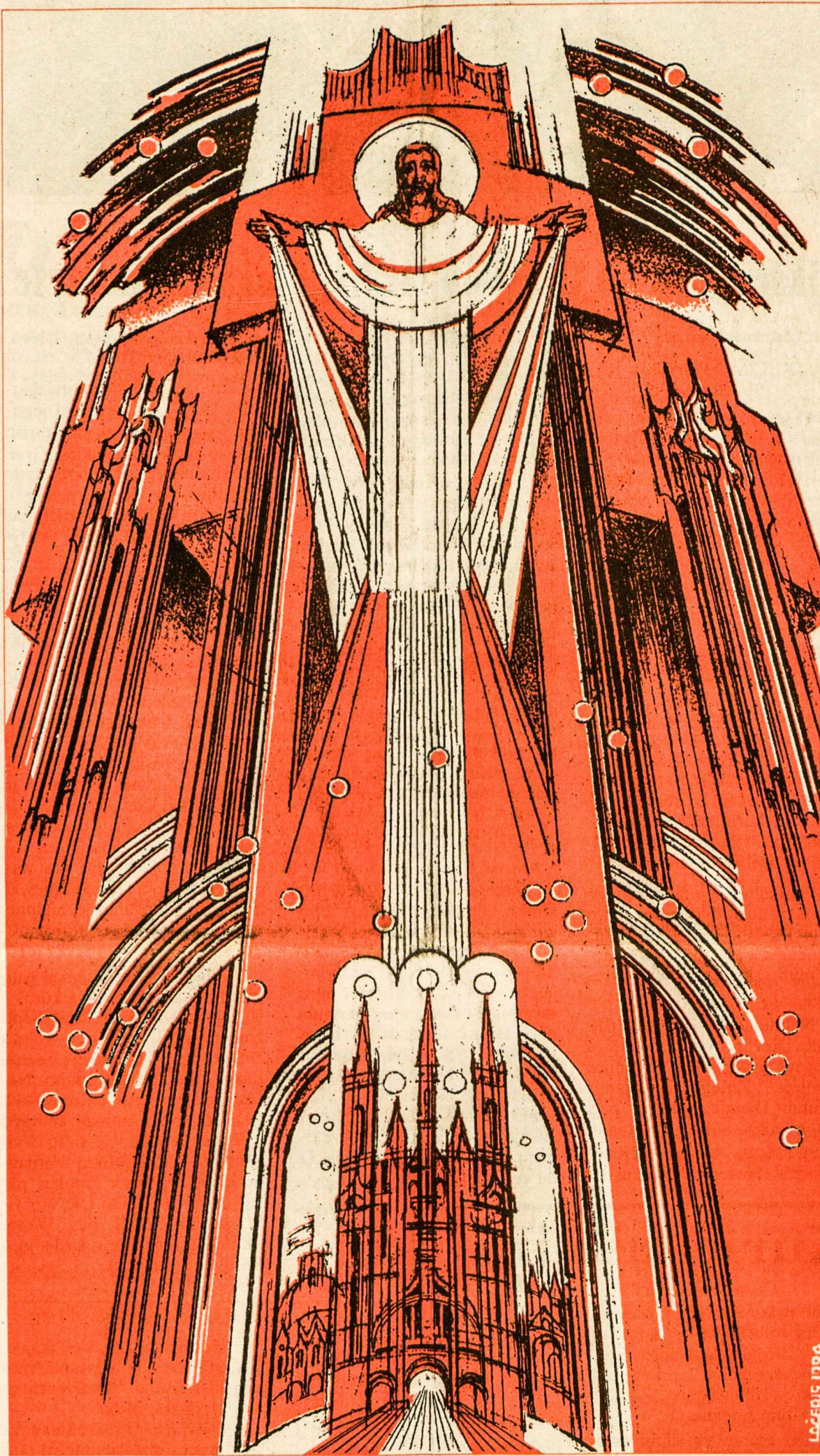
Kristaus Prisikėlimas nebūvo grįžimas į žmogui įprastą gyvenimą žemėje. Tokie buvo prikelimai iš numirusių, kuriuos Kristus įvykdė prieš Velykas; Jairo dukters, Naimo jaunuolio, Lozoriaus. Tie Jėzaus veiksmai buvo stebuklingi įvykiai. Betgi stebuklingai prikeltieji Jėzaus galia asmenys buvo sugrąžinti į žmogaus gyvenimą žemėje.

Kristaus Prisikėlimas skiriasi nuo šių prikelimų savo esme. Savo prisikėlusiam kūne Jėzus pereina iš mirties būklės į tokį gyvenimą, kurio nebesąlygoja laiko ir erdvės varžtai. Prisikėlimu Jėzaus kūnas prisipildė Šventosios Dvasios jėgos. Užtat savo garbingoje būklėje jis taip dalyvauja dieviškajame gyvenime, kad apaštalas Paulius gali sakyti, jog Kristus yra “Dangaus žmogus” (1 Kor 15,47).

TIKRAI LAIMINGA NAKTIS

Velykų nakties vigilijos pamaldose diakonas gieda giesmę “Tedžiugauja”. Giesmėje naktis, patyrusi Kristaus Prisikėlimo laiką ir valandą, vadinama laiminga. Tačiau joks žmogus nematė Kristaus Prisikėlimo. Neaprašo jo nė evangelistai. Niekas negali papasakoti, kaip Prisikėlimas įvyko. Jo vidinė esmė – Kristaus perėjimas į kitą gyvenimą – buvo dar mažiau suvokiama poįčiučiai.

Nors Prisikėlimas buvo tikras įvykis, kurį patvirtina ženklus tuščias kapas ir apaštalių susitikimų su prisikėlusiu Kristumi tikrovė, Prisikėlimas savo esme yra antgamtinė tikėjimo paslaptis, viršijanti istoriją. Prisikėlusis Kristus pasireiškė ne pasauliui, bet savo mokiniams – “tiems, kurie buvo jį atlydėję iš Galilėjos į Jeruzalę. Dabar jie yra jo liudytojai žmonėms” (Apd 13,31). (Nukelta į 2-rą psl.)

“Taigi krikštu mes esame kartu su juo palaidoti mirtyje, kad kaip Jėzus buvo prikeltas iš numirusių Tėvo šlovinga galia, taip ir mes pradėtume gyventi atnaujintą gyvenimą. Jei esame suaugę su jo mirties paveikslu, būsimė suaugę ir su prisikėlimo” (Rom 6,4-5)

Ilustracija – dail. LAIMUČIO LOČERIO

Kurie laimingesni - mes ar jie?

ALĖ RŪTA

Kiekvieną pavasarį tvarkingi žmonės atlieka “pavasarinį apsisvalymą” (spring cleaning). Išdulkina lovas, siurbliu ištraukia visus nešvarumus iš kampių, nublizgina baldus, sukrasto, iššluosto spinteles... Dar geriau būtų, jei kiekvienas taip apsišvarintų savąjį vidų.

Gelbsti gražėjantis oras, džiugus atšilimas, primena ir kalendorius, kad žiema pasitraukia, jau ir pirmieji daigai – naujo žiemos viltis... Padeda kolektyvus... Pajunti gyno oro gūsi, giliau kvėpuoji, lengvėja sąžinė, jei kokiu geranorišku veiksmu stumi šalin savas ydas, blogus įpročius, gražini moralines ir kitokias skolas, tampi kūrybingesnis... Pavasaris! Gamtos ir žmogaus prisikėlimas. Susimąstymas...

Vyresnieji pagalvoję randa, kad gyvų giminių ir draugų jau mažėja ir (dažnai) mažiau, negu

mirusių, išėjusių negrįžtamai. Ir tai ne vienam prišaukia liūdesį. Kodėl nebuvau atidesnis, tėveliai brangūs? Kodėl jus palikau vienus jūsų negalioj ir vienvietę? Kodėl tu išėjai, dukrele, palikusi savo gražią jaunystę ir verkiančius, kurie tave mylėjo? Kodėl per jauną sukritai, mylimoji gyvenimo drauge, o aš nėkantriai susiradau kitą – ir nelaimingai? Tavo dulkės plūduojuja begalybėje, o aš verdamas rankioju gyvenimo smulkmenas ir savas klaidas... Kodėl klasta išplėšė tave, sūnau, iš pasaulio, palikdama jokių malonumų nebeužgesinamą skausmą?

Kur tu, broli, kur tavo siela? Žaisdavome, drauge bėgiodavome tėviškės takeliais, laužėm tą pačią riekę juodos duonos, kurios didelis kepalas gulėjo ant galo stalo, o tėvelis atriekdavo storai – kvepiančios, trupiančios, skanios... Kodėl mano gyvenimo kelias ištįso į sveti-

mas šalis, o tu atgulei gimtinės parapijos kapeliuose? Žinoma, iškentęs prievartas ir daugybę pavojų...

Kur jūs, vienos klasės suolus trynė draugai? Didžiama jau ir jūsų už amžinybės horizonto. Ar mūsų bendros žydros svajonės taip ir išbluko, kaip žibuoklių žiedai, suskinti pirmiesiems mūsų šokiams kukliose mokyklos salėse? Kodėl užmigai amžnu miegu, mano šokėjau? Ir kodėl aš tebesiplaku po reikalingos ir nereikalingos kasdienybės sūkurius? Kur jūs visi, staigiai išjęję, palikę ar nepalikę pėdsakų, bet visi nustebinę ir nuliūdinę artimuosius?

Išėjote, užsiklojote amžinybe, atsiskyrėte nuo mūsų... Bet ar visiškai? Argi mūsų mintys ir širdys nebėra su jumis? Jei mylėjom, tebemylime. Jei buvom susipykę, užmiršom nuoskaudas, gal net nebeprisimenam, (Nukelta į 2-rą psl.)

Su atnaujinta viltimi į prasmingą gyvenimą

Vyskupo Baltakio žodis tautiečiams išėjimoje Kristaus Prisikėlimo – Pergalės šventės proga

MIELI BROLIAI, SESĖS,

Antrasis Vatikano susirinkimas, aptardamas žmogaus troškimą gyventi amžinai, rašo:

“Visi technikos laimėjimai, nors ir labai naudingi, nepajėgia nuraminti žmogaus baiminimosi; biologinis gyvenimo prailginimas negali patenkinti troškimo gyventi po mirties, neišplėšiamai įdiegto jo širdyje”. (Pastoracinė konstitucija).

Kaip pilnas ir prasmingas bebūtų mūsų gyvenimas, kaip sąžiningai besirūpintume savo šeimos ir tautos gerove, kaip dideliu kultūrinio ar ekonominio įnašu praturtintume žmoniją, – mūsų džiaugsmas nebūtų pilnas, nei laimė tobula, jei prieš akis stovėtų mus naikinanti, grasinanti mirtis.

Netikintiems į amžinybę, pagal ateistą filosofą J. P. Sartre, mirtis “princiškai atima gyvenimui bet kokią prasmę” (LE, p. 261).

Velykų šventė mums, tikintiems krikščionims, yra tokia džiugi ir brangi, nes joje prisimename ne vien istorinį Kristaus prisikėlimą, bet ir jo iškilmingą užtikrinimą, kad mirtis yra tik perėjimas iš laiko į amžinybę:

“Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, nors ir numirtų, bus gyvas. Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius. (...) Aš jį prikelsiu paskutinąją dieną” (Jn 11,25-26; 6,54).

Skirtinguose luomuose ir profesijose atliekame savo gyvenimo misiją pasaulyje. Mūsų gyvenimas, kaip ir Kristaus, yra pažymėtas kančia ir nusiivylimais. Tačiau vargai ir kančios bei neišvengiamai artėjantis laikinas sielos atsiskyrimas nuo kūno mūsų nežlugdo, priešin-gai, mus dvasiškai brandina ir viltingai ruošia amžinos laimės pomirtiniam gyvenimui.

Paslaptingame Dievo plane, teigia Šv. Raštas, mes savo kančiomis papildome tai, ko trūko Kristaus asmeninėje kančioje dėl Bažnyčios: “Dabar aš džiaugiuosi savo kentėjimais už jus ir savo kūne papildau, ko dar trūksta Kristaus vargams dėl jo kūno, kuris yra Bažnyčia (Kol 1,24).

Kančia, ypač moralinis blogis, visuomet liks nesuprantama paslaptimi. Laisvės kovotojas Petras Paulaitis, 35 metus praleidęs sovietų lageriuose, rašo: “Tik Dievui vienam yra žinomas kančios reikale kelias, kurį Jis leidžia ir teikia jėgų juo eiti” (GDG p. 74).

Kristus, mūsų gyvybinius ryšius su Juo ir Jo išganomąja misija nusakęs palyginimu apie vynmedį ir šakeles, sykiu paaiškina ir kančios priežastį bei prasmę: “Aš esu tikrasis vynmedis, o mano Tėvas – vynininkas. Kiekvieną mano šakelę, neduodančią vaisiaus, jis išpauna, o kiekvieną vaisingą šakelę apvalo, kad ji duotų dar daugiau vaisių (Jn 15,1-2).

Kiekvienas apgėnėjimas yra skausmingas, bet reikalingas ir būtinas.

Nė vienas nesame tobulas – be ydų ir be nuodėmės. Visi esame reikalingi to Kristaus minimo apvalymo, kad mūsų gyvenime galėtų pilniau reikštis krikščioniška meilė.

Kiekviena mūsų nuodėmė, kaip ir pirmųjų tėvų, neša su savimi bausmę. Išganymo esmė yra ta, kad Kristus šią bausmę prisiėmė pats ir savo mirtimi, vartojant Šv. Rašto išsireikšimą, mūsų mirties sprendimą prikėlė prie kryžiaus, o savo prisikėlimu visiems atvėrė vartus į amžiną gyvenimą.

“Kristus prisikėlė, savo mirtimi sunaikino mūsų mirtį ir mus gausiai apdovanojo gyvenimu, kad tapę sūnūs Sūnuje, Dvasioje šaukiame Abba – Tėve” (II Vatikano Bažnyčia dabartiniame pasaulyje, p. 189).

Velykų šventės turinį gražiai išreiškia mūsų velykinė giesmė:

Kristma diena mums nušvito, visi troškom džiaugsmo šito, kelės Kristus, mirtis krito. Geluonį mirties išrovė, Nuodėmes mūsų nuplovė, Pragaros vartus išgriovė. Aleliuja...

Kristaus, verkusio dėl savo tautos likimo, mirtis ir prisikėlimas yra mums asmeniškai, mūsų tautai bei visai žmonijai paguodos, stiprybės ir viltingo tikėjimo į tiesos ir gėrio pergalę šaltinis bei laimingos amžinybės užtikrinimas.

Džiugių ir viltingų šv. Velykų linkiu Jums visiems, mieli Broliai, Sesės Kristuje!

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM
1997 metų Velykos

LACRIMA

Velykų rytą

Linksmi pakils raudona saulė, Varpai galingą giesmę gaudžia... Atėjo Rytas į pasaulį, Sutirpdė žemės naktį skaudžią.

Jau kėlės Viešpats! Aleliuja! Ir kaur, mirtie, galybė tavo?! O dar tik vakar mes raudojom, Dar vakar skausmas viešpatavo...

Jo Veidas šviečia saulų saulėm, Garbė Jo Galvą vainikuoja! Ateiki, verkiantis pasauli, Sutirps kančia prie Dievo kojų!

Aušros liepsnom padangė puošias, Tylioj maldoj nurimo žemė... Jį pasitiki minios ruošias, Jų džiaugsmo giesmės dangų remia...

Ir aš visa širdim giedosiu Velykų rytą “aleliuja”! Jam visą širdį atiduosiu Ir nusilenksiu Jam po kojų...

PRIVEIKINAME! Prisikėlimo dvasia tedžiugina visus!

“Tėviškės žiburiai”

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-1336.

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760 LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaiztutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20, mėmė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos universiteto Kaune 75-rių metų proga vasario 14 d. Kauno arkikatedroje bazilikoje, Mišias koncelebravo kardinolas V. Sladkevičius, arkivyskupas S. Tamkevičius, vysk. Vl. Michelevičius, kunigai, dėstantys Kauno aukštosios mokyklose ir kunigų seminarijoje. Mišiose dalyvavo mokyklų rektoriai, profesūra, studentai, miesto ir valdžios pareigūnai. Kardinolas V. Sladkevičius Mišių pradžioje pažymėjo, kad ši sukaktis esanti didelė Dievo malonė. Per pamokslą arkivyskupas S. Tamkevičius ragino neapsiriboti vien tik studijomis, bet puoselėti bendruomenės dvasią, studentams linkėjo rasti darną tarp tikėjimo ir intelekto, tikėjimo ir kultūros, tikėjimo ir gyvenimo.

Lietuvos nepriklausomybės akto signataro kun. Alfonso Petrulio (1873-1928) atminimas pagerbtas Musninkų Švč. Trejybės šventovėje vasario 15 d. Mišias aukėjo Kaišiadorių vysk. J. Matulaitis. Minėjime prof. Ant. Tyla apžvelgė signataro gyvenimo kelią, moksleiviai padėklavavo eilėraščių.

Kun. A. Petrulis – biržietis, baigęs 1885 m. Žemaičių kunigų seminariją Kaune, studijavęs Petrapiolio dvasinėje akademijoje, ko ne visą gyvenimą pašventė Vilniaus krašto tikinčiųjų reikalams; narys Lietuvių mokslo ir Katalikų blaivybės draugijų, kovotojas už teisę melsis gimtąja kalba, lenkų persekiotas, kalintas Vilniaus kalėjime. Pabėgęs 1924 m. į Kauną, dirbo pastoracinį darbą, klebonaudamas Musninkuose mirė, palaidotas šventoriuje. Jo pagerbimo proga pristatytą Vyt. Alekso biografine knyga "Nepriklausomybės akto signataras kun. Alfonsas Petrulis".

Lietuvos ortodoksų arkivyskupas metropolitas Chrizostomas vasario 10 d. lankėsi Kauno kunigų seminarijoje. Švč. Trejybės šventovėje su juo susitiko Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, seminarijos dėstytojai, klierikai, keletas teologijos studentų pasauliečių. Svečias ragino būsimuosius kunigus neprarasti tvirtą tikėjimą, linkėjo drąsos pasauliui liudyti Kristų. Kėlė taipgi susirūpinimą dėl gausybės naujų sektų, kurios šiandien esančios pavojingės nei negu bet kada yra buvę. Pabrėžė, kad tikinčiųjų bendruomenės ir religija neturi nieko bendro su politika, pasidžiaugė katalikų ir ortodoksų bendradarbiavimu. Svečiai už atsilankymą padėkojo arkivyskupas S. Tamkevičius.

Kaišiadorių vyskupijos kurija vasario 5 d. išplatino vysk. J. Matulaičio laišką arkivyskupo Teofilijaus Matulionio (1893-1962) kanonizacijos bylos reikalui. Jau yra surinkti keturi tomas įvairiausių dokumentų. Pirmajame sukaupta 114 dekretų bei aktų, antrajame – 170 arkivyskupo laiškų, raštų, bendraraščių, trečiajame – 98 lapai, surinkti arkivyskupo pažinėjimai žmonių atsiliepimai ir liudijimai, ketvirtame – kalbinių bylų dokumentai. Belieka dokumentus išvesti į italų ir kuria nors kitą kalbą ir perduoti Vatikanui. Knygų apie arkivyskupą T. Matulionį išleista ne vien tik lietuvių kalba. Prel. dr. Pr. Gaidos knyga "Nemarus mirtingasis" išversta į vokiečių, ispanų ir portugalų kalbas; rengiamasi ją išleisti ir anglų kalba. Kaišiadorių vyskupijos vadovybės iniciatyva 1990 m. išleista 10000 sąlankų. 1996 m. pasirodė prel. St. Kiškio biografine knyga "Arkivyskupas Teofilijus Matulionis". Kurijos patalpose steigiamas arkivyskupo

muzejus; jo vardu pavadinta ateitininkų kuopa; kasmet rugpjūčio 20, arkivyskupo mirties dieną, kaišiadoriečiai meldžiasi už buvusį ganytoją, lanko kapą katedros kriptoje.

Mons. Vincentas Vėlavičius (1914-1997) mirė vasario 21 d. Telsių ligoninėje. Gimęs Pavėnėnėje, mokėsi Kražių gimnazijoje ir Telsių kunigų seminarijoje. 1938 m. vyskupo J. Staugaicio išventintas kunigu. Vikaravo Gaurėje, Telsiuose, kur buvo ir kalėjimo kapelionas; vėliau klebonavo Laukžemėje, Vikiškiuose, Klykoluose. 1948 m. sovietų suimtas ir už akių nuteistas dešimčiai metų. 1956 m. išleistas į laisvę. Klebonavo Skaudvilėje, Lenkimuose, dirbo Telsių katedroje. 1980 m. popiežius suteikė jam mounsinjoro titulą. Velionis buvo Tikinčiųjų teisėmis ginti komiteto narys. Palaidotas Telsių Švč. M. Marijos Ėmimo į Dangų šventovės šventoriuje vasario 24 d. Lai-dotuvėse dalyvavo arkivyskupas S. Tamkevičius, Telsių vyskupas Ant. Vaičiūnas, jėzuitų provincijolas kun. J. Boruta, SJ, apie 80 kunigų iš visų Lietuvos vyskupijų, Telsių kunigų seminarijos klierikai.

Europinės Rusijos katalikų apaštalinis administratorius Tadeusz Kondrusewicz, kalbėdamas neoficialiame susitikime su Rusijos katalikų atstovais, paskelbė statistinius duomenis apie šios Rusijos dalies katalikų gyvenimą. Europinėje Rusijoje dalyje užregistruota 91 parapija. Tikintiesiems patarnauja 102 kunigai ir 121 vienuolė. Veikia viena kunigų seminarija, viena katalikiška kolegija, leidžiamas laikraštis "Evangelijs visies", per radiją kasdien transliuojama valandinė katalikiška laida "Dovana".

Ta proga arkivyskupas priminė, kad pirmosios katalikiškos parapijos Rusijoje atsirado XII š. Šio šimtmečio pradžioje Europinėje Rusijoje veikė 331 katalikiška parapija, dirbo apie 400 kunigų. Po bolševikų įvykdytos revoliucijos 310 kunigų buvo įkalinti, 7 ištremti, visos katalikų šventovės, išskyrus dvi – vieną Maskvoje ir vieną Leningrade – uždarytos. Pasak minėto arkivyskupo, Rytų ir Vakarų susitikimas Rusijoje kol kas pasireiškia pačia primityviausia forma. Rusija ima kas blogiausia – vakarietiška malonumų ieškojimą, vartotojišką filosofiją, derindama su iš socializmo paveldėta nepagarba žmogaus gyvybei, tingumu, neatsakingumu, abejingumu kitam žmogui. Šią būklę pagerinti gali tik tikros, gyvos ir veiklios tikinčiųjų bendruomenės – parapijos, sugebancios auginti, saugoti ir perduoti tikėjimą bei iš jo kylančias žmogiškas vertybes.

MIRTIES PRANEŠIMAS

A+A

ALBERTINA MILIENĖ- LIČKŪNAITĖ

mirė 1997 m. vasario 17 d., sulaukusi 77 metų.

Gyveno pietų Kalifornijoje. Gimė Lietuvoje, Ketūnų kaime, Mažeikių apskrityje. Gyveno Kanadoje nuo 1949 metų, kur vadovavo Toronto lietuvių tautinių šokių grupei iki išvykimo į Kaliforniją 1958 metais.

Palaidota vasario 21 d. Švento Kryžiaus kapinių mauzoliejuje, Los Angeles priemiestyje.

Nuliūdusios liko –

seserys Stasė Fležinskienė ir Bronė Valančienė-Adamson su šeimos ir kiti giminės

Įvairiais motyvais išgražinti velykiniai margučiai Romualdo Kisieliaus nuotraukoje

Krikščioniškojo tikėjimo širdis, plakanti mumyse

(Atkelta iš 1-mo psl.)

PRISIKĖLIMO PRASMĖ IR SVARBA

"O jei Kristus nebuvo prikeltas, tai tuščias mūsų skelbimas ir tuščias jūsų tikėjimas" (1 Kor 15,14). Prisiškėlimas visų pirma yra visų Jėzaus darbų ir mokymo antspaudas. Visos tiesos, net ir tos nepasiekiamos protu, randa savo pateisinimą, nes Kristus savo Prisiškėlimu ženkliai įrodė, kaip buvo pažadėjęs, savo dievišką autoritetą.

Kristaus Prisiškėlimas yra įvykdytas pažadų ir Senojo Testamento, ir paties Jėzaus duotų savo viešosios veiklos metu. Žodžiai "kaip skelbė Raštai" pažymi, kad Kristaus Prisiškėlimas įvykdė pranašystes, ir apreiškia, kad Kristus yra ta Tikrovė, į kurią veržėsi išgany-mo istorija ir kurios ilgisi bei į kurią veržiasi žmogus.

Prisiškėlimas – Velykų paslaptis – turi dvi puses: savo mirtimi Kristus išlaisvina mus iš nuodėmės, Prisiškėlimu jis nutiesia mums kelią į naują gyvenimą.

Nuodėmė – žmogaus įžulumas Dievui – yra mirtina liga žmogaus gyvenime ir žmonių istorijoje. Žmogus, sergantis įžulumu Dievui, ilgai nei pats tampa laiko auka, o serganti įžulumu tauta virsta kalėjimu žmonėms. Pavienio žmogaus ir

tautų pastangos kurti gyvenimą ir visuomenę be Dievo mūsų šimtmetyje baigėsi istoriniu pragaru, – nuodėmė nešė kraupią mirtį žmogui ir tautoms, nes "mirties geluonis yra nuodėmė" (1 Kor 15,54).

Kelias į naują gyvenimą yra tikėjimas į Prisiškėlimą – Kristaus Pergalę – ir Krikštą. Švęsdami Prisiškėlimo šventę, atnaujiname tikėjimą ir Krikštą, švenčiame savo mirtį nuodėmei, nes, būdami pakrikštyti Kristuje Jėzuje, "esame pakrikštyti jo mirtyje". ... krikštu mes esame kartu su juo palaidoti mirtyje, kad kaip Jėzus buvo prikeltas iš numirusių Tėvo šlovina galia, taip ir mes pradėtume atnaujintą gyvenimą. Jei esame suaugę su jo mirties paveikslu, būsim suaugę ir su prisiškėlimu" (Rom 6,3-5).

NAUJA ŽMOGAUS BŪKLĖ KRISTUJE

Žmogus neišvengiamai priklauso žmoniai. Nuo pat savo gimimo jis turi ryšį su savo šeima, savo gentimi, savo tauta.

Taip pat jis priklauso ir žmoniai, besistengiančiai būti ir tapti savarankiška ir nepriklausoma nuo Dievo. Adomo ir Ievos troškimas "būti kaip Dievas" (Pr 3,5) yra kiekvieno žmogaus troškimas. Sukurtas būti Kūrėjo bendradarbiu – kūrėliu, žmogus nori paglemžti Dievo vaidmenį ir būti nepriklausomas. O tai reiškia nu-si-dėti ne į žmo-

gaus būklę ir "stokoti Dievo garbės" (Rom 6,3).

Žmogus gali didžiulius daugiū laimėjimų, bet savo jėgomis joks žmogus negali išbristi iš savo susikurtos būklės. Graikų išmintis to nepadarė, žydų įstatymas to negali padaryti. Įstatymas gali tik nurodyti, kas darytina ir ko vengtina; įstatymas tik primena kaltę, o ne išdildo. Ir šiuolaikinis humanizmas šiaip ir anapus Atlanto jaučiasi bejėgis įgalinti nūdienį jauną žmogų galyntis su tikrove.

Velykų šventė mus prašne-kina Staigmėna – Prisiškėlimo paslaptimi. Į žmogaus būklę įeina pats Dievas per Jėzų Kristų: "... dabar... pasireiškė Dievo teisumas, paliduytas Įstatymo ir Pranašų. Tai Dievo teisumas, tikėjimu į Jėzų Kristų duodamas visiems tikintiesiems. Nėra jokio skirtumo, nes visi yra nusidėję ir stokoja Dievo garbės, o nuteisinami dovana į jo malonę dėl Jėzaus Kristaus atpikimo" (Rom 3,21-24).

Žmogaus išgelbėjimas galimas tik į atnaujinus – atkūrus – iš naujo. Beprasmiška liepti žmogui būti geram, nes joks žmogus negali būti geras be malonės – be Dievo teismo. Ne-užtenka žmogaus žaizdas šiek tiek pagydyti – žmogų aplopyti – reikia, kad žmogus būtų iš vidaus – iš pačių gelmių – atnaujintas. Tik tuomet žmogus pajėgs atsigręžti veidu Dievą ir visa širdimi grįžti pas Dievą. "Žmogus – gėlmė, o širdis jo – bedugnė" (Ps 64,7).

BUVIMAS IR TAPIMAS ŽMOGUMI KRISTUJE

Švęsdami Kristaus Pergalę, pasišvenčiame būti ir tapti žmonėmis Kristuje. Pasišventimas apima trigubą iššūkį.

Visų pirma Prisiškėlimas yra sklidinas drąsos. Nenuleistis rankų dėl blogio pasaulyje! Juk "Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo viengimį sūnų" (Jn 3,16). Dievas myli kūrinių, nes jis yra jos Kūrėjas. Blogis ne iš Dievo, bet kūrinių įžulumo Kūrėjui padariniai. "... kūrinių buvo pajungta tuštybei ... su viltimi, kad ir pati kūrinių bus išvadota iš praeities vergovės ir įgis Dievo vaikų garbės laisvę ... ir mes dejuojame ... Tuo tarpu mes esame išgelbėti viltimi" (Rom 8,18-25).

Antra, Dievo Sūnus tapo Žmogumi, nugalėjo mirtį, įžengė į dangų ir sėdi Tėvo dešinėje. Neišleisti iš akių fakto, kad "žemės dulkės" su "gyvybės alsa-vimu" (Pr 2,7) – taigi Visatos gabaliukas – jau yra išaukštintas danguje! Užtat drąsos būnant ir tampant pilnutiniu žmogumi.

Prisiškėlimas – Velykų šventė – meta iššūkį šliaužti iš savo lopelio ir atsiverti Dievo rūpesčiui dėl žmogaus.

Pagalba sergančiai tautai

VINCAS KOLYČIUS

Jei mano žmonės, kurie vadinami mano vardu, nusizėmims, melsis, ieškos mano veido ir nusigręš nuo savo nedorų kelių, aš išgirsu savo dangaus buveinėje, atleisiu jų nuodėmes ir atgaivinsiu jų kraštą (2 Kron. 7).

Šie Senojo Testamento žodžiai, taikyti Dievo tautai, tinka šiandien ir mūsų kraštui Lietuvai. Iš tikrųjų ne tik Lietuvai, bet ir visam Vakarų pasauliui. Tačiau šiuo metu mums labiausiai rūpi išsilaisvinusi iš komunizmo priespaudos Lietuva. Ir tauta juk gali sirgti, kaip ir kiekvienas žmogus.

Kyla klausimas, kaip atpažinti sergančią tautą. Nustatyti diagnozę sergančiam žmogui reikia gydytojo, dažnai net specialisto. Atpažinti sergančią tautą nėra taip sunku. Kokie yra sergančios tautos ženklai? Pakrikusi moralė, kriminaliniai nusikaltimai, vagystės, žmogžudystės, nesąžiningumas politikoje ir begalės kitokių negerovių, kurių galima priskaičiuoti labai daug. Tokia yra mūsų dabartinė Lietuva.

Ko tad reikia, kad kraštas pasveiktų? Atsakymą randame minėtame Šv. Rašto skyrelyje. Dievas pažada atgaivinti kraštą, bet su sąlyga: "Jei mano žmonės..." Iš tikrųjų esame Jo žmonės, nes jau per 600 metų vadinamės Jo vardu – krikščionimis.

Tai sąlygai, kurią Dievas nurodė, "nusižeminti, melsis, ieškoti Jo veido, nusigręžti nuo savo nedorų kelių" išpildyti reikia asmenų, ar bendruomenių, kurie apie tai kalbėtų, aiškintų ir padėtų žmonėms pasikeisti. Tai šiuo metu Lietuvoje daro Katalikų Bendrija ir kitos krikščioniškos bendruomenės, o ypač daug itakos turi krikščioniški pasauliečių sąjūdžiai.

Trumpai noriu vėl paminėti katalikų bendruomenę "Gyvieji akmenys", kurią, kaip pasauliečių apaštalavimo pavyzdį, paminėjo savo pradinėje kalboje arkiv. S. Tamkevičius ir taip pat arkiv. A. Bačkis pokalbyje 60 metų amžiaus sukakties proga. Metų amžiaus sukakties proga. Metų amžiaus sukakties proga. Metų amžiaus sukakties proga.

Kai kurie yra klausę, iš kur tas keistas vardas "Gyvieji akmenys". Tai paimta iš Šv. Rašto, Petro laiško: "Ir jūs patys, kaip gyvieji akmenys, statydinkitės į dvasinius namus, kad būtumėte šventa kunigystė ir atnašautumėte dvasines aukas, priimtas Dievui per Jėzų Kristų". Tai taikoma ne tik kunigams, bet ir visiems pasauliečiams.

Mūsų sergančiai tautai jie yra lyg kokia vaistinė, į kurią at-

vyksta žmonės iš visos Lietuvos. Štai pora ištraukų iš jų laiško.

"Šiuo metu vedame atsinaujinimo Šventojoje Dvasioje seminarą, į kurį ateina apie 80 žmonių. Daugiau jau netelpa. Per paskutinius du mėnesius suorganizavome dvi Atsinaujinimo dienas ir daug kitokių išvykų. Visa tai pareikalauja daug laiko ir jėgų. Į Atsinaujinimo dienas susirenka tiek daug žmonių, kad dažnai nepajėgiame sutalpinti. Sodiname žmones ant salės grindų, o kai ten jau nebetelpa, tai sodiname ant scenos. Nuomojame Vytauto Didžiojo universiteto salę (gana brangi nuoma). Dabar žymiai daugiau žmonių atvažiuoja iš kitų miestų. Užmezgėme ryšius su Latvijos katalikų grupe. Į paskutinę Atsinaujinimo dieną atvyko visos autobusais iš Lenkijos Punksio parapijos. Matome, kaip Viešpats laimina žmones, surinkdamas į šias dienas.

Už keleto dienų penkiese važiuosime į Sibirą Tiumenės sritį. Ten mūsų laukia lietuvių parapija, kuri susikūrė po tremties. Mus pasiekė žinia, jog jie labai ištroškę Dievo. Vėžame daug lietuviškos literatūros ir save, o savo širdyse gyvą Jėzų. Labai prašome jūsų maldų už šią misiją. Visiems pranešėme, kad jau turime juostelių dauginimo aparatą ir sekančioje Atsinaujinimo dienoje visi norintys tuoj pat galės gauti įrašus".

Tas juostelių dauginimo aparatas kainavo 4,800 dol. ir yra Toronto ir kitų "Tėviškės žiburių" skaitytojų auka. Jau gavau laiškų iš Lietuvos. Žmonės džiaugiasi galėję pasivežti įrašus, kad išgirstų visi, kurie dėl finansinių sunkumų negali nuvykti į Kauną.

Ir taip iš lėto sveiksta ligonis – mūsų kraštas. Aišku, reikės laiko. Reikia džiaugtis, kad labiausiai dvasinio maisto ieško jaunimas. Lietuvoje šiuo metu jau yra per 100 maldos grupių.

Didelė padėka visiems, kurie savo aukomis prisideda prie to dvasinio atsinaujinimo, gerdančio visą sergančią tautą. Ar gi ne tai šiuo metu svarbiausia?

Drįstu vėl prašyti aukų – prisidėti prie tos misijos. Gegužės mėnesį vėl rengiuos vykti pas "Gyvuosius akmenis" ir norėčiau nuvežti Jūsų aukas jų misijinei veiklai paremti. Galima aukoti ir Prisiškėlimo parapiją Toronte (išduodami kvitai) arba siųsti tiesiai V. Kolyčiui (86 Glenholme Ave., Toronto, Ont. M6H 3B1).

• Ne nuo kitų peikimo, niekinimo, žeminimo reikia pradėti Kristuje atnaujinimo darbą, bet nuo įėjimo į patį save, gilesnio išsiūrijimo į savo gyvenimą ir pasielgimą, nuo savęs išsižadėjimo ...

ARKIV. JURGIS MATULAITIS

Kristaus Prisiškėlimo šventės Velykų simboliai, susieti su Šv. Raštu: avinėlis, margučiai, žydindios gėlės, žvakės, kryžius Ntr. R. Kisieliaus

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių Namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, nauškės kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Mūsų darbai ir planai tekalba apie mus

Kalbamės su iš Lietuvos atvykusių kunigu pranciškonu SIGITU JURČIU, vadovavusiu Gavėnios rekolekcijoms Kanados lietuvių parapijose. Jis yra baigęs Kauno kunigų seminariją, penkerius metus darbavęs kaip misijonierius Tadžikijoje, studijavęs Romoje, buvęs nunciatūros sekretoriumi Vilniuje, dabar lietuvių pranciškonų vadovybės delegatas Lietuvoje

– Ne kartą teko skaityti apie didelius pranciškonų užmojus atgimusiame Lietuvoje. Įkėlėte koją ir Vilniuje – gavote garsiąją Bernardinų šventovę. Kaip sekasi jos atnaujinimas?

– Bernardinų šventovė yra viena įžymiausių Vilniuje, 500 metų buvusi mūsų istorijos, religijos ir kultūros pasididžiavimu. Ne kartą esu matęs nemažai išniekintų šventovių, paverstų kino teatrais, šaudykloomis, skerdyklomis Karaliaučiaus krašte, bet ką išvydau 1991 m. atsідūręs šioje šventovėje, kuri buvo pavesta Dailės instituto, dabartinės Dailės akademijos žiniai, viršijo regėtą žalą meno ir architektūros paminklams. 1994 m. gavome leidimą aukoti šv. Mišias. Pradėjome valyti šį didžiulį pastatą. Į sąvartyną išvežėme sovietmečio paliktąjį antikultūrinį sluoksnį – bemaž 500 sunkvežimių šiukšlių. Kartu valėme ir greta sruvenančią Vilnelę, kurią padėjo valyti ir pats neseniai anuomet Lietuvai šv. Tėvo Jono-Pauliaus II paskirtas ispanas arkivyskupas, apaštališkasis nuncijus Mullor J. Garcia. Pačiame srauniosios upės dugne radome daug XV š. gotinių plytų. Panorame jas parodyti žmonėms. Tik kur surasti tinkamą salę ar bent tokiems eksponatams padaria vietą? Nutarėme iš tų rastųjų unikalių plytų šventovės viduryje suręsti altorių, kuris tebestovi.

– Gal jau turite naujo altoriaus projektą? Ar gausiai ir kokiomis progomis lanko Jūsų šią ir kitas šventoves jaunimas, vaikai, inteligentai?

– Mano artimas bičiulis skulptorius Rimas Sakalauskas jau padarė ir naujojo altoriaus brėžinius. Savo išradingumu naujasis praneš senąjį. Mat medžiagos šiam naujam altoriui – irgi įvairių pavidalų degto molio plytos, atspindinčios šventovės bokšto ornamentiką. Tai bus savotiškos bokšto atmaina, kurio pamatai sieks net požemį.

Tuo tarpu mūsų šventovėje lanko daugiausia keliauninkai iš kitų kraštų. Beveik kasdien pas mus pasirodo keli šimtai turistų. Sekmadieniais čia aukojame šv. Mišias, per kurias paprastai būna apie du trys šimtai maldininkų. Tiems sekmadieniams liturginiams susitikimams rengiamės gan rūpestingai, mat ilgaamžė Bernardinų pranciškonų vienuolinė tradicija verčia mus ją tęsti toliau. Stengiamės, kad šioje dar vargingai atrodančios aukštastakliaus gotinės šventovės erdvėje laisvai ir galingai skambėtų giesmė. Šiam tikslui subūrėme vaikų choro mokyklą, kuriai vadovauja patyrusi dirigentė Rita Kraucevičiūtė. Kad šis kūrybingas darbas su 75 vaikais būtų sėkmingesnis, pasikvietėme dar keturis profesionalius muzikus.

Mūsų šventovė domisi ir Vilniaus inteligentija. Kompozitorius Algimantas Martinaitis, poetas Marcelijaus brolis, parašė nuostabų pranciškoniškos dvasios kūrinių „Saulės giesmė“ ir šv. Pranciškaus litaniją. Tikimės, kad ši artima meno žmonių bičiulystė su mūsų šventovės broliais padės daugeliui su-

rasti kelią ir į Dievą.

– Girdėti, kad greta Kryžių kalno išaugs pranciškonų vienuolynas, kurį pastatys padės viena italų provincija.

– Kryžių kalnas – mūsų tautos kancijų taurė. Esu įsitikinęs, kai ši taurė persipildė, griuvo geležinė uždanga. Kryžių kalnas tapo mūsų tautos vilties simboliu. Pasak popiežiaus Jono-Pauliaus II, šis kalnas teikia viltį ir Europai, ir viso pasaulio kraštams.

Netrukus greta Kryžių kalno atsiras pranciškonų vienuolynas. Ne tam kuriamės greta Kryžių kalno, kad apsaugotume šį unikalią paminklą nuo gaisro, kitų nelaimių ar pagaliau taptumėme vadovais atvykstantiems maldininkams. Visų pirma mes patys norime globos atsikuriančiam Mažesniųjų brolių – pranciškonų vienuolijai Lietuvoje. Atsistoti ant kojų ne taip jau paprasta, juo labiau, kad buvo nutraukti visi tradiciniai ryšiai su praeitimi. Ačiū Dievui, kad visus mūsų sumanymus uoliai remia Amerikoje gyvenantys lietuviai pranciškoniai su visa išeivija.

Pagalbos ranką ištiesė ir Vernos kalno (Italijoje) pranciškoniai. Jie padės mums pastatyti namelius. Manau, kad jų statyba kainuos daug mažiau negu viso projekto įgyvendinimas. Mūsų didžiausias rūpestis – surinkti lėšų kanalizacijai, telefonų linijoms, vandentiekiiui, apšildymui ir pan. O iki Šiaulių nuo Kryžių kalno yra apie 12 km. Kiek reikės kabelių, dujų vamzdžių, laidų ir kitų dalykų! Visa tai mus labai gąsdino. Netgi būvome panūdę šio viliojančio sumanymo atsisakyti. Tačiau visa tai jau praeitis. Statybos darbai prasidės šiemet gegužės mėn.

– Minėjote, kad dažnai būnate Kaune. Kokie pranciškonų darbo barai šiame mieste?

– Į Kauną pirmieji pranciškoniai atsikėlė Didžiojo kuniškaus Vytauto laikais. Apie jų veiklą istoriniai šaltiniai mažai ką byloja. Tačiau kiekvienas pasirodęs naujas žmogus Kaune pasigėrė gotikos paminklais, kuriuos paliko šv. Pranciškaus bendražygiai: tai Vytauto ir šv. Jurgio šventovės. Prieš dvejus metus mums sugrąžino šv. Jurgio vienuolyną. Sugrįžome lyg paukščiai į vėtrų ir politinių intrigų išardytą lizdą. Pirmuosius metus čia gyvenome be jokių patogumų. Jaunatviškas įkarštis ir idealizmas padėjo pakelti visus nepatogumus ir vargus. Dabar, jau šiek tiek apsiuoję nuo šiukšlių, pradėjome pastatą tvarkyti. Čia pirmiausia norime atgaivinti pranciškoniskąją dvasią. Architektūrinio požiūriu šv. Jurgio vienuolynas – pats išraiškingiausias Kauno senamiesčio statinys, kuriame nūnai jau gyvena aštuoni vienuoliai, studijuoją Kauno kunigų seminarijoje.

– Ar turite pakankamai pasaukimų į vienuoliją?

– Pranciškoniai – evangelinė brolija, jungianti veiklų ir mąstomąjį gyvenimą. Mažesniųjų brolio dovanos ugdymas – la-

bai sudėtingas. Nenorime daryti bandymų ir improvizacijos Lietuvoje. Todėl šį darbą patikėjome Italijos pranciškonams. Savo lietuviškuosius kandidatus siunčiame į Toskanos provinciją. Ji yra artimiausia mūsų dvasiai. Šiuo metu Lukos mieste gyvena devyni mūsų kandidatai. Kartu su jais – trys mūsų kunigai, besimoką brolių pranciškonų ugdymo meno.

Vernos kalno šventovėje – penki naujokai. Beje, dar trys mūsų studentai mokosi teologijos, du – Anglijoje ir trys Šv. Žemėje. Tikimės, kad visi šie studentai, sėkmingai baigę mokslus, po kelerių metų grįš Lietuvon. Tada galėsime greitį ugdymo namus ir savame krašte. Vilniuje šiemet ketiname atidaryti postulantūrą. Taigi naujųjų kandidatų greičiausiai jau nebesiūšime Italijon.

– Jei kuris nors jaunuolis nori stoti į Jūsų vienuoliją, kur turi kreiptis?

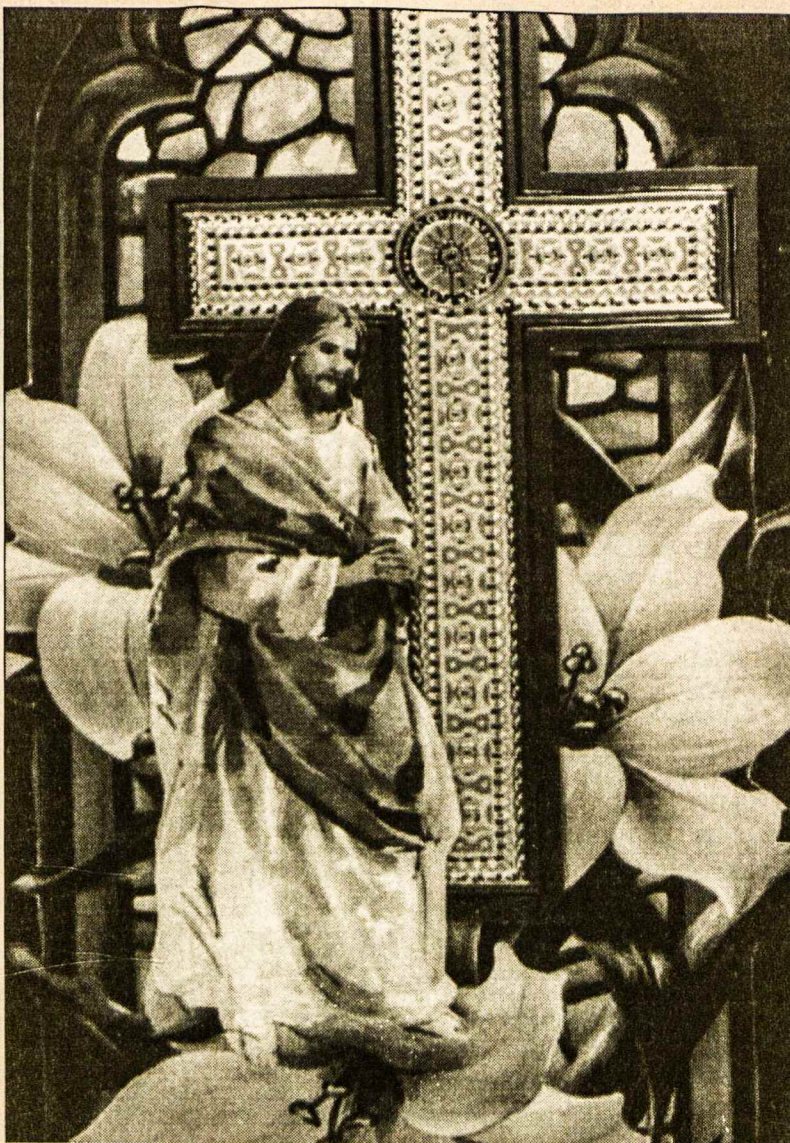
– Toksai jaunuolis pirmiausia turi rimtai pamąstyti, ar tikrai nori Dievui pašventi savo gyvenimą. Jeigu taip, tada teklaukia save, kokiu keliu jam šio tikslo siekti. Pranciškoniai stengiasi gyventi Evangelijos dvasia. Ne darbas su vargais, ne sielovada ligininėse ar universitetuose, bet gyvas troškimas gyventi Evangeliją yra mūsų vienuolijos pašaukimas. Tantai pats ryškiausias bruožas, išskiriantis jį iš visų kitų vienuolių, ordinų ir brolių. Kiekvienas, noris ateiti į mūsų tarpą gyventi, tesikreipia į bet kurį pirmą pasitaikiusį pranciškoną.

– Neseniai grįžote iš Niujorko. Gal galite papasakoti apie lietuvių pranciškonų vienuolijos vadovybės svarstybus svarbiausius reikalus?

– Šį rudenį įvyks mūsų provincijos vadovybės posėdis – kapitula. Rinksime naują savo vienuolijos vadovybę. Buvo pasiūlyta provinciole būstinę perkelti Lietuvon. Taigi aptarėme visus su tokiu perkėlimu galimus pranašumus ir neišvengiamus sunkumus. Mūsų provincija yra bene vienintelė likusi tremtyje. Juk istorinis mūsų provincijos centras – Vilniaus Bernardinų vienuolynas. Sovietmečiu čia buvo įsikūręs Dailės institutas – dabartinė Dailės akademija. Nors mums labai palankus dabartinis ministras pirmininkas G. Vagnorius, Švietimo ir mokslo ministeris prof. Z. Zinkevičius, šį pastatą sugrąžinti nebus taip paprasta. Čia reikia dar ir politinio nuosprendžio. Jau septintieji nepriklausomos Lietuvos metai, bet vyriausybė dar vis nesiryzta atitaistyti padarytos žalos ir neteisybės vienuolijai. Savajame Vilniuje mes, pranciškoniai, iki šios dienos esame benamiai.

– Kokius skirtumus pastebite avaziavęs iš gimtosios šalies užjūrio lietuvių dvasiniame ir pasaulietiniame gyvenime?

– Džiaugiuosi radęs katalikiškos tradicijos gyvybingumą. Taip pat mane stebina kai kurių Jūsų žmonių sugebėjimas sukelti jėgas darbui su išeivijos lietuviams, troškimas suvienyti

KRISTAUS IŠ NUMIRUSIŲ PRISIKĖLIMAS. Romualdo Kisieliaus kolažas ir nuotrauka

Aleliuja sibirinėje katorgoje

Iš knygos „Aš palieku jums ramybę“

ANTANAS PAULAVIČIUS

– Supratau, kad neilgai be trauksiu. Baigiasi mano gyvenimėlis, – pasakojo mums buvęs politikalinis Antanas Rušys, švenčių progą susėdus prie velykinio stalo. Čia pat sėdi ir jo „kraujo brolis“ Klemensas Žikas su žmona Valerija. – Lagerio gydytojas pažūrėjo į mane, palingavo galva ir, nieko nesakęs, išėjo. O man tiek nebedaug liko kalėti. Aš – Karagandos lagerininkas. Mūsų lageris Čiurbai Nura kaimelyje. Tai šachtininkų gyvenvietė, esanti netoli Karagandos.

Tik neseniai persigau maliriją. Atrodė, kad jau išsikapsčiau iš bėdų, iš visokių negalių. O man tik 30 metų – pati jaunystė. Taip norėjau dar pagyventi ir sulaukti Lietuvos. Ką laisvė jau ranka pasiekia. Ir štai vėl liga. Tik šį kartą daug pavojingesnė – gelta! Vaistų nėra. Kuo gydyti? Laisvieji, ir tie neatsilaiko, krinta nuo geltligės. Pagulėjau kelias savaites liginėje, mažumėle pagerėjo. Į darbą išvarė. O koks iš manęs darbininkas? Vėl susvyravo sveika-

visų jėgas bendram tautos labui. Meldžiuosi, kad atsirastų Lietuvos ir išeivijos konkrečios draugystės tvirti tiltai, kurie tiek vienus, tiek kitus labai praturtintų.

– Ko Jūs norėtumėte iš Lietuvos ir užjūrio jaunimo ir senimo?

– Mums reikalinga šviesa. Iš tikrųjų mums reikia daugiau šviesos ir mažiau veiklos. Nu galėti blogi veikla yra tas pats, kas stoti į kovą prieš tamsą plikomis rankomis. Ši sąlyga būtina, idant kova su blogiu žmonėse nevirstų kova su žmonėmis.

– Kaip žinia, Jums labai reikalinga pagalba. Jei kas norėtų Jums padėti, kur galėtų siųsti pagalbą?

– Taip. Pagalba mums reikalinga. Toks jau gyvenimas. Mes negalime būti kitokie. Kretingos pranciškonai kasdien maitina 300 vargšų. Rūpinasi šv. Antano kolegijos mokslo instituto išlaikymu, katalikiškos mokyklos ir parapijos sielovada, pagal išgales tvarko savo vienuolyną ir kt. Tačiau čionai – vien tik Kretingos pranciškonų rūpestėliai. O kur Kauno brolija, Vilniaus Bernardinų šventovės darbai ir Kryžių kalno projektas! Norinčius prisidėti prie mūsų užmojų įgyvendinimo Lietuvoje pagalba prašytume siųsti mūsų provinciolei tokiu adresu: Rev. Placidus, St. Anthony Friary, Kennepunkport, ME 04046, USA. Tel. 207-9672-031, faksas 207-9675-721.

– Ačiū Jums už išsamius atsakymus.

Kalbėjo – kun. K. J. Ambrasas, SJ

ta – ir štai aš vėl palatoje.

Nepasakysi, kad mane gydė prasti gydytojai. Buvo ir visai žmoniški. Turiu galvoje Arčilą Savanadzę. Bet ką jis galėjo, būdamas toks pat „nevalnikas“, kaip ir aš? Tik jis mane labiau užjautė už kitus, laisvuosius gydytojus... Pasakojo jusiai, kad anksčiau buvęs Spasko lageryje, kur sutikęs ir mūsų poetą Miškinį. Arčila labai gražiai apie jį atsiliepė.

Valgyti nieko negaliu. Viskas eina atgal per burną. Gyvasi palaike tik gliukoze, kurios man parpindavo draugai: sudėdavo paskutinius skatikus ir pirkdavo iš laisvųjų... Dabar štai jau trečią kartą paguldytas į liginę. Viskas, sakau sau, – nebėra manęs. Sudie, mano gimtasis Aukso rūkio kaimas, sudie, Endriejavo miestelis!... Iš to gydymo nieko neišsina. Guliu dabar žemyn galva, kojos ir visas kūnas pakeltas aukštėliau. Nori ištraukti skysčius, kurių manys daug prisirinko. Todėl iškšo, įgrūdė į vidurius žarną. Net dvilikapirštę pasiekė, bet skysčiai nebėga, tik veliasi kažkokios gleivės. Ne tos, kurios turėtų bėgti.

Įėjo į palatą, matyt, kažkoks vyresnis gydytojas: „Niekas nesidaro, kam be reikalo vargstate“. Man anksčiau į vidurius dar leisdavo kažkokias druskas, o dabar ir jų nebūti. „Be reikalo vargstate“, – dar pakartojo ne tiek man, kiek kitiems medikams.

Aš leisgyvis keliuosi, vos velku kojas. Visas geltonas kaip citrina... Į darbą privalau eiti. O aš vos ropoju, viduriuose maudžia, gelia, lyg geležis rėžia. Nepasiekiau barako. Prašausi, kad draugai atgal į liginę padėtų nueiti. Prie durų sutinku ambulatorijos felčerį. „Aš vėl čia. Nebegaliu, gelbėkite“, – kalbu maldaudamas. O jis tarsi nemato manęs. Tik burbteli: „Tai, matyt, patinka čia gulėti, kad tik į darbą nereikėtų eiti“. Toks siu-

Žurn. Salomėja Narkeliūnaitė, Lietuvos korespondentė Jungtinėse Tautose, „Tėviškės žiburiams“ atsiuntė nuorašą laiško, rašyto 1997 m. kovo 18 d. „ITN World News“ vadovybei Anglijos Londone. Laiške reiškiamas nusistebėjimas paskelbtu 1997 m. vasario 25 d., 7 v.v. TV laidoje Lawrence McDonell reportažu apie Vilniaus gyventojus, kurie gauda šiukšlininkus, nes jų gyvenimas priklauso nuo to, ką jie randa šiukšlynuose. Esą, politinė ir ekonominė sistema pasikeitusi, ir žmonės nukritę į patį žemiausią gyvenimo lygį. Programoje rodyta scena, kaip gydytojai rūpinasi benamiais, kuriems nūšalę kojų pirštai. Staiga viskas pasukama ir rodoma, kaip prieš 6 metus lietuvių minios su V. Landsbergiu priešaky prie parlamento rūmų reikalavo atsiskyrimo nuo Maskvos.

Tokių Lietuvą žeminančių sugretinimų McDonell reportaže per 6 TV minutes nemažai parodyta. „ITN“ vadovybė į laišką stebėtinai greitai atsakė, pasiteisindama, kad paskelbtas reportažas neturėjęs jokio politinio tikslo, o esąs tik žurnalizmo normos atitinkąs pranešimas iš Lietuvos. S. Narkeliū-

naitė rašo, kad „greičiausia Lietuvos valdžia kaip nors reaguos į tą reportažą“.

Dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, „Lietuvos istorijos“ ir daugelio knygų autorė, Lietuvos įkaito rašytojo Balio Sruogos našlė, mirė 1997 m. vasario 10 d. Lėmonė, IL, JAV. Profesorė buvo lietuvių enciklopedijos bendradarbė, viena iš Pedagoginio lituanistikos instituto Čikagoje steigėjų, Lituanistikos instituto narė. Priklausė daugeliui lietuviškų organizacijų.

Lietuvoje buvo Kauno III valstybinės gimnazijos inspektorė, o Vilniuje – Kunigaikštienės Birutės gimnazijos direktorė. Amerikoje – Aurosos, IL, kolegijos profesorė.

Velionės pelenai bus palaidoti Lietuvoje. Norintieji a.a. Vandą Sruogienę prisiminti prašomi aukoti Lietuvii fondui, pažymint, kad auka skiriama Lietuvos istoriją studijuojančiam jaunimui parenti.

Giliame liūdesyje liko: duk-tė Dalia, vaikaitė Aušrinė, vaikaitis Algis su žmona Becky, provaikaitė Alina. Taip pat giminės: Sofija Gedvilienė, Gabrielius Gedvila su šeima ir Jurgis Daugirdas su šeima. Inf.

selė nepagalėjo savo moteriško kraujo. Iš viso apie tris litrus prisunkė.

Prie mano lovos pritaisė ląšalinę, pripylė tamsiai raudono skysčio, – ir pradėjo į mano gyslas tekėti svetimas kraujas. Medikai vis tikrina pulsą. Ką jauti? – klausinėja. O man šilta, gera. Lyg skruzdėlės po visą organizmą pradėjo lakstyti: per rankas, per kojas, net panages pasiekia. Lyg skruzdelyne gulėčiau... Per valandą sulcdo visą. „Dabar, – sako Arčila, – tave pakrės, papurtys. Taip turi būti. Nebijok“, – pasakė ir išėjo.

Ir iš tikrųjų po pusvalandžio mane pradėjo raityti, krėsti šaltis. Atrodė, kad visus iki paskutinio sąnarius išnarstys, išsukinė. Ir kažkokie nesuprantami skausmai. O koks nežmoniškas šaltis! Ant manęs, matau, kloja patalus, čiuzinius. Visas kalnas apklotų. Apie porą valandų purtė. O Arčila vis įeina, pasižiūri. „Taip ir turi būti“, pasako ir išsina. Atlėgo šaltis, pagaliau lievėsi purtyti, ir aš grimztų į miegą. Pamažu, saldžiai, lyg lengvais sparnais ir dausas skridau. Užmigau. Kietai miegojau. Sako, Arčila neatsitraukė nuo mano lovos per visą mano miegą. (Jei žinočiau, kad tas gruzinas dar gyvas, važiuočiau į Gruziją, kopčiau į aukštus Kaukazo kalnus ir žemai jam nusilenkčiau).

Atsibudau rytą – taip šviesu, neišpasakytas pasaulio gražumėlis. Neatsimenu kito tokio ryto. Gal panašus rytmetis buvo, kai aš po visų sibirų į tėviškę sugrįžau... Pasirodo – trys paros mano miegota. O regėjosi, kad tik vakar sumerkiau akis, tik vakar man sulcdo svetimą kraują.

Įeina Arčila. „Kaip jaučiasi mano ažuolėlis?“ – klausia. Atsakymo nereikia, viskas matyti iš mano akių. „Dabar tai gyven-si“, – ištarė reikšmingai ir išėjo.

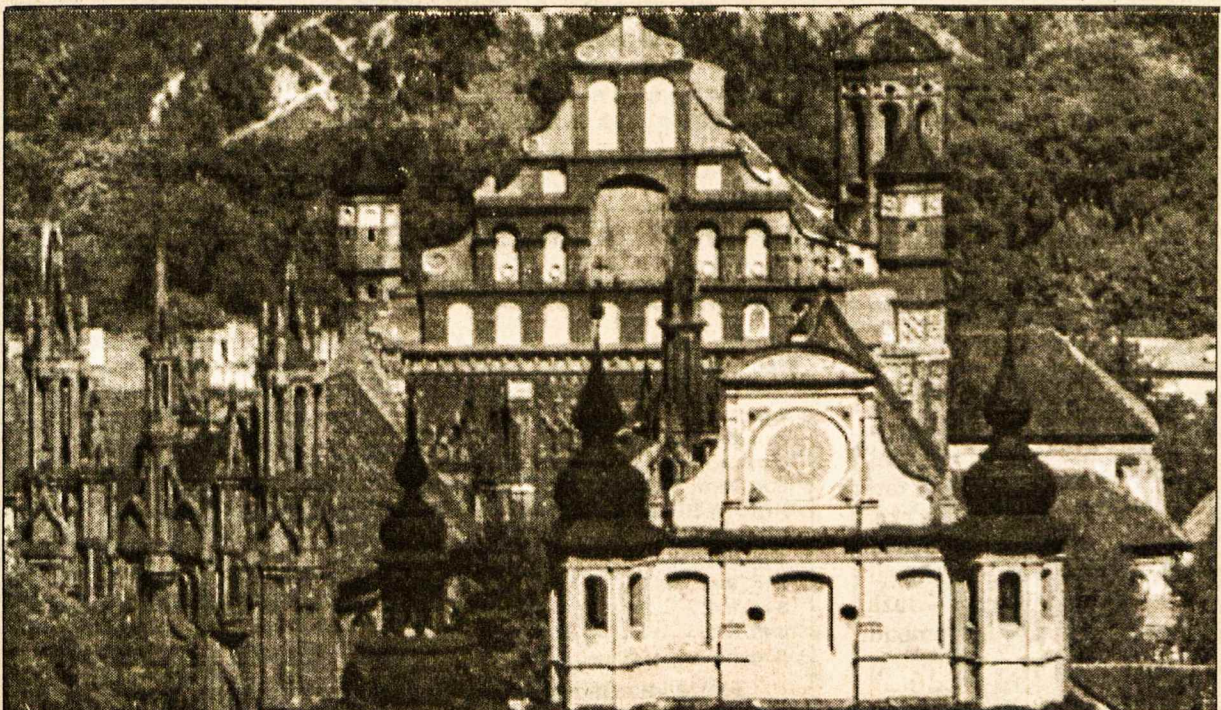
Prie durų išgirdau triukšmą ir balsus. „Sveiki, sulaukė šventų Velykų!“ Kąėjimuose, lageryuose kitąkart ir užmirdavome visas šventes. Ne tas galvoj, kai gynybė ant plauko kabo. O dabar, kai išgirdau žodį VELYKOS, aš jau bandžiau iš patalo lipti, po devynis mėnesius trukusios ligos kojomis pasiekiau grindis.

Susiūbavo visa palata. Stėriausi už lovos krašto, kad nepavirsčiau. „Aleliuja, Kristus kėlės...“ – girdžiu Klemenso balsą.

Ir kažkokia šiluma pliūptelėjo į krūtinę. Pro ašaras nebe-matau draugų. Klemensas į mano laisvą ranką bruka kažkokį daiktą. Apvalus, truputį pailgas – margutis! Kur jį galėjo rasti, kur nupirkti, jei aplink vien stepė, – nei paukštelio, nei gyvulėlio?! Aleliuja, aleliuja! ...

Silpnumas užėjo. O gal tai sapnas kartu su prisiminimais iš vaikystės atklydo? Ir girdžiu, ausyse skamba: dilin dilin... Varpelis iš Aukso rūkio kaimo. Ne Endriejavo bažnyčios varpas skamba, ne iš aukštos varpinės

(Nukelta į 4-tą psl.)

Vilniaus šventovės – šv. Onos, Bernardinų ir šv. Mykolo. Bernardinų šventovė gražinta pranciškonų vienuolijai, laukiančiai ir vienuolyno grąžinimo Nuotr. D. Mackonio

Kun. SIGITAS JURČYS, OFM, tarp Montrealio tautiečių Nuotr. N. Bagdžiūnienės

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PRAMOGŲ CENTRAS

Marijampolėje jau veikia pirmasis pramogų centras "Help". Jis yra atdaras kasdien nuo 12 iki 6 valandos ryto. "Help" centre lankytojų laukia lošimo automatai, biliardo stalai, baras, diskoteka, kurios parketas atidarymo proga buvo palaistytas šampanu.

PAVOJINGI LEDO SMŪGIAI

Netikėta problema tapo Kanados Ontario provincijos greitkeliose padažnėjęs didžiųjų sunkvežimių padangų atspalaidavimas nuo jų priekabų asies. Tokios padangos, didelių greičiu skriedamos oru, atsiduria į kitus automobilius, užmušdamos ar sunkiai sužeisdamos jais važiuojančius. Lietuvoje sunkvežimių padangos neskrando. Ten skraidyti pradeda nuo priekabos tempiamųjų vilkikų stogo atskyles ledas. Šilutės-Klaipėdos ruože toks ledas gabalas, pramušęs priekinį automobilio "Volkswagen Passat" langą, vienai keleivinei sulaužė viršutinį ir apatinį žandikaulį. Veido kaulų lūžiai buvo taip sudėtingi, kad stomatologijos operacijai specialistų teko ieškoti Klaipėdoje.

PARAMA RELIGINĖM GRUPĖM

Lietuvos seimas 1994 m. buvo priėmęs nutarimą, nutraukiantį finansinę valdžios paramą religinėms bendruomenėms. Dabar tas lėšų skirstymas pagal religinių bendruomenių narių skaičių buvo atnaujintas. Narių skaičiaus nustatymui naudojamas Lietuvos statistikos duomenimis. Dabartinė Lietuvos vyriausybė tradicinių religinių bendruomenių vadovybėms paskirstė tris milijonus litų: katalikams per Lietuvos vyskupų konferenciją – 2.730.000, ortodoksams – 150.000, sentikiams – 30.000, evangelikams liuteronams – 26.000, evangelikams reformatus – 20.000, graikų apeigų katalikams, Vilniaus musulmonams unitams ir žydams – po 12.000, karaimams – 8.000. Pasak Petro Plumpos, vyriausybės patarėjo religijos klausimais, lėšų paskyrimu norima sumažinti naujų religinių sektų įtaką ir sustiprinti tradicinių religinių bendruomenių būklę.

GRAŽIAUSIA ŽYDAITĖ

Jūratės Vilimienės firma "Lietuvos grožio formulė" su Lietuvos žydų bendruomene Vilniuje surengė konkursą "Gražiausia Lietuvos žydaitė-97". Aštuonios varžovės, kaip jau įprasta tokiuose konkursuose, savo grožį rodė kasdieninėse suknelėse ir puošniose ieseiginėse suknelėse, jos

turėjo padainuoti žydų dainą, pasirodė joms šokių ir atsakyti į rinkėjų pateiktus klausimus. "Gražiausia Lietuvos žydaitė-97" buvo išrinkta dvidešimt vienerių metų Žana Fišman, Vilniaus universiteto filologijos studentė. Karūną ant galvos jai uždėjo Sandra Chlewickaitė, "Miss Lithuania-96". Pagrindinis prizas gražiausiai Lietuvos žydaitė buvo apmokėta kelionė į Izraelį. Ja ji nesidžiaugė. Mat turbūt turtingų tėvų dėka Žana Fišman ten jau yra viešėjusi penkis kartus. Lietuvoje ji nuo mažens šoko Lidyjos Motiejūnaitės "Liepsnelės" ansamblyje ir dabar turi savo šokių studiją "Eksesas". Konkursui vadovavo iš Izraelio atsiųsti žydiškų dainų atlikėjai Liora Grodnik ir Michailas Jablonskis.

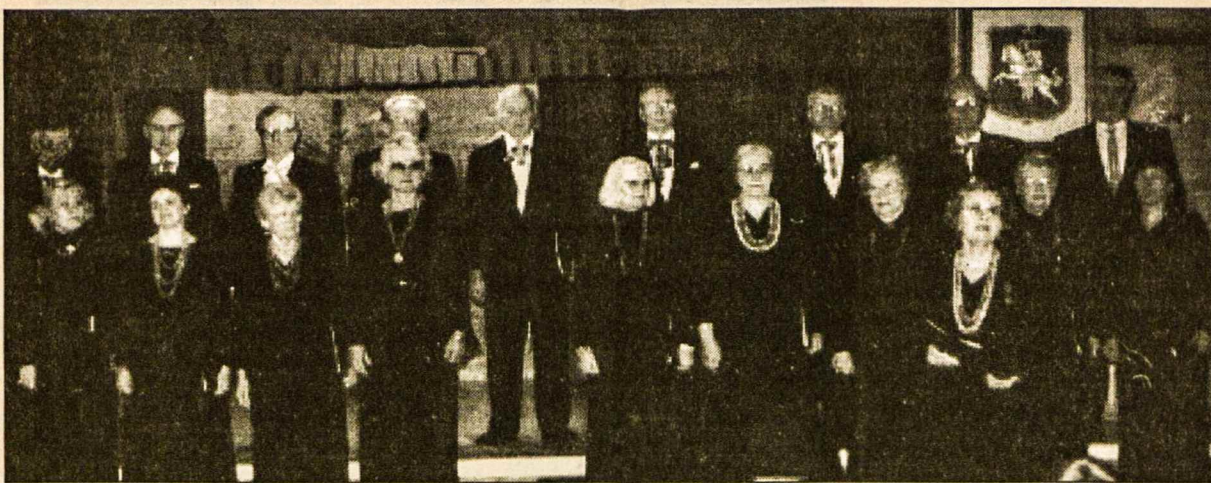
TRADICINĖ KAZIUKO MUGĖ

Populiarioji Kaziuko mugė Vilniuje buvo surengta pirmąjį kovo savaitgalį. Ovidijaus Lukošiaus pranešimu "Lietuvos rytuose", daugiausia prekybininkų ir pirkėjų sutraukė Kalvarijų turgavietė, Pilies gatvės senamiestyje, "Lokomotyvo" stadionas ir prekybos centras Fabijoniškėse prie "Aušros". Mugė, prasidėjusi penktadienio rytą, truko iki sekmadienio vakaro. Dalyvių minios neišvaikė net ir lietus šeštadienį. Tautodailininkai, suvažiuavę Vilniui iš visos Lietuvos, pirkėjams siūlė įvairių gaminių iš medžio, odos, stiklo, molio, gintaro ir šiaudų. Verbas buvo galima pirkti už litą ar net šimtą litų. Moliniai puodai, lėkštės, puodeliai, ašiniai kainavo nuo dviejų iki 50 litų, mediniai šaukštai, šakutės, žnyplės ir kočėlai – nuo vieno iki dvidešimt litų, šiaudiniai krepšeliai ir pintinės – 5-200 litų. Specialių nuolaidų buvo siūloma tik Kazėms ir Kaziziams. Jie kartais netgi buvo viliojami nemokamai siūlomu alumi. Mugėje netrūko ir elgetų bei įvairiais instrumentais grojančių gatvės muzikantų. Jiems į kepurės buvo mėtomos ne tik centai, bet ir vieno bei dviejų litų banknotai. Kaziuko mugė, pavadinta Kazimierų švente, šiemet jau penktą kartą įvyko ir Klaipėdoje. Ten ją surengia pusšimtį narių turinti Kazimierų draugija, garbės nariais pasirinkusi politikus Kazimierą Prunskienę ir Kazį Bobelį.

GRIPAS BEVEIK VISUR

Gripo epidemija vis dar plečiasi Lietuvoje. Klaipėdoje jau mirė gripu sirgusi moteris. Guodžiamasi, kad ji pati buvo kalta dėl savo mirties. Mat gydydėsi namie savarankiškai ir tik trečią dieną kreipėsi į gydytojus. Su greitąja pagalba atvykęs gydytojas pas jį rado gripą ir kairiojo plaučio uždegimą. Pacientei buvo pasiūlytas gydymasis ligoninėje. Šį žingsnį ji atidėjo dar vienai dienai, bet tada gydytojai jai negalėjo padėti net ir ligoninėje. Be Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio, gripas jau yra peržengęs epideminį slenkstį Druskininkuose, Palangoje, kadaise Sniečkumi vadintame Visagine ir dvidešimtyje Lietuvos rajonų. Skiepijimui nuo gripo vyriausybė neturi lėšų. Mat viena skiepų dozė kainuoja 24 litus. Skiepyti patariama turintiems sveikatos sutrikimų, dažnai sergantiems plaučių uždegimu, širdies negalavimais. Mažiekių natūrininkai jau buvo paskiepiję žmones lėšomis. Šiuo pavyzdžiu pradeda sekti ir mažesnės darbuvietsės.

V. Kst.

Kanados Londono lietuvių choras "Pašvaistė", atlikęs meninę programą 1997 m. Vasario 16 iškilinėje Šiluvos Marijos parapijos salėje

Hamilton, Ontario

Tragiškai žuvusio mylimo sūnaus Rimo atminimui "Vaiko tėviškės namams" aukovo \$100 aukovo tėvai L. E. Klevai.

A.A. STASIO RAKŠČIO atminimui mirties metinių proga žmona Sofija Rakštienė "Vaiko tėviškės namams" aukovo \$200. Dėkoja K.L.K. dr. J. Hamiltono skyrius

VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAMS aukovo: a.a. J. Bajoraičio atminimui: \$25 – B. B. Venclova; \$20 – V. Kėzinaitis, A. A. Petrauskas, Z. J. Rickai, D. Svazas; \$15 – D. Kairienė ir E. Lengnikas; \$10 – R. Choromanskis, A. Žemaitė. "Tremtinių grįžimo fondui": \$20 – O. St. Žvirbliai.

KLKM DR. JOS HAMILTONO SKYRIAUS naujai išrinktos valdybos posėdis įvyko 1997 m. vasario 5 d. E. Kybartienės namuose. Valdybos narės pasiskirstė pareigoms. Pirmininkė – Regina Choromanskė, vicepirmininkė – Magdalena Vaitonienė, sekretorė – Danutė Vindašienė, išdėtininkė – E. Kybartienė, narės – Amalija Gėdienė, Marija Kalvaitienė, Bronė Skverekienė ir Felicija Venskienė. Darbuosis kultūros, parengimų ir socialinių reikalų baruose. Buvo aptarta svarbi klausimai, numatyti artimiausi darbai. Valdyba dėkinga šeimininkei už sudarytą jaukią aplinką. D.V.

E. PEČIULIO ŠEIMAL, grįžusiai iš tremties į Lietuvą, paremti a.a. Juozo Bajoraičio atminimui aukovo: \$60 A. Pulinauskienė; \$25 A. Mačiulaitienė; \$20 – I. L. Ulbinai, R. V. Solow, D. B. Mačiai, O. A. Jusiai, S. A. Jankauskai; \$10 – O. J. Kareckai, O. S. Žvirbliai. Papildoma aukovo: \$50 S. Idzelienė (JAV), Ant. Bumbulis (Tor.); \$25 J. Vainekis (JAV); \$20 O. Balčiūnienė (JAV), A. Pranskūnienė; \$10 L. Ulbinas, T. Ulbinas; \$5 E. Šopienė. Labai ačiū už aukas.

Lucius Ulbinas

PRISIMINDAMI MIRUSIUS IR REIKŠDAMI UŽUOJUTĄ artimiesiems, jų atminimui Kanados lietuvių fondui aukovo: a. a. Juozo Bajoraičio atminimui: \$100 – G. O. Melnykai; \$50 – Sofija Rakštienė, Ona Linčauskienė; \$40 – M. A. Pusedėriai, B. Perkauskienė; \$35 – P. Z. A. Sakalai; \$30 – Z. N. Stonkai, Z. A. Stanaičiai; \$25 – A. Petraitienė, St. Dalius, A. Erištaitienė, L. E. Klevai, J. H. Otto, J. R. Pleiniai, J. V. Svilai; \$20 – I. Repeckienė, E. Mažulaitienė, P. I. Zubai, P. M. Masiai, J. G. Krištolaičiai, L. Stukienė, V. Matusevičius, V. J. Pilkauskai, G. A. Skaisčiai, M. Biekšienė, A. Rimkienė, B. V. Kvedarai, J. M. Gimžauskai, A. Zukauskienė, K. G. Zukauskai, K. L. Meškauskai, J. K. Blekaičiai, J. K. Januškevičiai, J. M. Tarydai, J.

G. Kažemėkai, J. L. Stungevičiai, P. Žulys, V. R. Bartininkai, J. T. Andrukaičiai, N. S. Aleksos, P. E. Armonai, Z. Čekauskas, K. K. Deksniai, J. Stankus, P. S. Kanopai, S. Matukaitienė, K. Žiobienė, B. R. Cuthberton, A. Prunskus; \$10 – P. Vitienė, P. M. Šiuliai, P. Krivinskienė, A. Didžbalienė, D. Vaitiekūnienė, T. Murauskienė. A. a. dr. Anzelmo Gailiaus atminimui aukovo: \$25 – P. Z. Sakalai, A. Petraitienė, L. Plūtra. A. a. Bronės Kažemėkienės atminimui aukovo \$20 A. Prunskus. A. a. Vaciaus Linčausko atminimui žmona Ona Linčauskienė aukovo \$100.

Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas.

Delhi-Tillsonburg, ON

VASARIO 16 DELHI buvo paminėta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 79-sios metinės. Mišias aukovo ir ta proga pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. L. Kemėsis. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Gražiai išpuoštoje parapijos salėje vyko minėjimas. KLB apylinkės pirmininkė T. Pargauskienė pasveikino susirinkusius. Kalbą pasakė svečias iš Hamiltono Kazimieras Deksnys. Nuotaikingas dainas padainavo dainininkai iš Hamiltono, vadovaujami Aldonos Matulicz. Po to sekė vaišės ir malonus bendravimas. Minėjimas užbaigtas visiems atsisotus sudaugiant "Lietuva brangi". D.V.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENI aukovo: \$50 – A. K. Ratavičius; \$40 – T. P. Pargauskas; \$30 – E. Gudinskas, A. Klemka, A. B. Stonkus, B. V. Vyta; \$20 – A. V. Čiuprinskis, E. Gailevičiūtė, V. Gėlėckas, B. Lukošius, J. Mačiulis, M. Obelienis, V. P. Lapienis, M. Stankaitis, O. P. Vežauskas, L. J. Vitas; \$10 – A. Aleliūnienė, V. B. Cvirka, O. Ceika, L. Gurklys, N. Ivanauskas, S. Mažeika, O. Šiurna, S. Vilimas; \$5 – L. Kemėsis.

Lethbridge, Alberta

MŪSŲ NEDIDELIS lietuvių telkinys jau visai mažėja. 1996 m. gegužės mėn. Jonas Daugirdas grįžo gyventi į Lietuvą. Iš gautų jo laiškų galima suprasti, kad jis ten patenkintas.

Tais pačiais metais, gegužės 31 d. mus paliko a.a. Vincas Kavaliauskas, sulaukęs 96 m. amžiaus. Iš Lietuvos į Kanadą buvo atvykęs 1928 m. Netoli nuo Lethbridge miesto sėkmingai ūkininkavo. Liko žmona ir sūnus su šeima. Rugsėjo mėn. mirė a.a. Marija Fomradienė, sulaukusi 87 m. amžiaus. Liko šeši sūnūs ir viena dukra. Kalėdų dieną netekome a.a. Veronikos Petrušienės, 91 m. amžiaus. Į Kanadą buvo atvykęs 1929 m. Paliko dvi dukras su šeimomis. 1997 m. sausio 4 d. mirė a.a. Konstancija Stankūnienė, 95 m. amžiaus. Į Kanadą

atvykusi 1930 m. Paliko tris dukras ir vieną sūnų su šeimomis. Sausio 31 d. mus paliko a.a. Aleksandras Gepneris, sulaukęs 68 m. amžiaus, palikęs žmoną, du sūnus ir dvi seseris – Janiną Kanienę ir Konstanciją Dorigattį. Su tėvais ir abiem seserim velionis atvyko į Kanadą 1950 m.

Visų mirusiųjų šeimoms Lethbridge lietuvių reikia nuoširdžią užuojautą. GN

Stayner, Ont.

VAIKŲ GLOBOS NAMAMS "LIKIMAS" aukovo: \$200 – Julija Kairiūnaitė (Calgary); \$50 – Petrė Stockus, Pranas Basevičius; \$25 – Ona Narušienė; \$20 – Birutė Kasperiavičienė, Juzė Jonaitienė; \$15 – Genutė Gaiztūnienė. Maistu ir drabužiais prie velykinio siuntinio prisidėjo p. Krikščūnienė, Birutė ir Algis Samsonai, Eglė Vair. Nuosirdi padėka būrelio globos vardui. B.J.

Wasaga-Stayner, Ont.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENI aukovo: \$200 – Wasagos moterų būrelis, J.A. Bataitis; \$100 – E.J. Gudas, B.S. Ignatavičius, A. Kanapka, J.B. Mažeika, V.M. Vaitkus; \$50 – V.M. Laurinavičius, A. Pakarnienė, A. Vitkienė; \$40 – E. Heikis, C. Javys, G.R. Steplaitis; \$30 – E. Tribinevičius; \$25 – J. Dobilas, R.B. Jacka; \$20 – J.P. Barakauskas, M. Bernotas, R. Duda, M. Gaivelis, J. Jonaitienė, B. Kasperavičius, V. Kryžanauskas, E.V. Krikščūnas, J. Lapavičius, L. Mačiūnas, A. Masionis, P.J. Pakalka, E. Vair, S. Valickis, A.J. Vaškevičius; \$10 – I. Gataveckas, B.G. Brigmantas; \$5 – H. Kanschat, B. Rakauskas.

Windsor, Ontario

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENI aukovo: \$50 – A. Tautkevičius, V. Barisas, J. Barisas; \$40 – B. Balaišis, P. Eidukas; \$30 – A. Tautkevičius, S. Pakauskas, A. Aukštikalnis; \$25 – E. Pakauskienė, Z. Mistautas, G. Vindašius, T. Gureckas, B. Kowbell, M. Kizis, R. Dumčius; \$20 – L. Laparskas, Č. Kuras, J. Barisas, S. D. Nainauskas, Br. Barisas, Z. Mazonas.

Aleliuja...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

šaukia: aleliuja! O mes skubėdavome į Priskikimo rytą... Ne, ne šis varpas dabar suskambo mano prisiminimuose, o tasai – Laimingos mirties varpelis...

Mano lagerio draugai nežino, kas man atsitiko, kad styrau įsivertęs lovos, nepatyrus nė žodžio. Atpažįstu Klemenso balsą: "Nesijaudink, Antanai, nereikia ašarų. Gyvensi jau dabar, sulauksi Lietuvos..." Žinau, kad gyvensiu, bet mano ausyse tebeskamba tėviškės varpelis ir tarsi matau mamą, smulkiais žingsniais skubančią su iškeltu varpeliu rankoje, skubančią apėti sodybą...

Baigė Ruškys pasakoti savo seną istoriją. Atsikėlė nuo stalo ir, nieko netaręs, kažkur išėjo. Paskui grįžta. Rankose skrynėlė.

– Išsaugojo mama per visas nelaimes, per tremimus. Pats Dievas paliko jį mūsų šeimai, – atidarė skrynėlę ir išėmė varpelį. Garsas sidabrinis, skardus, smingantis į pačią širdį...

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIJ" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Iėdu sildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Arizonos LB valdybą pernai sudarė jon išjungę jaunesniosios kartos atstovai. Baigiantis 1996 metams, LB nariai stebėjosi tos valdybos nuosirdumu ir energija. Naujoviskai buvo paminėta Vasario šešioliktoji, dalyvauta Phoenix mieste surengtame tarptautiniame Kalėdų festivalyje. Arizonos lietuviai džiaugėsi ten išstatyta kalėdinė eglute, pagal lietuvišką tradiciją papuošta šiaudinukais. Atrodo, naujoji valdyba išjudino lietuvišką veiklą. Tai liudija didesnį lietuvių skaičių sutraukusi rudens gegužinė. Tą veiklią valdybą sudarė pirm. prof. Paulius Žygas, vicepirm. Rima Reklaitienė, ižd. Aldona Klemkienė ir visuomeninių reikalų vadovė Dalia Motiejūnienė.

Amerikos lietuvių tautinės sąjungos skyrius Los Angeles mieste metiniame narių susirinkime perrinko ligšiolinę valdybą ir revizijos komisiją. ALTS Los Angeles skyriui vėl vadovauja pirm. Rūta Sakienė, vicepirmininkai Irena Bužienienė ir Juozas Raibys, sekr. Gražina Raibienė ir ižd. Ramūnas Buženas. Perrinkto revizijos komisiją sudarė Vincas Juodvalkis, Pranas Dovydaitis ir dr. Povilas Švarcas.

Brazilija

Šv. Juozapo parapijoje Sao Paulo V. Zelinoj didžiąją narių dalį jau sudaro brazilai. Tad ir naujuoju klebonu, pakeitusiu pensijon išėjusį kun. Juozą Šeškevičių jau tapo brazilas kun. Jose Ulisses Leva. Lietuvių religiniais reikalais betgi ir toliau rūpinis kun. Petras Rukšys, SDB. Lietuvių parapijiečių susirinkime vasario 15 d. naujasis klebonas kun. Jose Ulisses Leva pasiūlė sujungti braziliškas ir lietuviškas Didžiosios savaitės apeigų tradicijas. Lietuviškos parapijos dalies atstovai šį pasiūlymą atmetė. Tada apeigų sujungimas buvo sutartas tik Didžiosios savaitės dienų lietuviškos tradicijos nebus paliečiamos. Didysis penktadienis betgi turės bendras tradicijas ir brazilams, ir lietuviams.

Latvija

Latvijos vyriausybė vis dar yra suvaržiusi lietuvių įvažiavimą, kai jų reikia ten gyvenančių lietuvių veiklai sustiprinti. Vasario 6 d. nuolatiniame apsigyvenimui Latvijoje buvo įsileisti septyni Lietuvos piliečiai. Tačiau vis dar delsimas įsileisti įvažiavimo laukiančius kitus aštuonis lietuvius. Tarp jų yra ir ten tarnyboje žuvusio Lietuvos karininko Artūro Gričiaus našlė su mažamete dukrele. Latvijoje šiuo metu nuolat gyvena dvylika šimtų Lietuvos piliečių. Latvija taipgi neturi ir įstatymo, apsaugiančio ten gyvenančių užsieniečių teises.

Italija

Romos lietuviai Vasario šešioliktoją atšventė bei priklausiančia kalendorine data Tėvų marionų generaliniuose namuose. Mišias su kitais lietuviams kunigais koncelebravo tuo metu Romoje

viešėjęs arkivyskupas Jonas Bulaitis, apaštalinis nuncijus P. Korėjoje ir Mongolijoje. Homiliją sakė Romoje studijuojantis kaudietis kun. R. Norvila.

Argentina

Sausio tryliktosios skaudžiusius įvykius Vilniuje Buenos Aires lietuviai prisiminė sausio 5 d. klebono kun. Augustino Steigvilo, MIC, atnašautomis Mišiomis ir pasakytu pamokslu. Tą dieną Vilniuje už Lietuvą žuvusiųjų gyvybės aukas priminė keturiolika ant mažo altorėjo uždegę žvakės, paženklinę jų pavardėmis. Mišių metu giedojų atnaujintas Šv. Cecilijos choras.

Susivienijimas lietuvių Argentinoje vasaros sezonui atidarė savo maudymosi basieną 1996 m. gruodžio viduryje. Jį gruodžio 15 d. pašventino kun. Augustinas Steigvilas. Tada visi susirinko ant ieško kepto jaučio pietums.

Vasario šešioliktosios minėjimas įvyko jau skirtos datos sekmdienį. Minėjimas Aušros Vartų šventovėje buvo pradėtas kun. A. Steigvilu, MIC, atnašautomis Mišiomis, skirtomis Lietuvai, žuvusiems už jos laisvę, dvasiniam lietuvių tautos atsiminimui. Parapijos salėje kalbėjo Lietuvos garbės konsulas inž. Algimantas Rastauskas. Muzikinę programą atliko svečiai iš Vilniaus – birbynininkas Antanas Smoluskus su akordeonistais Eduardu Gabniu ir Genadijumi Saukovu.

Lenkija

"Aušros" vyr. red. Irena Gasperiavičiūtė, žengdama į 1997 metus, įsipareigojo stengtis, kad mažoji "Aušra" būtų skirta visų Lenkijos lietuvių poreikiams. Siekiant tokio tikslo, jai betgi reikės apmokamų korespondentų Varšuvoje, Seinuose, Vilniuje ir kitose vietovėse. Reikės ir informacijas teikiančių vietinių skaitytojų, gaudančių honorarą už šias paslaugas. Jai atrodo, kad bus galima pakeisti net ir dabartinį mažą "Aušros" formatą, jeigu tokiai minčiai pritartų skaitytojai.

Lenkijos LB tarybos posėdyje šios organizacijos valdybos pirm. Sigitas Paransevičius priminė dalyviams, kad Punsko parapija šiemet minės 400 metų sukaktį. Minėjimo programa bus paskelbta "Aušroje". Šią vasarą Punske vieną dieną žada viešėti Lietuvoje vykšiančio Pasaulio lietuvių seimo atstovai.

V. Kst.

Century 21
OFFORD
REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitę, B.A.,
pilkimui ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jus patars.
Darbo tel. 705 429-2121 ar
705 445-5640
namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVIAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	Asmeninės nuo 9.75%
santapus 2.25%	nekiln. turto 1 m. 5.050%
kasd. pal. taupymo sąsk. 1.50%	
INDELIAI:	
90 dienų indėlius 2.50%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALCOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius 2.75%	
1 m. term. indėlius 3.00%	
2 m. term. indėlius 3.75%	
3 m. term. indėlius 4.50%	
4 m. term. indėlius 4.75%	
5 m. term. indėlius 5.25%	
RRSP ir RRRF3 (Variable) 2.50%	
1 m. ind. 3.00%	
2 m. ind. 3.75%	
3 m. ind. 4.50%	
4 m. ind. 4.75%	
5 m. ind. 5.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

siunčia siuntinius ir pinigus į Lietuvą:

- \$8 kub. pėda, priimame bet kokias dėzes.
- \$18 pristatymas iki 50 kg į vieną adresą.
- Atsižvelgiant į Lietuvos muitinės įstatymus, vienam asmeniui be muito galima siųsti tik 31.5 kg.
- Kad būtų geriau visiems, pageidaujame, kad dėžės nebūtų sunkesnės kaip 20 kg.
- Iš toliau siųsti U.P.S.
- Siunčiant dolerius iki \$2,000 – 4%, plius pristatymas.
- Siunčiant dolerius kaip \$2,000 – 3%, plius pristatymas.
- Kanados dolerių pristatymas – \$15 (kan.), Amerikos dol. – \$12 (amer.).

Montrealyje – Leonas ir Genė Balaišiaitel. 514 366 8259
Hamiltono apylinkėje – Bernardas ir Danutė Mačiaitel. 905 632-4558
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaitaitel. 519 773-8007

Dėl pinigų siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, ar dėl platesnių informacijų prašom rašyti ar skambinti **Vytui ar Genei Kairiams**, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel. 905 643-3334

Sukursiu gražų paminklą pagal jūsų pageidavimus

Dailininkas **Kęstutis Keparutis**

Tel. FAX 905 540-1705
238 Emerald Street North,
Hamilton, Ontario L8L 5K8

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST **ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.**

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRUBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUČIA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPEIDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILUS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Ata ANGELEI ČESNULIENEI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame vyrą PETRĄ ČESNULĮ,
dukra – KRISTINĄ, AUDRONĘ bei jų šeimas –

V. Jakubickienė
A. Aleliūnienė

E. G. Rugieniai
L. J. Vitai

Ata PAULINAI ŠABLINSKIENEI

mirus,

reiškiame gilią užuojautą sūnui DONALDUI,
marčiai DANAI, vaikiaičiams DAINAI, DARIUI,
DANIELEI, dukrai ANGELEI, giminėms ir visiems
artimiesiems –

Donaldo krikšto dukra Loretą Genytę,
Jonas, Kristina ir Mykolas Geniai,
Ramona Totoraitytė

Ata JOANAI BERKUBĖNIENEI

tragiškai žuvus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą OLGAI
PAMATAITIENEI ir jos šeimai –

M. A. Gverzdžiai
E. A. Kuraičiai
J. Paukštys
Elena ir Romas

S. J. Sendžikai
Z. Staugaitienė
J. J. Šarūnai
I. Tauteras

MIRTIES METINĖS

Ata STASYS RAKŠTYS

mirė 1996 m. balandžio 2 d.

Jau praslinko vieneri metai
be Tavęs. Tu iškeliavai ir
palikai mus didžiausiame
liūdesyje.

Tave prisimenam kiekvieną dieną savo maldose.

Žmona Sofija, duktė Laima,
vaikaitės – Rūta, Karolina,
provaikaitė Elysa

MIRTIES METINĖS

Atsisveikinimas su mylimu seneliu* a. a. STASIU RAKŠČIU.

Prisimenu, kai jauna buvau, brisdavome per
sniegą, laksdydavome po laukus. Plaštakėles gaudėme
prie jūros, braidžiojom ir kiaukutėlius rankiojom.

Atsisveikiname su vyru, tėvu, seneliu ir ypatingai
su tuo, kuris mus nuoširdžiai mylėjo, kuris gražiais
žodžiais kalbėjo ir kuris pasiliks mūsų širdyse amžinai.

Nesakysiu sudiev, bet iki pasimatymo, kol vėl
susitiksim. Ilšėkis, Seneli, Kristaus ramybėje –

Karolina

* Dr. Karolinos Kriaučiūnaitės-Zanon atsisveikinimo žodis
Šv. Jono kapinėse, Mississaugoje, 1996 m. balandžio 10 d.

PADĖKA Mylimas vyras, tėvelis ir senelis Ata LEONARDAS JAKAITIS

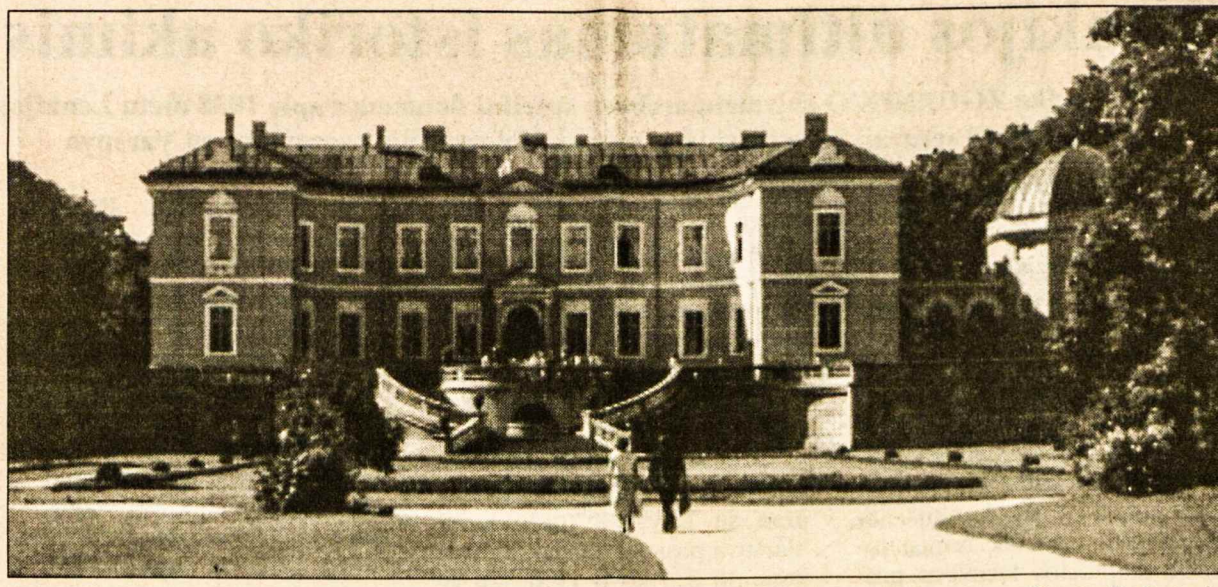
staiga mirė 1997 m. sausio 27 d.

Šeima dėkoja Lietuvos kankinių parapijos klebo-
nui kun. J. Staškui už religines apeigas ir gražų, pritaikytą
pomokslą.

Dėkojame giminėms ir draugams, atėjusiems
atsisveikinti, atsiuntusiems gėlių, užprašiusiems Mišias,
aukojusiems "Tėviškės žiburiams" ir "Stroke & Heart
Foundation".

Dėkojame už pareikštą užuojautą laiškais; ačiū
Danguolei Radtkienei už gražų giedojimą; karsto nešė-
jams ir nešėjoms – mieloms jaunoms Alicijai, Andrijai,
prisiminusioms kaip senelis jas nešiojo; ačiū B. Stanulienai
už skanų maistą ir kavą, o ponioms už pyragus.

Julija Jakaitienė su šeima

Grafo Tiškevičiaus rūmai Palangoje, dabar – gintaro muziejus

Nuotr. R. Puterio

SPAUDOS BALSAI

Vėl Lietuvos-Lenkijos unija?

Maskvos dienraštis "Izvestia" š. m. vasario 26 d. laidoje rašo: "Istorija, kaip žinome, dažnai kartojasi ir nebūtinai farso pavidalu. Migloti Lietuvos ir Lenkijos kėtinimai sudaryti savotišką lenkų-lietuvių uniją, išryškėjo Lietuvos seimo pirmininko Vytauto Landsbergio vėšėjimo Lenkijoje metu ir pasirodė esą visai rimti. Tam tikrą paslapties rūkelį prasklaidė grįžęs į Vilnių pats V. Landsbergis.

Remdamasis dėsniu – "Lietuvos saugumas tai Lenkijos saugumas", seimo pirmininkas pranešė apie projektą sudaryti bendrą tarptarptamentinę struktūrą, kurioje būtų galima kartu nuspręsti abiejų šalių saugumo problemas ir derinti abiejų valstybių veiksmus tarptautinėje plotmėje".

Šis seimo pirmininko pasiūlymas buvo Lietuvoje įvairiai vertinamas. Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š. m. kovo 7-9 d. laidoje rašo: "Centro sąjungos pirmininko Ozolo many- mu, ligšiolinis išbalansuotas Lietuvos-Danijos, Latvijos-Švedijos ir Estijos-Suomijos bendradarbiavimas, kuris nebuvo Rusijai parankus, tapo sukrėstas. Be to, būdas kuriuo Landsbergis padarė savo pasiūlymą yra nepriimtinas. Reikėjo jį pirma išgildinti krašte, o ne pastatyti lietuvius prieš įvykusį faktą. (...)

Grįžęs Lietuvos seimo šefas buvo užsienio politikos komite- to apklausinėtas, bet, pasak jo nario Medalinsko, jo pasiūly- mas buvo daugiau teigiamas ne- gu neigiamas. Lietuvių nusista- tymas Lenkijos atžvilgiu, sakė Medalinskas, gerėja. Pasiprieši- nimas, kuris buvo dar prieš ke- lerius metus dėl generolo L. Želigovskio veiksmų, dabar la- bai aiškiai silpnėja".

Lietuvos lenkai nevieningi

Lietuvos lenkų dienraštis "Kurier Wilenski" š. m. vasario 27 d. laidoje rašo: "1997 m. va- sario 25 diena tapo oficialia švietimo, kultūros ir sporto fon- do "Wilenszczyzna" gimimo die- na. Tą dieną Vilniaus šv. Dva- sios šventovėje buvo atnašauja- mos šv. Mišios Vilniaus srities lenkų vienybės intencija, po ku- rių įvyko visuotinis fondo stei- gėjų susirinkimas".

Šventėje dalyvavo du Lenki- jos vyskupai, Lenkijos ambasa- dorė Lietuvai prof. Eufemia Teichman, generalinis konsulas Lipka-Chudzik, stambūs Vil- niaus pramonininkai Waszko- wicz ir Litwinowicz bei daug li- muzinai atvykusių žymių svečių.

"K.W." rašo: "Organizato- riai pabrėžė, kad vardiniai kvie- timai buvo pasiūti per Lietuvos lenkų sąjungos centro valdybą ir Lietuvos lenkų rinkimų akciją R. Maciejkianiec'ui ir J. Sien- kiewicz'ui, kurie vienok dėl ne- žinomų priežasčių nedalyvavo nei šv. Mišiose, nei susirinki- me". (Šių organizacijų organas "Nasza Gazeta" labdaros orga- nizacijos "Wilenszczyzna" įstei- gimą pavadino priešrinkiminiu triuku, o susirinkimą restorane "Prie universiteto" – paprastom- is išgertuvėmis).

Susirinkimo dalyvis G. Rut- kowski taip kalbėjo: "Nuo 1989 m. dalyvauju lenkų organizacijų veikloje ir daug ką mačiau. Vie- no jus prašau – nesiskaldykite! Gana savo tarpe kaip šunims rietis! Dieve, suteik mums protą ir susivaldymą!"

Vienas iš organizacijos "Wilenszczyzna" steigėjų M.

Waszkowicz š. m. "K.W." kovo 4 d. laidoje apmokėtame skelbi- me grasina LLRA pirmininkui J. Sienkiewicz'ui teismu ir rei- kalauja atšaukti jo kaltinimą, kad Lietuvos piliečių sąjunga yra susieta su tarptautinės mafi- jos struktūromis.

Savotiška vienybė įvyko rin- kimuose į seimą Šalčininkų apy- gardeje. Kitiems rinkimuose nedalyvaujant, liko kandidatuoti tik vienas asmuo – LLRA pirm. J. Sienkiewicz. Taip rašė "K.W." š. m. vasario 15 d. laido- je. Taigi lenkai savo tarpe šioje rinkimų apygardoje nesivaržė.

Stalinis išgelbėjo lenkiškumą

Š. m. vasario pabaigoje To- ronte viešėjo žymus Lietuvos lenkų veikėjas prof. Jan Ciecha- nowicz. Svečias skaitė dvi pa- skaitas – apie Adomą Mickevi- čių ir Lietuvos lenkų istoriją. Kadangi šios dvi temos yra pla- čios, apie jas yra parašyta daug knygų, todėl kalbėtojas pasiten- kino šių temų fragmentais. Šių paskaitų tekstai buvo išspaus- dinti Toronto lenkų savaitraštyje "Głos Polski". Štai vienas antros paskaitos fragmentas:

"Vilniaus žemė buvo prij- ungta prie Sovietų Sąjungos, o 1948 metais Lietuvos komunis- tų partijos centro komitetas ofi- cialiu laišku kreipėsi į draugą Juozapą Staliną, "visų tautų tėvą ir visų mokslų genijų", prašyda- mas, kad visus Vilniaus krašto lenkus išvežtų į Sibirą. Tačiau tuo metu Stalinas mums (len- kams, J.B.) parodė lyg ir "tėviš- ką gerumą": užuot išvežęs len-

kus į Sibirą, kaip to pageidavo lietuviai komunistai, jis atsiuntė į Lietuvą savo specialų žydų kil- mės pasiuntinį su užduotimi – įsteigti platų lenkiškų mokyklų tinklą ir lenkišką laikraštį. Taip ir įvyko – atsirado 365 lenkiškos mokyklos ir lenkiškas laikraštis. Ar Juozapas Visorionovičius pats save išdavė, ar mus pami- lo? Ne, Stalinas pilnai suprato pakviesusį lietuvių soviniзмą, kuriam sutramdyti reikėjo su- kurti "perkūnsargi". Rusišką? Rusų Lietuvoje beveik nebuvo. Žydišką? Lietuviai beveik 100% žydų išžudė. Taigi kokį? Lenkiš- ką. Tegul būna lietuviškas na- cionalizmas, bet tegul jis išsise- mia kovoje su lenkais. Taip atsi- rado keli šimtai lenkiškų mo- kyklų, lenkiškas laikraštis, netgi keli lenkiški šokių ir dainų an- sambliai. Tos mokyklos buvo la- bai žemo lygio, kurį administra- cija sąmoningai stengėsi išlaikyti.

Taigi lenkai, Stalino pagei- davimu, išliko, tačiau buvo tik perkūnsargiai, bet niekuo daug-iau. Tai labai klatinga politi- ka. Tuo būdu buvo nukreiptas lietuvių dėmesys nuo rusinimo, bolševizmo, Lietuvos sovietini- mo. Jie kovojo su lenkų ele- mentu, nesirūpindami savo kul- tūra, pamiršdami apie jų pačių susovietinimo pavojų. Ši politi- ka per 50 metų visiškai save pateisino. Tai buvo klatinga, besąlygiška, bet šėtoniška, Stalino manymu, protinga. Tad nereikia stebėtis, gerbiamieji, kad šiandien Lietuvoje yra 400,000 lenkų gyventojų". J.B.

Kas yra jaunimo kongresas?

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas apibūdina artėjančio kongreso eigą

MATAS STANEVIČIUS

Pasaulio lietuvių jauni- mo kongresuose yra aptariami PLJ sąjungos reikalai. Kongre- sa yra rengiami maždaug kas ketveri metai įvairiuose kra- stuose. Praeitais kongresais, aš- tuntasis, įvyko Didžiojoje Brita- nijoje ir Lietuvoje 1994 m. Ka- nados lietuvių jaunimo (KLJS) valdyba šaukia suvažiavimus, o PLJS valdyba rengia kongresus. Į PLJS kongresus yra kviečia- mas visas pasaulio jaunimas, save laikantis lietuvišku. Taip yra nustatyta PLJS statute.

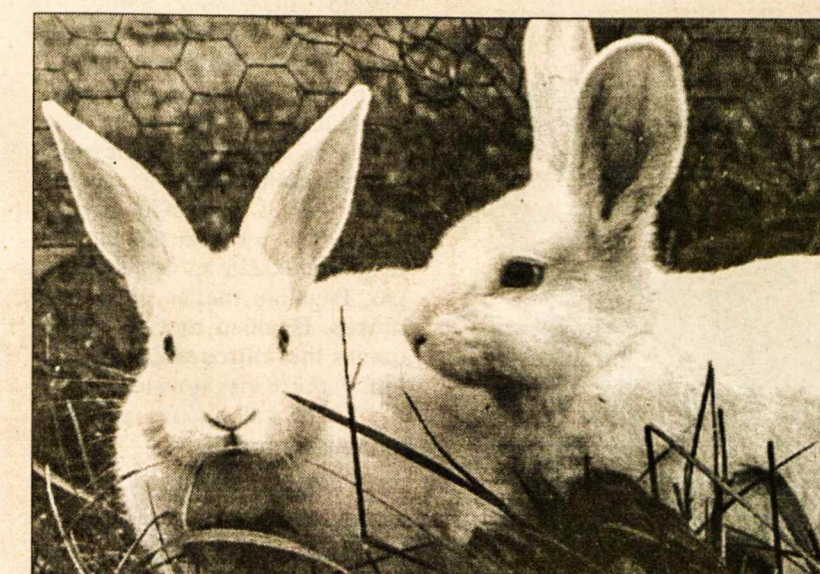
PLJS statute numatyta, kad IX kongrese gali dalyvauti ne daugiau kaip 120 atstovų. Kana- dos jaunimui yra leidžiama siųs- ti 20 atstovų. Tačiau tik 9 Kana- dos jaunuoliai galėjo vykti į VIII kongresą. Ar tas skaičius buvo toks mažas dėl finansinių priežasčių? IX-asis kongresas įvyks JAV-bių rytiniame pa- kraštyje liepos 17 - 27 d.d. Šiam kongresui vykstant arčiau Ka- nados, KLJS valdyba norėtų siųsti kuo daugiau atstovų. Jiems kaina yra \$1050 (JAV), o kitiems dalyviams \$1250.

Atstovai gali gauti stipendi- jų kongreso išlaidoms. Per VIII kongresą KLJS valdyba kartu su atstovais surinko pakanka- mai pinigų apmokėti daugiau kaip pusę kelionės ir pusę kon- greso kainos. Tada reikėjo ke- liauti į anapus vandenyno, o ateinantis kongresas bus daug arčiau ir pigesnis. Valdyba jau dabar rūpinasi stipendijomis.

Atstovai jau irgi pradeda rūpintis kongreso reikalais. Jo metu Kanados atstovai turės dalyvauti visoje kongreso pro- gramoje, balsuoti PLJS dėl sta-

tuto ir kongreso suvažiavimų tvarkos, sekančio kongreso da- tos ir vietovės, dalyvauti PLJS valdybos rinkimuose.

Besiruošdami kongresui, Ka- nados atstovai renka informaci- ją apie Kanados lietuvių jauni- mo veiklą, norus ir reikalavi- mus, kad galėtų padaryti prane- šimą kongrese. Šiuo metu vyks- ta susipažinimas su PLJK ir stu- dijų dienų tikslais ir eiga, lėšų rinkimas ir kitų KLJS valdybos nustatytų darbų vykdymas. Vie- nas iš tų užduočių buvo parašyti straipsnį. "Kodėl aš noriu būti atstovu". Valdyba tikisi, kad ji ruošiant, jaunimas apgalvos sa- vo vertę ir vietą lietuvių bend- ruomenėje. Rašinius įteikti KLJS pirmininkui Matui Stane- vičiui paštu: 6 Innisfree Court, Toronto, ON M6S 3N8, arba elektroniniu paštu: mstanevi- cius@mtsina1.on.ca. Bet kokiais KLJS klausimais galima skam- binti vakarais 416 817-0326.

Be mūsų – ne Velykos

Nuotr. R. Kisieliaus

Atsargiai su kitais fondais

Metinis "Talkos" narių susirinkimas

STASYS DALIUS

Lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" metinis 42-asis narių susirinkimas įvyko 1997 m. kovo 1, še- štadienį, Hamiltono, Ont. Jaunimo centro salėje. Atvyko ir įregistra- vo 131 narys bei svečiai – "Para- mos" kredito kooperatyvo pirm. D. Vaidila, viceprim. H. Stepaitis, Pri- sikėlimo parapijos kredito koope- ratyvo pirm. dr. S. Čepas, viceprim. Č. Jonys ir Vilniečių sąjungos pirm. B. Saplys.

Nauji patarnavimai

Susirinkimą pradėjo "Talkos" valdybos pirm. J. Stankus, pasvei- kindamas narius ir pakviesdamas balsų skaičiavimo komisijon J. As- manavičių, M. Joniką, A. Kamaitį, J. Pleinį, I. Vasiliauskienę. Pasvei- kindęs narius, perskaitė 28 mirusių per 1996 metus narių pavardes ir paprašė atsisotijimų pagerbti jų at- minimą. Sekr. St. Kareckas perskai- tė praeitų metų protokolą, kuris buvo susirinkimo priimtas. Valdy- bos pirm. J. Stankus priminė, kad praeitįjį metą buvo gan geri, nes metinis balansas paaugo; gautas neblogas pelnas, kurio dalis na- riams grąžinta (rebate). Įvesta nau- ja "Interac" kortelė, su kuria gali- ma išimti iš banko ar kitų instituci- jų, turinčių automatų, iki 500 dol. bei krautu vėse apmokėti už prekes. Kvietė narius pasinaudoti tuo nau- ju patarnavimu ir įsigyti kortelę, kurios įvedimas "Talkai" kainavo 15,000 dol. Ragino narius kuo da- viau naudotis kooperatyvo nemo- kamais patarnavimais: čekių rašy- mu, telefono, elektros, dujų, mo- kesčių apmokėjimu. Priminė, kad valdyba ir šiais metais vėl paskyrė lietuviams studentams tris stipendi- jas po 1,000 dol. Nariams taupyto- jams valdyba visą laiką mokojo aukštesnį nuosimtį, negu bet kuo- rie finansinėje institucijoje. Perspėjo narius dėl "Mutual" fondų, į ku- riuos visi labai viliojami investuoti pinigų, bet jie nėra valdžios ap- drausti, ir bankroto atveju galima prarasti visą kapitalą. Tad reikia būti labai atsargiems einant į tokius fondus, kur žadami aukšti nuosim- čiai. Taipgi pranešė, kad 1996 m. gruodžio 31 d. iš valdybos atstiaty- dinto ilgametis sekretorius Robertas Kontenis, valdyboje ir komitetuose išdirbęs 29 metus. Jam pirmininkas ieteikė gražią plokštę su įrašu ir olimpinį sidabrinį pinigų kolek- cija. Taipgi priminė, kad ižd. St. J. Dalius šiuo metu yra ilgiausiai val- dyboje dirbantis – jau 40 metų.

Gera finansinė būklė

Izd. St. J. Dalius savo praneši- me pažymėjo, kad metai baigti pa- siekus 39 milijonų dolerių balansą. Metinis padidėjimas \$736,683 arba 1.92% daugiau negu 1995 m. Ta- čiau narių skaičius sumažėjo iki 1880, nes jų gretas labai retina mir- tis. Narių indėliai padidėjo taupo- mose sąskaitose – \$136,409 arba 3.11% daugiau negu 1995 m. Čekių sąskaitos irgi padidėjo – \$786,043 arba 24% daugiau negu 1995 m. O registruotų pensijų bendra suma sumažėjo – \$128,948 arba 1.47% mažiau negu 1995 m., nes daug jų persikėlė į "Mutual" fondus. Vie- no nario indėlio vidurkis buvo \$18,887.

Išduotos nariams nekilnojamo turto paskolos sumažėjo \$573,944 arba 2.68% mažiau negu 1995 m., nes per visus metus joms nebuvo didelio pareikalavimo. Tačiau ribo- to kredito paskolos truputį padide- jo – \$180,282 arba 4.6% daugiau negu 1995 m. Dabar skolininkų tu- rime 443, kurių paskolos vidurkis yra \$58,038 (Pernai buvo \$55,671).

"Talka" turėjo pajamų per 1996 m. \$2,520,753. Pajamų buvo gauta mažiau \$424,035 arba 14.3% mažiau negu 1995 m., nes gerokai nukritę nuosimčiai už paskolas ir

investicijas davė žymiai mažiau pa- jamų. Išlaidų padaryta \$2,405,431, kurių didžiausią dalį sudaro na- riams išmokėti nuosimčiai už įvai- rius indėlius – \$1,677,432 arba 66.54% nuo visų gautų pajamų. Pa- pildomai prie to nariams dar grą- žinta (rebate) \$95,413 arba 3.78%, tuo būdu nariams išmokėta iš viso 70.32% nuo visų gautų pajamų. Tas buvo padaryta po ilgos, beveik 20 metų pertraukos išmokant grąžini- mus (rebate); paskutinis toks išmo- kėjimas buvo padarytas 1978 m.

Tarnautojų algoms su pensija ir draudimais išmokėta \$213,568 arba 8.47% nuo visų gautų pajamų. Valdybai ir komitetų nariams kelio- nių išlaidoms padengti buvo išmo- kėta \$23,169 arba 0.91% nuo gautų pajamų. Praeitų metų eigoje teko nurašyti iš pelno \$55,573 nebeišes- komų paskolų. Nepaisant to, 1996 m. pelnas buvo – \$115,322. Tokiu būdu gautos pajamos pasiskirsto iš- laidų atžvilgiu maždaug taip: na- riams išmokėta su papildomu grąži- nimu (rebate) 70.32%, administra- cijos ir namo išlaikymo išlaidos 14.39%, tarnautojams ir valdybai 9.39%, mokesčiai valdžiai 1.30%, gautas pelnas 4.57%.

Dalis pelno – lietuviams

Gera užbaigus metus "Talkos" valdyba dalį gauto pelno paskyrė lietuviškiems reikalams. Tam tiks- lui išmokėta \$35,450. Apmokėjus visas išlaidas ir paskyrus aukas "Talkos" kooperatyvas dabar dar turi atsargos kapitalo \$2,981,982 arba 7.63% nuo viso turimo kapita- lo. Pagal valdžios reikalavimą šis kapitalas privalo būti nemažesnis kaip 5%. Mūsų kooperatyvas tą normą gerokai viršija, tad finansiš- kai stipriai stovime.

Kredito komiteto pirm. B. Ma- čys pranešė, kad per 1996 m. buvo leista išduoti asmeninių paskolų \$789,437.95 ir nekilnojamo turto \$5,116,375. Iš viso leista išduoti 158 paskolų už \$5,905,812.95. Asmeni- nių paskolų pasiskirstyme didžiau- sia suma buvo paskirta paskolų per- finansavimui \$292,544, investici- joms \$139,274, automobilių pirkimui \$110,747.

Revizijos komiteto pirm. G. J. Skaistys pranešė, kad vykstant mė- nesines ir metinę revizijas viskas rasta tvarkoje. Valdybos pateiktą metinį balansą ir apyskaitą už 1996 m. pasiūlė susirinkimui patvirtinti. Revizorius (Auditor) Richard Ho- echt perskaitė anglų kalba pagrind- inę padarytos metinės revizijos iš- trauką. Po pranešimų susirinkimas 1996 metų apyskaitas patvirtino. 1997 m. revizorium vėl kvies tas Ri- chard Hoecht.

Stipendijos studentams

Rinkimuose į valdybą aklama- cijos būdu išrinkti Algis Enskaitis ir Stasys Kareckas. Į Kredito komite- tą slapto balsavimu buvo pasiūlyta ir gavo balsų Antanas Jusys 108, Antanas Gudinskas 90, Lionginas Pauškus 50. Slaptame balsavime bu- vo paduota 130 kortelių, iš kurių 6 sugadintos. Išrinkti – A. Jusys ir A. Gudinskas. Į Revizijos komitetą akla- macijos būdu išrinktas Marijus Gudinskas.

Izd. St. J. Dalius pranešė, kad "Talkos" valdyba savo posėdyje 1997 m. vasario 26 d. svarstė stu- dentų prašymus stipendijoms gauti. Balsų dauguma nutarė paskirti po 1,000 dol. Audriai Balytaitei, Julijai Enskaitytei, Andriui Gedriui ir 500 dol. Gedui Dziemonui, kuriems bu- vo įteikti čekiai.

Vilniečių sąjungos pirm. B. Saplys padėjo "Talkos" valdybai ir visiems nariams už teikiama kas- metinę paramą vilniečių mokyk- loms.

Po susirinkimo valdyba pasi- skirstė pareigomis: Jonas Stankus – pirm., Tomas Kochanka – vice- pirm., Stasys Kareckas – sek., Sta- sys J. Dalius – ižd., Algis Enskaitis – narys. Kredito komitetas: Bernar- das Mačys – pirm., Antanas Jusys – sek., Antanas Gudinskas – narys. Revizijos komitetas: Gediminas J. Skaistys – pirm., Marijus Gudins- kas – sek., Gediminas Melnykas – narys.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal
sustatiną
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

Lenkijos ultimatumas istoriko akimis

Lenkų istoriko ZGURNIK'O iš įvairių archyvų sutelkti duomenys apie 1938 metų Lenkijos ultimatumą Lietuvai, privertusį ją užmegzti diplomatinis santykius su Varšuva

KAZYS BARONAS, Vokietija

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Sovietų pastangos

Kovo 17 d. Sov. Sąjungos užs. reik. min. Litvinovas perspėjo Lenkijos ambasadorių Maskvoje, pareikšdamas: Lenkijai karine jėga palietus Lietuvos sienas, Sov. Sąjunga atsakys 1932 m. sudarytos nepuolimo sutarties su Lenkija. Ši teigimą M. Zgurnik remia vokiečių slaptosios tarnybos pranešimais.

Vokietijos pasiuntinys Taline 1938 m. kovo 16 d. pranešė apie pastebėtus didesnius sovietinės kariuomenės telkinius prie Lenkijos sienos. Taip pat vokiečiams buvo žinoma, kad Lietuva ir Sov. Sąjunga pasirašė slapta karinę sutartį. Vokiečių slaptosios žvalgybos byloje yra gen. Jeronimo P. Uborevičiaus nurodymai, parašyti 1936 m. gegužės 15 d., kad Vokietijai įžengus į Lietuvą, sovietų aviacijos eskadrilės kelių valandų laikotarpyje nusileis Lietuvos aerodromuose, o sunkieji sovietiniai bombonešiai pradės bombarduoti Nemuno tiltus, geležinkelio mazgus Rytprūsioje. Taigi atrodo,

kad šis susitarimas (Sov. Sąjungos ir Lietuvos) buvo nukreiptas prieš Vokietiją. (Lietuvių kilmės gen. J. P. Uborevičius vadovavo Gudijos karinei apygardai. 1937 m. sušaudytas kartu su marš. Tuchačevskiu, gen. Putna ir kitais aukštais sovietiniais kariškiais, K.B.).

Lenkijos ambasadoriaus Maskvoje W. Grzybovskio pasikalbėjimo su Litvinovu pranešimas Varšuvą pasiekė tik naktį, t.y. iš kovo 18 d. į kovo 19 d. jau išsiuntus Lietuvai ultimatumą. J. Beck nutarė sovietams neduoti jokio atsakymo, nes tuo pačiu metu atėjo Lietuvos atsakymas, priimančias lenkų sąlygas. Tuo pačiu metu tuoj pat buvo atšaukti visi kariniai nurodymai.

(Kovo 19 d. Lenkijos kariniai daliniai, daugiausia pėstininkija, buvo labai iškilmingai sutikti Vilniuje. Buvo sekmdienis, popietinės valandos, mirusio Pilsudskio vardadienis, K.B.).

Vokietijos kėsiai

Vokietijos vyriausybė nepalankiai žiūrėjo į Lenkijos žygį prieš Lietuvą. Hitleris nebuvo linkęs į pasikeitimus Europoje, nes nematė juose naudos pačiai Vokietijai. Taip pat Hitleris nenorėjo Lenkijos pozicijų stiprinimo. Vokietijos vyriausybė labai vėlavai, t.y. kovo 16 d., sužinojo apie ultimatumą, kai Lietuvos vyriausybė apie jį pranešė užsienio reikalų ministerijai Berlyne. Kai J. Ribbentrop'as susipažino su tariamai suplanuoto pirmo ultimatumo turiniu, pripažino jį nepriimtiniu Vokietijai. Jo teigimu, Reichas buvo priešingas Lietuvos okupacijai (pažodžiui – negalėjo leisti užimti Lietuvos, K.B.), nes būtų prarastas pasikeitimo objektas eventualios rekomensacijos Lenkijai už Dancigą ir Pamarį (mano pabraukta, K.B.). Įvykus Lietuvos-Lenkijos sankričiai, Vokietija turėjo tuoj pat užimti Klaipėdą ir įjungti ją į Reichą.

Klaipėdos okupacija

Nepaisydamas įtampos Austrijos reikaluose, 1938 m. kovo 18 d. Hitleris įsakė maršalui Keitelui pradėti pasirošimą užimti Klaipėdą. Vokietijos kariuomenė turėjo užimti ne tik uostamiestį ir Klaipėdos kraštą, bet ir okupuoti pietvakarių Lietuvą iki pat Dubysos upės. Mat tuo metu Rytprūsioje buvo laikomos tik nežymios vokiečių karinės pajėgos. Tad be mobilizacijos staigiam puolimui galima buvo panaudoti tik vieną pėstininkų diviziją ir vieną kavalerijos brigadą. Tačiau pėstininkams Klaipėdos okupacijos atveju turėjo padėti karinio jūrų laivyno vienetai. Jau kovo 16 d. kpt. Fr. Fricius atkreipė dėmesį, kad ryšium su įtampa Lietuvos-Lenkijos sankirtyje iš Svinimundės reikia pasiusti visus laivus į Rytprūsio uostus ir užkirsti kelią eventualiam įsibrovimui į Klaipėdą karinio Lenkijos laivyno.

Armijos ir vokiečių laivyno telkimas ėjo pilnu tempu, kai staiga atėjo pranešimas, kad Lietuva priėmė Lenkijos ultimatumą. Tai buvo iš dalies siekta veikiant ir Vokietijos diplomatai. Mat Ribbentrop'as, susipažinęs su nuosaikiu lenkų notos turiniu, patarė Lietuvai priimti sąlygas.

Hitleris, planuodamas likviduoti Čekoslovakiją, nenorėjo laikinai erzinti Lenkijos, buvo nusistatęs kurį laiką išlaikyti Baltijoje "status quo". Tačiau Klaipėdos užėmimo planas buvo laikomas parengtyje.

Vokietijos ambasadorius Varšuvoje Moltke perdavė J. Beck'ui Hitlerio pageidavimą, kad ateityje Lenkijos vyriausybė informuotų Hitlerį apie žygius prieš Lietuvą žymiai anksčiau nei kovo mėn. krizės metu. Jei Lietuva nebūtų priėmusi Lenkijos ultimatumo, Lenkijos žygis galėjo pasibaigti pietvakarinės Lietuvos dalies vokiška okupacija, o rytinė pusė – lenkiška okupacija.

Lietuviai Lenkijos kariuomenėje

Paliečiau Lenkijos kariuomenę, tad išskyla ir lietuvių klausimas, nes Vilniaus, Naugarduko, Baltstogės vaivadijų lietuvių buvo priversti tarnauti Len-

kijos kariuomenėje. Jie gavo 1939 m. rugpjūčio – rugsėjo mėnesį mobilizacinius šaukimus, nes Lenkija jautė karo grėsmę.

Gaila, kad prof. Br. Mauskas savo studijoje "Litwini w Polsce 1920-1939" neatkreipė didesnio dėmesio į šią svarbią Lenkijos bei okupuoto Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo dalį. Jis tik pažymėjo, kad naujokų ėmimo Gardino apygardos komisija 1935 m. surado 724 lietuvius, kurių tarpe štabas rado 23 lietuvius politiškai nepatinkamus. Centriname Varšuvos archyve rasti dokumentai taip pat parodė, kad 1931 m. Suvalkų ir Vilniaus-Trakų apskrčių naujokai lietuviai nenorėjo kalbėti lenkiškai. 1932 m. Švenčionių apskr. buvo kritikuojami lietuviai, nes jie laikė lietuvių kalbą gimtąja, nors gerai mokėjo lenkų kalbą. Suvalkuose naujokai "vaidino" nemoką lenkų kalbos arba ligitus. Kiek geresnė padėtis buvo Augustavo apskr., kurioje lietuviai buvo gana lojalūs.

Sunku rasti kiekvienais metais Lenkijos kariuomenėje tarnavusių lietuvių skaičių. Tačiau tikra, kad jų būta bent 3-4.000 kiekvienais metais. Jų dalis tarnavo 76 Lomžos pulke (jame Stasys Čelna buvo pulko meistris granatos metime; žuvo 1943 m. gruodžio mėn. puolant sovietiniams partizanams Vidžių miestelį, K.B.), kiti buvo siunčiami į Radomą, Pamarį.

Gal žymiai lengviau bus suvesti mobilizuotų Lenkijos-Vokietijos kare lietuvių skaičių panaudojant Lenkijos gyventojų surašymo duomenis. Antai 1931 m. gruodžio 9 d. gyventojų surašymas parodė, kad jos ribose gyveno ... 82.313 lietuvių! Tai pajaukai įrašytas skaičius, nes Lenkijos pasiuntinys Lietuvoje P. Chorvat pasinaudojo 1939 m. Vilniaus vaivadijos duomenimis, pagal kuriuos vien tik toje vaivadijoje buvo 18% lietuvių, t.y. 222.000. Be to, reikia įskaičiuoti dar Baltstogės ir Naugarduko vaivadijas ir lietuvių skaičių priartinti prie 250.000, o gal net daugiau. ("Litwini w Polsce 1920-1939", psl. 28).

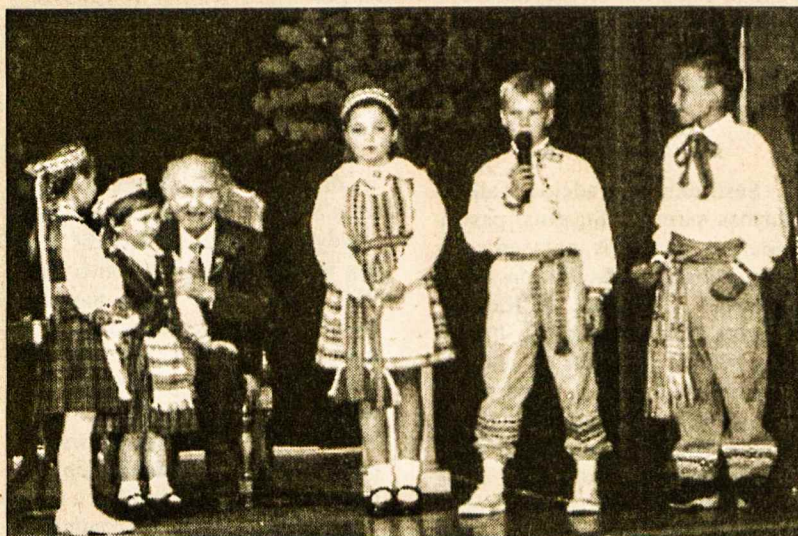
1925 m. Laikinojo Vilniaus lietuvių komiteto iniciatyva bei dr. D. Alseikos pastangomis surengtas vien tik kaimuose lietuvių surašymas parodė 200.000 lietuvių, o 1936 m. Lietuvos statistikos metraštis išspausdino tokį kuklų pranešimą: "Lenkija okupavo 27.000 kv. km. lietuviškos žemės ir apie 1 milijoną gyventojų (t.p. psl. 26).

Čekas J. Chmelaar savo studijoje "National Minorities in Central Europe" (Praha, 1937) 27 psl. lietuvių skaičių nurodo 300.000. Tokį pat skaičių įrašė ir jo tautietis S. Horak "Poland and her National Minorities 1919-1939" (New York, 1961, psl. 91-100).

Net keturių laidų (1948-49-50 m.) susilaukusioje studijoje "World Political Geography" (Y. Crowell Co. New York) JAV ir Kanados profesoriai bei docentai nagrinėja pokarinę geopolitinę pasaulio padėtį, paskirdami Lenkijai su žemėlapiais 13 psl. JAV ir Kanados mokslininkai prieškarinėje Lenkijoje rado tokią mažumų sudėtį: ukrainiečių 14%, žydų 8%, rusų ir gudų 4% "and Lithuanians amounting to about three per cent" (psl. 245). Studijos autoriai tiek pat priskaitė ir vokiečių.

Nėra jokių abejonių, kad amerikiečiai ir kanadiečiai prie lietuvių tautybės priskyrė visus sulenkėjusius lietuvius. Tad tie 3% reiškia per vieną milijoną lietuvių (tiek pat ir Lietuvos statistikoje), nes prieškarinė Lenkija turėjo 35 milijonus 399.000 gyventojų.

Aišku, skaičius kiek perdėtas, tad ieškant to "auksio vidurio" jį reikėtų rasti tarp 280.000 ir 300.000 lietuvių, kurių Vokietijos-Lenkijos kare galėjo būti pašauktų apie 20-25.000. Tai jau geros dvi lietuviškos divizijos. Malonu būtų, kad tuo klausimu pasisakytų karo žinovai. Gal tai galėtų atlikti "Lietuvos ginkluotos pajėgos 1918-1940" leidinio autoriaus Vytenis Statkus?

Poeto Bernardo Brazdžio 90-tojo gimtadienio iškilmėse Los Angeles mieste 1997 m. vasario 9 d. iš kairės: Violeta Gedgaudienė, Sukaktuvininkas ir Aldona Brazdžionienė. Žemiau: poetą sveikina lituanistinės mokyklos mokiniai, deklamuodami Vytės Nemunėlio (Brazdžio) eilėraščius

"Ieškojau, kol suradau savitą žodį..."

Taip kalbėjo poetas BERNARDAS BRAZDŽIONIS 90-tojo gimtadienio iškilmėse Los Angeles mieste

IGNAS MEDZIUKAS

Poeto Bernardo Brazdžio 90-jį gimtadienį Los Angeles visuomenė paminėjo LB Vakarų apygardos valdybos renginiu 1997 m. vasario 9 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Viensiemis susirinkus, į salę įėjo su kaktuvininkas su žmona Aldona, dukraitėmis ir giminaičiais. Publika sutiko ir pagerbė atsisojus rankų plojimu.

Poetą pirmiausia pasveikino LB apygardos pirmininkė Violeta Gedgaudienė, skirdama jam 90 rožių puokštę.

Atvykęs iš Lietuvos Valentinas Sventickas, Rašytojų sąjungos pirmininkas, kalbėjo, kad poetas B. Brazdžionis, lietuvių literatūros klasikas, savo 90-jį gimtadienį sutinka su nauju poezijos rinkiniu. Jo eilėraščių apimtis istorinį senąjį stilių. Česlovo Milašiaus žodžiais, svarbiau eiti su tauta, kuri užklupo karas. Poezijoje randami pranašavimai, kančios giesmės.

Poetą tauta 1989 m. sutiko su didele pagarba, po daugelio metų atvykusi į Tėvynę. Sutikimas Lietuvoje buvęs nepaprastas. Jo poezijos pilnatvė išspausdinta 100,000 tiražu ir buvo tuoju išplatinta. Jo patriotišką poeziją stiprino tautą bolševikų priepaudo metais. Jo eilėraščiai gali tapti nenuplėšama vėliava. Religinė lyrika – griežta, norinti išblaškyti paklydimus. Poetas nevengia tarti karčių žodžių. Prisimena gimtąjį kaimą. Burtininko lazdele mojuoja. Atvykdamas iš Lietuvos, galėjau atskraidinti naują poeto knygą "Šiapus ir anapus laiko".

Po to Poetas atsisėdo ant kėdės scenoje, o penki lituanistinės mokyklos mokiniai deklamuavo Vytės Nemunėlio eilėraščius: "Du ir du bus keturi", "Aš knygutė", "Pieštukas", "Šimtą metų aš gyvensiu".

Poetas padeklavo Vytės Nemunėlio eilėraščius "Keturi picštukai". Jis su humoru pasakojo, kad būdamas Čikagoje aplankė lituanistinę mokyklą. Ten jį mokiniai klausinėjo: poeziją rašai kompiuteriu ar ranka? Klausė ar gali pasirašyti užsimerkęs? Jis atsakė: "Ar gali perskaityti

užsimerkęs"? Dar mokiniai klausinėjo: "Ar vienas parašai, ar kas padeda?" Žinot, kas Vyčiai Nemunėliui padeda – Brazdžionis", – buvo atsakymas.

Kukli pradžia

Poetas kalbėjo, kad pradėjęs rašyti eilėraščius būdamas IV klasėje ir siuntęs laikraščiams. "Trimitas" idėjo jo eilėraščių "Neregys senelis" ir nepažintų poetų skyrių. Labai norėjęs, kad jo eilėraščiai patektų į "Židinį", kurį redagavo prof. V. Mykolaitis-Putinas. Pasiuntęs pluoštelį eilėraščių kun. M. Vaitkui, prašydamas perduoti juos "Židinio" redaktoriui. Kun. Vaitkus atrasė laiška, kad eilėraščių idėjas į "Žvaigždę". Kai buvęs VII–VIII klasėje, pasiuntęs eilėraščių Mykolaičiui-Putnui, "Židinio" redaktoriui. Gavęs iš Putino laiška, kuriame pažadėjo tris iš penkių eilėraščių įdėti į "Židinį".

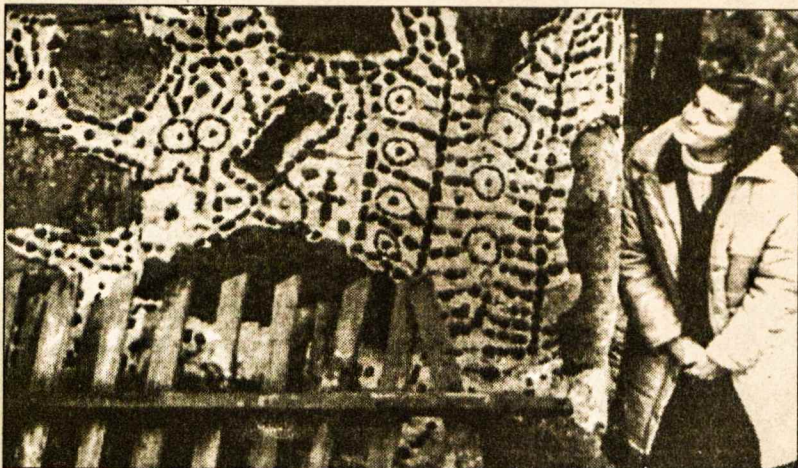
Kodėl nevienodas?

Poetas sakė: "Amerikiečių didįjį poetą Walt Whitman'ą kartą kažkas paklausė: "Kodėl jūs esate toks nevienodas, kontroversinis, kartais net pats sau prieštaraujate? Poetas atsakė: "Todėl, kad mano poetinė skalė yra plati, ir vienos idėjos labai toli nuo kitų, o pradžia toli nuo pabaigos".

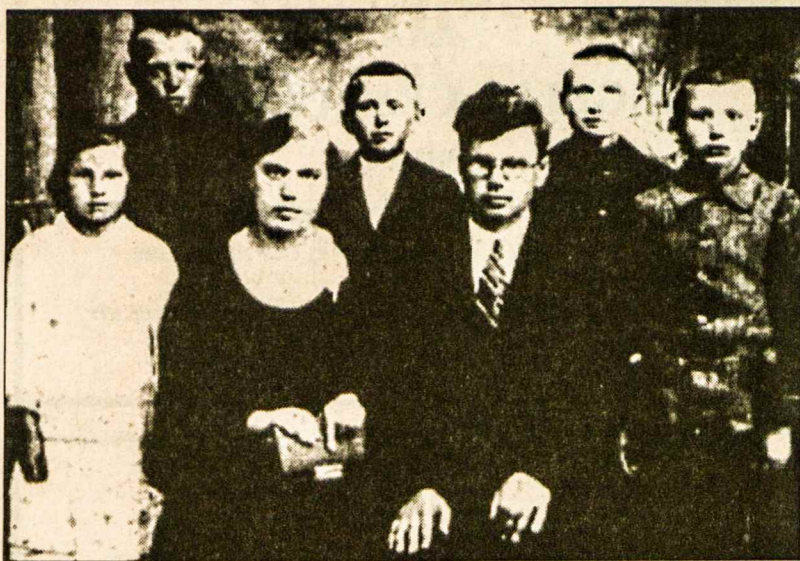
To paties gal kas norėtų paklausti ir mane. Mano atsakymas būtų: "Todėl, kad aš ilgai gyvenau, ne vieną Lietuvos laisvės ir nelaimių laikotarpį išgyvenau: kad mano gyvenamoji epocha buvo (ir tebėra) labai nevienoda – laimėjimais ir pralaimėjimais turtinga, o ir tuo pačiu metu labai kontroversinė, pati sau prieštaraujanti.

Jaunystės vingiai

"Vaikystėje buvau giliai (nors nesąmoningai) tikintis: jaunystėje – indiferentas, kol suradau savo pašaukimo kelią. Pradžioje buvau Maironio ir Putino gerbėjas (dar daugiau – garbinotojas). Vėliau dvasioje žavėjau lietuvių literatūros revoliucionieriais, kokie jie bebūtų, kad tik ne "sustingusios senatvės" atstovai. Imponavo prieš jį pa-

Dailininkė GIEDRĖ GUČAITĖ-KAZARINIENĖ Kupiškio rajone prie Noriūnų dvaro senų pastatų mozaikos. Nuotr. H. Paulausko

Mokytojai MARIJA IR JONAS LAPAŠINSKAI – Sibiro tremtiniai su savo mokiniais Lietuvoje. Nuotr. R. Pasiliausko

Mokytojai – Sibiro tremtiniai

Marija ir Jonas Lapašinskai – 1941 metų tremtiniai. Marijai artėja 90-tasis gimtadienis

Lietuvišką žodį, lyg mažą paukštelį, jie tupdė kiekvieno širdin.

Abu mokytojai dirbo Kriaunių mokykloje (prie Sartų ežero). Jis buvo mokyklos vedėjas. Birželio 14 d. rytą suėjo į kambarį asmenys ir, neparodę dokumentų, darė kratą. Radę jaunatvijo uniformą, pagal savo "teismą", nutarė ištremti. Daiktų imti neleido, sakė, pinigais atsilygins. Deja...

Į Rokiškio stotį išvežė arkalais. Į "lineiką" susodino abu mokytojus, mažytę dukrelę Iritę, vežėją ir du "angelus sargus". Apie daiktus nebuvo net minties. Atlyginimai nesumokėti. Kaip vėliau paaiškėjo, išvežimui pasirašė P. G., kuris buvo pasiskolinęs iš mokytojo pinigų. Liūdni rymojo pakelės kryžiai, girgždėjo šulinių svirtys, rasojo rūtos lietuvių daržely.

Kiekviena kaimo pirkia mokytojams buvo pažįstama. Iš jų rinkdavosi mokiniai. Šiaudinėje pastogėje augo dori, darbštūs artųjį vaikai. Didensis nusikaltimas buvo retas atvejis. Vakaraus po žemomis lubomis kabojo žibalinė lempa, bet ji apšvietė dvasinį pasaulį: niekas nenorėjo apsilieisti, skaitė knygas, laikraščius, verpė, audė.

Sviesos žiburėliai buvo mokytojai. Jie nuoširdžiausiai kurstė lietuvių ugnelę. Dabar suprato – negalės turtinti tautos aruodų. Apgyvendino Altajaus krašte, Visoka Griva miške. Barake turėjo tilpti 27 šeimos,

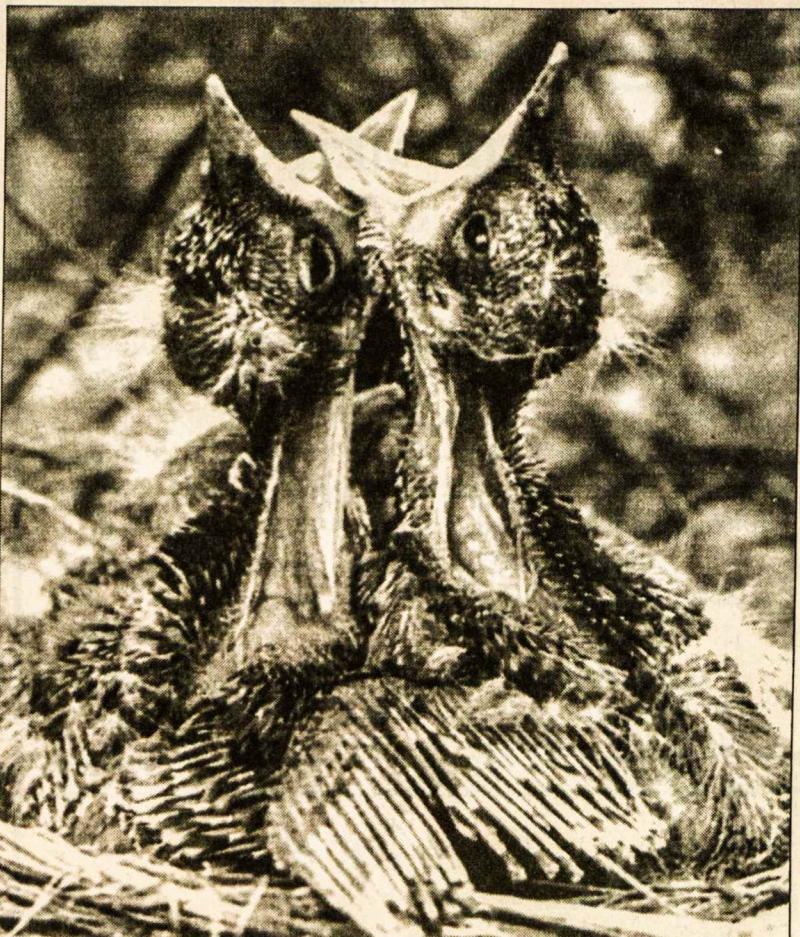
apie 100 žmonių: vaikai, seniai, ligoniniai – visi buvo kartu. 1947 m. mokytojai Lapašinskai grįžo į Lietuvą, bet iš abiejų tėviškių – tik griuvėsiai. Likęs pamato akmuo, rodė, daugiau širdies turėjo kaip žmonės. Jų neregistravo – po metų vėl bildėjo traukiniu į Sibirą. (Buvo gražinti kaip neteisėtai pabėgę). Mokytoja prie spingsulės, pirtys pasislėpusiu svetimiečių drabužius, vyrais pasidaręs smuiką, grodavo įvairiose susibūrimuose.

1958 m. tėvai grįžo į Lietuvą, tik Iritė pasiliko Bernaulo institute baigti medicinos. Buvo liekna, išbalusi, bet mokėsi labai gerai. Jai siūlė stoti į aspirantūrą ir vadovauti Venerinių ligų katedrai, tačiau ją šaukė Lietuva. Mokytojas Jonas Lapašinskas mirė Lietuvoje 1964 m. Palaidotas Kalvarijos kapinėse. Mokytoja gyvena Marijampolėje pas dukrą gydytoją Kušienę, turinčią didelę autoritetą ligonių tarpe.

Motinai praėjus šmėklos dažnai išbaido ramų miegą, graužia gerkle nepasakyti žodžiai. Tačiau gerai, kad trejų metų dukrelė Iritė – "didžiošios ir galingosios valstybės priešas" nepasiklydo Sibiro sniegynuose, kad vaikaičiai nepatyrė panašią skriaudą. Tai tvirtos lietuviškos šaknies šau-nios atžalėlės.

Julija Klišonytė-Selmienė,

buvusi mokinė

Pavasario duetas Romualdo Kisieliaus nuotraukoje

Kanados Lietuvių *Fondas*
Lithuanian Canadian *Foundation*
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Laisvalaikio raštijos problemos

Gydytojo Jono Šalnos eilėraščių rinkinys "Nurimusi banga"

VYTAUTAS A. JONYNAS

Visi žinom liūdną faktą, kad išeiviskosios literatūros "aukso amžius" jau toli praeityje. Bet ne be reikalo vadinam save "poetų tauta". Net ir dabar kada ne kada švysteli knygų rinkoje eilių knygelė, jei ne lyrikos rinktinė, beveik išimtinai pasirodanti Lietuvoje. Išleista autoriaus finansinės paramos dėka.

Būtų, žinoma, nepaprastai smagu, jei tuose leidiniuose prabiltų novatoriškas talentas, jei suvirpėtų juose atviro nervo akordai. Gal tokių knygų ir esama, bet iki šiolie nesam pastebėjė tenykštėje kritikoje kokio nors aistringesnio jų pasitikimo. Veikia priešinčiai – suniurzgiam, kad tuos leidinius sudaro išsaugota vyresnio amžiaus žmonių jaunystės dienų rašliava – senamadiška, epigoninė, dvelkianti gerojai nusišėrusiais poetizmais.

Šiuo atžvilgiu Jono Šalnos neseniai pasirodžiusi knyga *Nurimusi banga* yra išimtis. Jos autorius visų pirma yra medicinos daktaras, nūn leidžias dienas (ziemas) saulėtoje Floridoje. Jo pasakymu, mūzos buvo jį gundžiusios nuo mažumės, bet jis atlaikęs jų vilionės – sudeginęs pirmuosius rankraščius. Tik 1970-tųjų metų dekadaojė vėl ėmęs kurti eiles iš naujo... Atrodo, gana energingai, nes jo "Epitafijų ir lyrikos rinkinyje" jų esama išpūdingo skaičiaus – per 210 vienetų.

Du dalykai prašosi pamini pasitinkant *Nurimusi banga*: leidinio išorė ir autoriaus paaiškinimai, kaip atsirado ši knyga. Savo išore leidinys be priekaištų. Elegantiškas, patogaus formato, dailaus šrifto, išspausdintas ant geros kokybės popieriaus. Taip pat turtingai išpuoštas dviejų rūšių iliustracijomis, paties autoriaus skulptūrų nuotraukomis ir dail. Nijolės Šaltenytės graviūromis.

Jono Šalnos skulptūros savotiškos. Labai giminingos montrealiečio Baltuonio koliažams. Abu jie darbuojasi su vandenų išplukdytais kelmiais bei stuobriais ("šiekštom" pasak autoriaus), išgaudami trijų

Du jaunosios kartos lietuviai muzikai kompozitoriai, susitikę Toronte per Kanados lietuvių dienas po koncerto Anapilij: JONAS ŠALNA ir montrealietis ALEKSANDRAS STANKEVIČIUS. Nuotr. A. Mickaus

Jaunosios kartos kompozitorius

Muziką ALEKSANDRAS STANKEVIČIUS ir muzikinę jo veiklą Montrealyje

SLAVA ŽIEMELYTĖ

Gėrėjasi ju vadovaujama moterų grupe "Aušra" ir Montreale vyru oktetu, 1996 m. Kanados lietuvių dienų koncerte. Buvo dainuojamos daugiausia jo paties parašytos dainos, pritaikytos pagal grupių pajėgumą, gražiai skambančios.

Nors Montrealyje gyvena didelis lietuvių telkinys. A. Stankevičiaus vadovaujamas Aušros Vartų parapijos choras yra gausus ir netrukus minės dvidešimtmetį. Su savo grupėmis muz. Aleksandras aplanko su koncertais daugelį lietuvių telkinių įvairiuose miestuose.

Turėjau ir aš progą patirti jo profesionalų muzikalumą, elgesį ir darbą, atlikdama alto vaidmenį jo parašytoje kantatoje "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva" Lietuvos krikšto sukakčiai. Premjera įvyko Montrealyje, Šv. Kazimiero parapijos šventovėje, 1987 m. Montreale kritikai kantata labai palankiai įvertino. Ji buvo pakartota Toronte, Ryerson'o teatre.

Žodžius šiai kantatai parašė poetas Henrikas Nagys. Jo žodžius lydėjo Stankevičiaus muzika. Nesudėtinga harmonija, bet garsiai kalbanti teisybės žo-

matavimų vaizduotė kutenančias konfigūracijas. Mažiau išpūdingos taip pat yra ir Nijolės Šaltenytės graviūros, skatinančios išvėlgti Šalnos tekstuose slėpinimą kūrybą.

Autobiografinėje savo apybraižoje J. Šalna glaustai nuskaidytojui savo gyvenimo faktus. Jo vaikystė-jaunystė prabėgusi lenkų engiamame Vilniaus krašte. Tėvų pasišventimo dėka jis tačiau galėjęs baigti Vytauto Didžiojo gimnaziją ir vokiečių mokyklą, o atvykęs į JAV stažavęs ir įsigijęs teises praktikuoti. Tų mokslų veikiamas jis įtikėjęs, kad reiklus gydytojo amatas nesuderinamas su poeto pašaukimu ir ilgai laikė savo nuostatą paslaptįje. Tik prieš penketą metų išdrįsęs atidengti ją savo žmonai dainininkei ir kai kuriems artimiems draugams. Priešingai jo nuogastavimams jis buvęs "pripažintas ir padrasintas išleisti knygą".

Šis atviras J. Šalnos pasiaikinas nuteikia skaitytoją palankiai autoriaus atžvilgiu. Sunku būtų iš tiesų kaltinti Šalną megalomanija, paprastai būdinga "literatūros kandin", kaip juos vadino H. Nagys. Jis tikrai nesibrauna ragais ir nagais į poetų Parnasą.

Iš kitos pusės, autoriaus teisinimasis atskleidžia liūdnoją reiškinį: faktiškai Šalnos darbuotasi aklinoje erdvėje, niekieno nepatariamam, nepamokomam, nepadrasinamam. Tas slapukavimas, neturėjimas kontakto su plunksnos broliais ir brolienėm paaiškina du faktus: griežtesnės atrankos stoką leidžiant rinktinę ir jo poetinių tekstų atokumą, nuosalumą nuo tradicinės mūsų lyrikos. Spėjama paskata rašyti Šalnai yra buvusi amerikiečių nūdienė pozėzija, nors sunku atspėti kurio konkretaus poeto.

Šalna atmeta klasikinę eilėdarą su jos ritmais ir rimais, pasikartojančiom eilutėm ir griežtom strofom. Jo tekstus sudaro surašyti stulpeliu nevienodo ilgio sakiniškai savo skambesiu artimi kasdieninės kalbos tona-

cijai. Tai tarsi pasikalbėjimas su savim pačiu, veikiantis kaip sąvagydos priemonė.

Tiesa, autorius pramena savo eilėraščius "epitafijom". Šis terminas reiškia užrašą ant kapo akmenis. Galima, žinoma, būtų sakyti, kad perkeltine prasme Šalna stato tokius antkapius gyvenime su tikimais asmenim ar net savo paties buvusiems "aš". Antkapių įrašai paprastai būna itin glausti arba humoristiniai, kaip pvz. garsusis Antano Gustaičio "Užrašas ant žinomojo lietuvių kapo". Šio dažo Šalnos epitafijose nepastebim; o šiaip jos dažnai gerokai išstosios ("Aktorius" p. 117, "Piligrimas" p.8-9).

Kadangi Šalnos poetiniai tekstai rašyti laisvom eilėm, nelengva juose išvėlgti kokio nors mūsų poeto lyrikos įtaką, išskyrus nebet B. Brazdžionį ("Pasmertasis" – paskutinis partizano žodis).

Visumoje pagrindinę rinkinio liniją sudaro pynė gamtos vaizdų, praeities atsiminimų, istorijos apmąstymų ir meditacijų apie nesusistabdomą laiko bėgimą. Vadinkim tai "ieškojimu sutrūšusių dienų prasmės" ar "suklupimu po prisiminimų apsunksusia našta". Nenuostabu, jei Šalnai pasitaiko padėjutai, kad pasimesta gyvenimo skersgatviuose. Kartai tos mintys išsiskomos aforizmu:

*Miegas tai gyvenimas,
Kurio gyveni,
Nežinodamas, kad esi gyvas.*

Kartais autoriui prireikia daugiau erdvės, egzistencijos mįslingumui išsakyti:

*Pašauktas iš amžių gūdumos,
Gyvenimo tamsoj klupau ir kėliau.
Kas aš toksai,
Kad gyvenau
Aš o ne kas kitas
Mano asmeny
Gyvenimo verpetuos.*

*Amžių praeities nesupratau
Ir nežinojau ateities.*

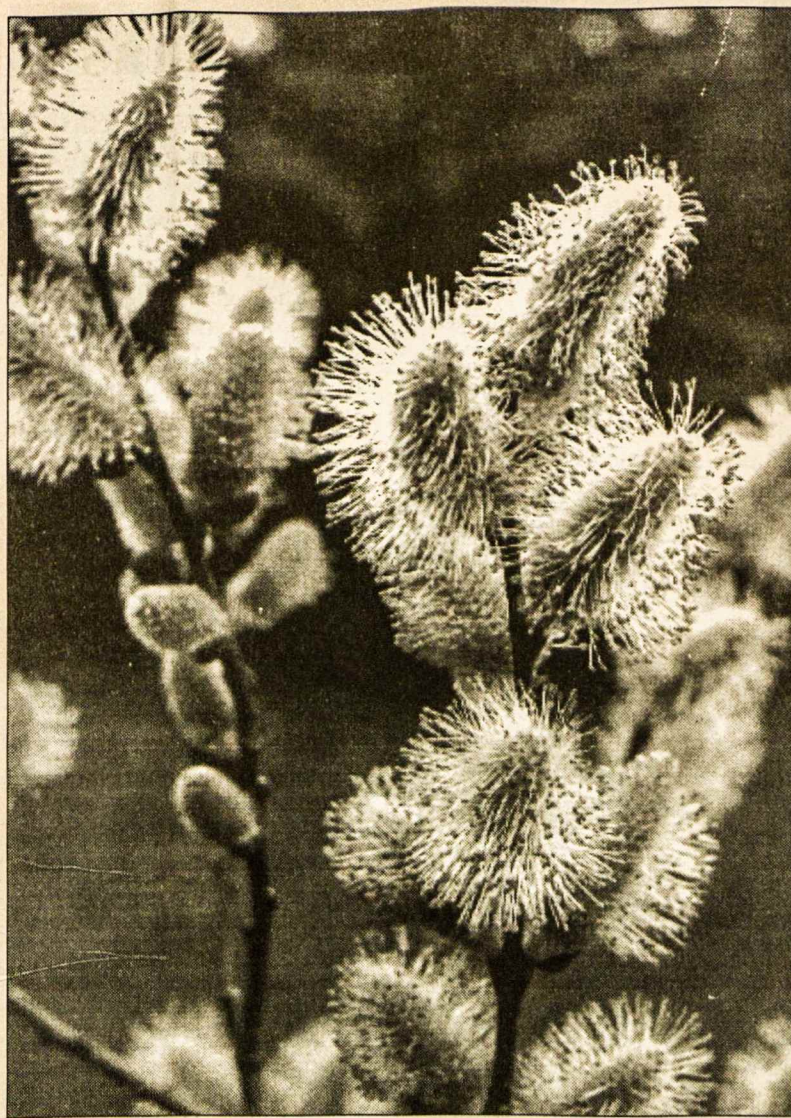
*Kodėl aš atėjau
Dabar, o ne anksčiau,
Ir manęs nebuvo
Dabar, o ne vėliau.* ("Aš")

Savaime suprantama, kad komentuojant tokias egzistencines painiavas, labai peršasi autoriui abstrakti terminija ir apskritai romantiniai-simbolistiniai vaizdai. Pamėgęsis autorius įvaizdžias tampa žvaigždės, sietynai, vėjai, jūrų tolai, sparnai ir pan. Sunkios tų metaforų giriandos nutolina Šalnos tekstus nuo įprastinio mūsų lyrikai dainingumo, apgaubdamos juos nesuprantamumo šydu. Bet jos nėra tiek "privataus pobūdžio", kad tektų vadinti tuos tekstus hermetiškais.

Gana stambiai rinkinio dalį sudaro skyrelis "Kosmoso ir žmogaus legenda". Iš jo lengvai atspėjamas staigus autoriaus susidomėjimas gyvybės atsiradimo mūsų planetoje paslaptimi ("Big Bang'o" teorija) ir civilizacijų istorija. Jau patys eilėraščių pavadinimai – "Metalų amžius", "Helenistinis pasaulis", "Romėnų epocha" leidžia atspėti, kiek čia žavaus mokytumo ir naivaus postmodernizmo kvapų.

Ar tie verlibrai, surašyti stulpeliu į nelygios apimties strofas atsirado amerikiečių poezijos įtakoje, ar autoriaus kelionių bei televizijos mokslinių programų poveikyje, sunku atspėti. Viena aišku, tie tekstai liudija J. Šalnos nepasidavimą būdingom šio amžiaus žmonių pagundom – meškeriojimui, golfui, slidinėjimui, kortavimui ar paprasčiausiam "daržovėjimui".

Jonas Šalna, NURIMUS BANGA. Epitafijų ir lyrikos rinkinys. Vilnius, "Svytyrys" 1996, 302 psl.

Tulpių taurės, žavinčios ne tik tai nuotraukos autorių Romualdą Kisielių, bet ir visus "TŽ" skaitytojus

"Ieškojau, kol suradau..."

(Atkelta iš 6-to psl.)

"Didžiai gerbiamas jubiliate, daugelio pelnytai vadinamas Lietuvos vaidila! Prisiminkime, kaip prieš aštuonetą metų Albertas Zalatorius Vilniuje pradėjo visai Lietuvai transliuojamą Jūsų kūrybos vakarą. Tris kartus iš eilės skambiu balsu jis kreipėsi į Jus: Bernardai Brazdžioni, Bernardai Brazdžioni... Ir mes tarsi išgirdome skambant savo laisvės varpą.

Yra devynios galybės kitokių instrumentų – styginių, pučiamųjų ir mušamųjų, bet nė vienas negali skambumu prilygti varpai. Varpus, sako, net kurčias išgirsta.

Varpas nuo amžių perspėdavo ar burdavo žmones artėjant pavojui, varpas palydėdavo išsineinančių į vėlių kalnelį. Varpai kviečia žmones maldai ir susikaupimui. Pagaliau varpas džiaugsmingai skelbia Dievo ir tautos prisikėlimą. Bernardai Brazdžioni, Bernardai Brazdžioni...

Per septynis dešimtmečius varpu skambėjo ir dabar tebeskamba Jūsų poezija. Prof. Vytautas Vardys yra pasakęs, kad "mūsiškis yra įrodymo ir liudijimo amžius". Visi Fronto bičiuliai, beveik per pusę šimtmečio su Poetu mynė Vakarų tremties kelią, sutaria, ir aš, dešimtį metų su Poetu bendravęs "Lietuvių dienų" redakcijoje ir daug laiko kartu praleidęs jo literatūrinėse kelionėse Amerikoje, Australijoje ir Europoje, 1989 m. dar formaliai okupuotoje, o vėliau jau išsilaisvinusioje Lietuvoje, – liudiju, kad jis savo poezija, publicistika ir visu gyvenimu išpažino tas pačias moralines, tautines ir religines vertybes, dėl kurių kovoję ir kai kurie žveli didieji Lietuvių fronto ideologai ir kovotojai, kaip Juozas Lukša, Julijonas Butėnas, Juozas Brazaitis, Antanas Maceina, Juozas Girnius, Adolfas Damašius, Vytautas Dambra, Vytautas Vardys, Leonardas Valiukas ir kiti.

Poetas B. Brazdžionis šian dien užbaigia savo amžiaus dešimtį. Dešimtmečius laika visiems atskaito lygiais tarpais, tačiau ne visi sugeba, ne visi nori ir gal ne visiems pasiseka tuos tarpus užpildyti prasmingais ir kūrybingais gyvenimo ženklais.

Žmogaus širdis yra tarsi plienas: kad blizgėtų, reikia nuolat valyti. Tikėjimu, auka ir entuziazmu nevaloma, ji apsinėša cinizmu ir egoizmu rūdim ne tik senatvėje, bet ir žalioje jaunystėje. Ne tik paties Poeto širdis blizgėjo per tuos dešimtmečius, bet ir laisvės viltimi jis blizgino širdis tautiečių pavergtoje tėvynėje, Rusijos gulaguose ir išeivijoje.

Lietuvių fronto sąjūdis linki Poetui dešimtmečių eilę pratęsti, kad savo poetiniu ir prozinu žodžiu rodytų okupaciją jungą numetusiai tautai kelią į dvasinės aukštumas".

bės daktaru yra suaktyvininkas). Buvo daug ir kitų sveikintojų, kurių sveikinimai nebuvo dėl laiko stokos skaitomi, o tik paminėti jų vardai. Meninę dalį atliko pianistas Rudolfs Budginas ir Los Angeles vyrų kvartetas (R. Dabšys, E. Jarašūnas, A. Polikaitis, B. Seiliukas), akompanuojamas Raimondos Apeikytės.

Bičiulių bičiulis

Vasario 2 d. B. Brazdžionii pagerbimą surengė dr. Z. Brinkio rezidencijoje Lietuvių fronto bičiulių sambūris, kuriame dalyvavo kelios dešimtys kviestų asmenų, tarp kurių buvo svečiai Valentinas Sventickas, Rašytojų sąjungos pirmininkas, iš Vilniaus, "Dirvos" red. dr. Jonas Jasaitis, prel. Jonas Kučingis. Buvo kalbos, sveikinimai. Juozas Kojelis kalbėjo:

"Poetas niekad nebuvo LF bičiulių sąrašuose, tačiau visi žinome, kad jis yra tikras bičiulių bičiulis ir gal net daugiau negu bičiulių bičiulis. Prof. Vytautas Vardys yra pasakęs, kad "mūsiškis yra įrodymo ir liudijimo amžius". Visi Fronto bičiuliai, beveik per pusę šimtmečio su Poetu mynė Vakarų tremties kelią, sutaria, ir aš, dešimtį metų su Poetu bendravęs "Lietuvių dienų" redakcijoje ir daug laiko kartu praleidęs jo literatūrinėse kelionėse Amerikoje, Australijoje ir Europoje, 1989 m. dar formaliai okupuotoje, o vėliau jau išsilaisvinusioje Lietuvoje, – liudiju, kad jis savo poezija, publicistika ir visu gyvenimu išpažino tas pačias moralines, tautines ir religines vertybes, dėl kurių kovoję ir kai kurie žveli didieji Lietuvių fronto ideologai ir kovotojai, kaip Juozas Lukša, Julijonas Butėnas, Juozas Brazaitis, Antanas Maceina, Juozas Girnius, Adolfas Damašius, Vytautas Dambra, Vytautas Vardys, Leonardas Valiukas ir kiti.

Poetas B. Brazdžionis šian dien užbaigia savo amžiaus dešimtį. Dešimtmečius laika visiems atskaito lygiais tarpais, tačiau ne visi sugeba, ne visi nori ir gal ne visiems pasiseka tuos tarpus užpildyti prasmingais ir kūrybingais gyvenimo ženklais.

Žmogaus širdis yra tarsi plienas: kad blizgėtų, reikia nuolat valyti. Tikėjimu, auka ir entuziazmu nevaloma, ji apsinėša cinizmu ir egoizmu rūdim ne tik senatvėje, bet ir žalioje jaunystėje. Ne tik paties Poeto širdis blizgėjo per tuos dešimtmečius, bet ir laisvės viltimi jis blizgino širdis tautiečių pavergtoje tėvynėje, Rusijos gulaguose ir išeivijoje.

Lietuvių fronto sąjūdis linki Poetui dešimtmečių eilę pratęsti, kad savo poetiniu ir prozinu žodžiu rodytų okupaciją jungą numetusiai tautai kelią į dvasinės aukštumas".

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Andrius Kuprevičius, žymusis pianistas, gimęs 1921 m. rugsėjo 30 d. Ukrainos Poltavoje, mirė JAV Klivlande š. m. vasario 27 d., nuskintas vėžio ligos. Velionis augo Kaune, baigė Kauno konservatoriją 1939 m. Buvo pradėjęs dirbti dėstytoju Vilniaus muzikos mokykloje, bet vokiečių okupacijos metais įsijungė Kauno radiofonan muzikinių laidų redaktoriumi. Koncertavo Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, 1942 m. tobulinosis studijoms bei koncertams įsileistas Vokietijon ir prie jos prijungton Austrijon. Baigiantis II D. karui vokiečių buvo suimtas, kalintas priverčiamojo darbo stovykloje. 1946 m. tarptautiniame konkurse Ženevoje buvo apdovanotas garbės diplomu. Pokaryje velionis buvo emigravęs Argentinion, bet persikėlė į JAV ir įsikūrė Klivlande. Ten dirbo dėstytoju Klivlando muzikos mokykloje, profesoriumi – valstybiniame Klivlando universitete.

Vasario šešioliktosios proga Lietuvos ambasada Vašingtone surengė kultūrinį lietuvių liaudies vakarą. Jis buvo įjungtas į JAV Smithsonian instituto kultūrinių renginių ciklą. Apie šimtą ambašadon atėjusių amerikiečių su daina sutiko vietinis etnografinis ansamblis, o juos pasveikino į JAV institutą atstovė Donna Weinraub, programai vadovavo Kerry Stromberg, ambasadoriaus taktininkė kultūros ir švietimo reikalams. Ji svečius amerikiečius supažindino su lietuvių papročiais ir tradicijomis, turinčiomis ryšius su didžiosiomis Kalėdų bei Velykų šventėmis. Amerikiečiai buvo supažindinti ir su lietuviškomis juostomis, programos atlikę devimais tautiniais drabužiais. Programą liaudies dainomis ir tautiniais šokiais papildė vietinių lietuvių jaunuolių, neseniai atvykusių iš Lietuvos, sudarytas ansamblionas. Lietuvos ambasadorius dr. Alfonsas Eidintas padėjo svečiams ir programos atlikėjams.

Elena Taraškevičiūtė-Gerutienė, žurnalisto ir diplomato dr. Alberto Geručio (1908-1985), ilgamečio Lietuvos atstovo Šveicarijoje, našlė, mirė vasario 15 d. Berne, ten gyvenusi nuo 1940 m. Šveicarijos LB pirm. dr. Vaclovo Dargužo pranešimu, velionė, gimusi 1900 m. kovo 21 d. Bitkūnų dvare prie Utenos, gimnaziją baigusi Rygoje, dirbo ELTOJE, užsienio reikalų ministerijoje, Lietuvos pasiuntinybėse Berlyne, Ženevoje. Lietuvą užėmus sovietams, užsienyje išlikusiems jos diplomatomas teko dirbti be atlyginimo. Velionėi tai buvo sunki našta ne tik rūpintis pragyvenimu, bet ir talkinti savo vyrui dr. A. Geručii jo raštuose bei kitoje veikloje. Po jo mirties 1985 m. velionė tvarkė ir saugojo turtingą šeimos archyvą, kol jis buvo perduotas Vilniaus universiteto bibliotekai.

Sol. Vacys Daunoras, šiuo metu gyvenantis JAV, sulaukė amžiaus šešiasdešimtmečio ir pasirašė darbo sutartį su Metropolitan opera. Vaclovas Jaudpusis "Lietuvos aide" praneša: "Kai sausio ketvirtosios vakarą per Lietuvos radiją iš Niujorko Metropolitan teatro išgirdome Vaclovą Daunorą, daugelio Lietuvos muzikos mėgėjų atmintyje smirguliavo praeities atsiminimai..."

Gaila, kad V. Jaudpusis nepasako, ką sol. V. Daunoras dainavo tą vakarą ir kokią sutartį yra pasirašęs. V. Jaudpusis tik primena, kad jau gyvendamas Lietuvoje, sol. V. Daunoras yra laimėjęs tarptautinių konkursų, stažavęsis Milane, dainavęs solistu Lietuvos filharmonijoje, Kauno muzikiniam teatre, Lietuvos operos ir baleto teatre Vilniuje, tapęs solinio dainavimo katedros vedėju Lietuvos konservatorijoje, kuri dabar vadinama Muzikos akademija. V. Jaudpusis, prisimindamas sol. V. Daunoro karštą būdą, kartais ir nevisiškai apgalvotus sprendimus bei žingsnius, savo rašinyje "Vaclovui Daunorui – 60", pasakoja: "Tai sakydams prisimenu jo kategoriskus tvirtinimus ir kaltinimus Lietuvos sąjūdžio pirmojo suvažiavimo metu, po to – dalyvavimą Lietuvos televizijos laidoje su rašytoju V. Petkevičium. Bet tai tebūna V. Daunoro reikalas. O mes branginame ir vertiname jo talentą, žinodami, kad dabar nebe pirmus metus gyvena JAV, iš kur ilgai apie jį nieko nežinome..."

Žemaitės teatras Telšiuose įsteigė savo vaikų studiją, vadovaujamą Laimos Pocienienės. Premjerai su mažaisiais aktoriais buvo pasirinktas spektaklis "Naktis, kai drabužiai šnekasi". Spektaklin buvo įjungti populiarių pasakų ir net animacinių trumpų filmukų veikėjai, kurių vaidmenis spektaklyje atliko vaikai.

Dainius Trinkūnas (1931-1996), pianistas ir buvęs dabartinės Lietuvos kultūros ministeris, pedagogas, mirė Vilniuje 1996 m. lapkričio 30 d. Velionis, būdamas pianistas, pasižymėjo koncertine veikla. Jis įsteigė M. K. Čiurlionio meno mokyklą Vilniuje ir jai vadovavo dešimtį metų, o Lietuvos filharmonijai – trejus metus. Pasiravotas buvo Lietuvos filharmonijoje, palaidotas Antakalnio kapinėse.

Vytautas Sirijos Gira, poetas ir rašytojas, Liudo Giros sūnus, gimęs Vilniuje 1911 m. balandžio 12 d., ten dabar ir mirė š. m. vasario 14 d. Palaidotas vasario 17 d. Antakalnio kapinėse po visuomenės atsisveikinimo Lietuvos rašytojų sąjungos salėje. Velionis jau nepriklausomoje Lietuvoje buvo spėjęs pasižymėti modernios poezijos rinkiniais "Golas į ateitį" (1931), "Sirdys formalinė" (1934), "Mergaitės ir asonansai" (1935), "Šešėliai nuo ekrano" (1937). Pokaryje V. Sirijos Gira, Vilniuje baigęs Kaune pradėtas medicinos studijas, dirbo gydytoju žvejybos laive. Tada, matyt, ir nutarė rašyti apsakas, romanus ir net pjeses. Jų motyvais yra sukurta Lietuvos kino ir televizijos filmų. 1996 m. Lietuvos prez. A. Brazauskas velioniui yra paskyręs Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino IV laipsnio ordina.

Artėjant Adomo Mickevičiaus (1798-1855) dviejų šimtų gimimo metų sukakčiai priminti laikraštis "Kurier Wilenski" buvo paskelbęs konkursą "Ar žinote A. Mickevičiaus kūrybą?" Konkurso dalyviai turėjo ištaisyti žymiuosiuose A. Mickevičiaus kūriniuose sąmoningai padarytas klaidas. Laimėtojai pirmojoje vasario pusėje susirinko Vilniaus universitete A. Mickevičiaus muziejuje. Pasirodo, beveik 50 konkurso dalyvių buvo atsantių tiekiai originalą atitinkanti kūrinių tekstą. Didžiausią dalyvių dalį sudarė moksleiviai iš Vilniaus miesto, Šalčininkų, Trakų, Švenčionių, Širvintų ir Panevėžio rajonų. Pagrindinį 250 litų prizą laimėjo Šalčininkų miesto pirmosios vidurinės mokyklos VII-VIII klasių moksleiviai. Šia proga vėliau prisiminti, kad sovietmetėje buvusi Kauno jėzuitų gimnazija, tapusi IX vidurine Kauno mokykla, buvo pasivadinus poeto Adomo Mickevičiaus vardu. Ji netgi turėjo jo muziejų ir puoselėjo gražias lietuviškas tradicijas, jį laikydama lenkiškai rašiusiu lietuvių poetu. Jam netgi yra tekę būti mokytoju senajame Kauno jėzuitų vienuolyne pastate Adomo Mickevičiaus laikais veikusioje mokyklėlėje.

Regina Tumalevičiūtė, sopranas, Lietuvos operos ir baleto teatro Vilniuje veteranė, jame dainavusi 1945-77 m., amžiaus deimantinę sukaktį paminėjo J. Strauss'o "Čigonų barono" spektakliu. N. Karnavičienės solinio dainavimo klasė Kauno konservatorijoje ji yra baigusi 1949 m., operoje debiutavusi jau 1943-1944 m. sezono atliekamą epizodinį Piemenaitės vaidmeniu P. Čaikovskio "Pikų damoje". J. Tumalevičiūtė lankė ir Kauno amos teatre Petro Kubertaitis aus vadovautą studiją, žengdama pirmuosius žingsnius ir dramos spektakliuose. Ypač naudingas jai buvo pagrindinis vaidmuo E. Niekio muzikiniam "Mažoji rūmų koncerto" spektaklyje. Iš prigimties turėdama gražų balsą, suaktyvininkė sprčiai skynė laurus operų pasaulyje. Jai netgi teko dainuoti su Kipru Petrausku Ch. Gounod operoje "Romeo ir Džuljeta" ir po to ilgesnį laiką būti vienintelė Džuljetos vaidmens atlikėja. Ji taipgi dainuodavo Margaritą "Fauste", Ramunę J. Karnavičiaus "Graziņoje", "Carmen" operos Mikaelą, "Bohemos" Miuzetę, Marfą N. Rimskio-Korsakovo "Caro sužadėtinę". Sukaktyvininkė ilgus metus yra dirbusi ir dėstytoja dabartinėje Lietuvos muzikos akademijoje Vilniuje.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadienis, antradienis ir trečiadienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadienis nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadienis nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadienis nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.25%	Asmeninės paskolas nuo 7.00%
180-364 d. term. ind.2.25%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
1 metų term. indėlius2.50%	Nekiln. turto paskolas: su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius3.25%	1 metų5.00%
3 metų term. indėlius3.95%	2 metų5.70%
4 metų term. indėlius4.25%	3 metų6.20%
5 metų term. indėlius4.50%	4 metų6.50%
1 metų GIC-mėn. palūk.2.50%	5 metų6.95%
1 metų GIC-met. palūk.2.75%	Su keičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk.3.50%	1, 2, 3 metų4.95%
3 metų GIC-met. palūk.4.00%	
4 metų GIC-met. palūk.4.50%	
5 metų GIC-met. palūk.5.25%	
RRSP, RRIF ir OHOSP2.00%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.2.75%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.3.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.4.00%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.5.25%	
Taupomąją sąskaitą2.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC" kortelė
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING AND HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui tel. 416 370-3539 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jeif norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4214 Dundas Street West, Suite 106, Etobicoke, Ontario M8X 1Y6
Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

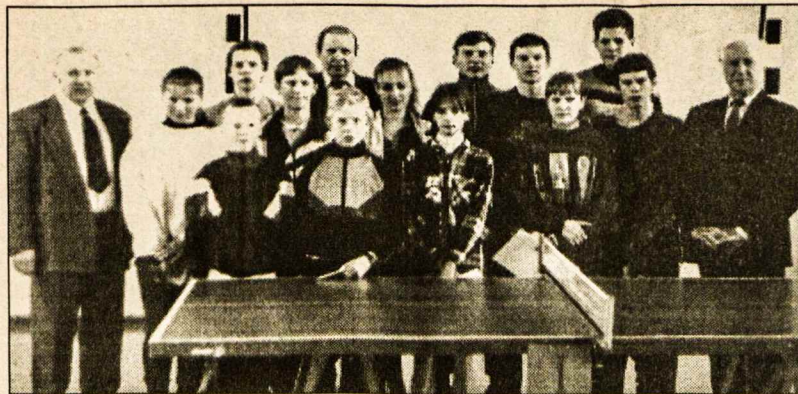
Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į

TEODORA STANULI

SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokas į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

Stalo teniso varžybų dalyviai ir komisijos nariai Marijampolės vidurinėje mokykloje

Lietuvos krikščionių demokratų partijos krepšininkai su treneriais "Apžvalgos" nuotrauka

SPORTAS

Politinių partijų krepšinis

Š. Marčiulionio krepšinio mokykloje, Vilniuje, kovo 8-9 d.d. prasidėjo Lietuvos politinių partijų krepšinio varžybų Centro s-gos taurės laimėti. Sėkminga pradžia buvo Lietuvos krikščionių demokratų partijos sportininkams. Jie nugalėjo Liberalų s-gą 54:47, įveikė Lietuvos piliečių aljansą 61:52 ir Tėvynės sąjungą 65:35. Labiausiai prie pergalių prisidėjo kauniečiai.

Žaidynės Vilniaus krašte

Pirmosios rytų Lietuvos lietuvių mokyklų stalo teniso žaidynės įvyko Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dieną – Kovo 11. Rungtyniauta Vilniaus rajono Marijampolės vidurinėje mokykloje. Žaidynių tikslas – ugdyti Lietuvos sportą, atkreipti dėmesį į valstybinę kalbą.

Pasveikinti jos mokinių koncerto, pradėjo rungtis geriausi Bezdonių, Eišiškių, Maišiagalos, Marijampolės, Paberžės, Pelesos mokyklų žaidėjai. Vaikinių grupėje pirmąją vietą laimėjo Bezdonių pagrindinės mokyklos aštuntokas Andrius Basijakas, šioms varžyboms rengėsis beveik metus. Antrąją ir trečiąją vietas po pratesimo pasidalijo Maišiagalos LDK Algirdo vidurinės mokyklos mokiniai Petras Zamaračiūnas ir Evaldas Petrovskis. Geriausio Marijampolės mokyklos žaidėjo vardą pelnė Valdemaras Blaževičius (gražiai dainavęs ir mokyklos ansamblyje), geriausias užribio lietuvių etninio žemių tenisininkas buvo Pelesos pagrindinės mokyklos mokinys Žygimantas Dobrodziejus.

Mergaičių grupėje pirmąją vietą užėmė Eišiškių S. Rapolionio vidurinės mokyklos dvylktokė Ernestė.

HOMELIFE
HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

BEBAIMIS

Humoreska

Nė, sakau, šios kartos žmogus priverstas visą amžių nakties bijoti. Vaikystėje jis bijosi, kad koks baubas jo nepagautų, o suaugęs jau bijo į gatvę išeiti, kad kas plytą į pakaušį nekaukšteltų ar peilio į pašonę nesuvarytų...

O aš, nė velnio nebijau... Nebijau nakties ir tiek... Dar vaikystėje naktį pro langą išlisdavau ir į kaimyno sodą obuoliauti nušliauždavau. Nebijau ir dabar, sensteldamas...

Štai kartą, kai dar madoje buvo "plytų" pardavinėjimas, prie manęs prisistatė du tokie išstypėliai ir pasiūlė "pirkti" plytą. O aš:

– Su malonumu, – sakau. – Tik kad aš pats turiu "parduoti", – ir kyštelėjau ranką į užantį. Žiūriu, tie ilgai atatupsti, atatupsti ir pasileido į kojas. Neseniai mane gatvėje su laikė net trys.

– Nori, seni, į snukį? – užbaubė šie.

Man kinkos dreba, iš išgąsčio tirtu, bet sakau:

– Dėl Dievo meilės, vyručiai, nenorėkite mane vėl "cypen" įgrūsti – prieš porą mėnesių iš ten išėjau... Atpyliau savo – mat irgi man tokie kaip jūs, tik keturiose į snukį siūlė. Tai vieno jau ir kaulėliai dūla, antaras kreivų žandikaulių vaikšto, trečias luošu tapo, o ketvirtas pabėgo.

Susižvelgė trijulė ir – vėl atatupsti, atatupsti...

Matyt, teisingas priežodis: bailsy grasina tik tada, kai jaučiasi saugus...

P.S. Sovietmečiu Lietuvoje chuliganų tarpe buvo madoje "pardavinėti plytą". Sutikdavo tokie naktį žmogų gatvėje ir siūlydavo "pirkti plytą". Jei žmogus turėdavo 10 rublių, tai dar laimė. Jei ne, pats plyta gaudavo į galvą.

Steponas Miltenis

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

FIVE STAIRS Gallery

- PERKAME-parduodame antikvarinius baldus, porcelianą, indus, meno kūrinius
- FOTOSTUDIJA – vestuvės, portretai

416 861-9409

Algis ir Valerija Armonai

183 Queen St. E., Toronto M5A 1S1

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarscey St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiėmiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Queen Travel (atstovaujama ALGIO MEDELIO)
OFICIALI LIETUVOS AVIALINIJOS BILIETŲ PARDAVIMO AGENTŪRA KANADOJE!

LAL – LIETUVOS AEROLINIA kartu su AIR CANADA, BRITISH AIR, FINNAIR, LUFTHANSA ir KLM, specialia sutartimi, geriausiomis kainomis parduoda skrydžius į Vilnių ir Europą. 1997 metais LIETUVOS AEROLINIUS lėktuvai skraidys šiomis trasomis: VILNIUS – Amsterdamas, – Berlynas, – Frankfurtas, – Kopenhaga, – Kijavas, – Londonas, – Maskva, – Paryžius, – Roma, – Sankt Peterburgas, – Stockholm ir – Varšuva.

DĖMESIO! UŽSISAKANTIEMS KELIONES DABAR IR IKI KOVO 31 SUMOKĖSIEMS, NEŽŪRINT KADA ŠIAS METAIS KELIAUSITE, BUS DAR TAIKOMOS 1996 METŲ KAINOS. NAUDOKITĖS PROGA!

Užsitikrint mano asmeniška dėmesį Jūsų reikalams kreipkitės į mane kiekvieną trečiadienį tarp 11 ir 18 val. (11AM – 6PM) Queen Travel įstaigoje Toronto, arba paskambinę palikite savo telefono numerį ir aš tuoj pat, arba Jums tinkamu laiku, atskambinsiu.

Queen Travel International Ltd. ALGIS MEDELIS

133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 TEL. 416 531-4800

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:	IMA:
2.00% už 30-89 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo.....7.00%
2.25% už 90-179 dienų term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
2.50% už 180-364 dienų term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
2.50% už 1 m. term. indėlius	1 metų.....5.00%
3.25% už 2 m. term. indėlius	2 metų.....5.70%
3.75% už 3 m. term. indėlius	3 metų.....6.20%
4.25% už 4 m. term. indėlius	4 metų.....6.50%
4.75% už 5 m. term. indėlius	5 metų.....7.00% (fixed rate)
2.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
3.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
2.00% už RRSP ir RRIF Ind. (variable rate)	
2.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	su keičiamu nuosimčiu
3.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	1, 2 ar 3 metų.....4.95%
4.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
2.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000	
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigų (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadienis nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

PRINTING NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priimanoms kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rėškla "SAMOGITIA"
meniška ir išsami knygas bei žurnalus.

A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją. Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu

P pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skyrius: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont. 416 222-4021

Hamilton Alfredas Zorkus 905 522-9966

London Jonas ir Marytė Narusevičiai 1055 Guildwood Blvd. 519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols 105 56th Ave., Lachine 514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

Savaitė Lietuvoje

Susitiko seimo pirmininkai

Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis kovo 16 d. Palangoje susitiko su Latvijos seimo pirmininku Alfredu Čepaniu. Vadovai sutiko, jog stipresniu tarpparlamentiniu bendradarbiavimu galima "papildyti Baltijos Asamblėjos veiklą", praneša ELTA. A. Čepanio nuomone, siena jūroje turi būti nustatyta kuo greičiau, o po to derybos dėl naftos telkinių naudojimo tarp valstybių galės ir toliau vykti. V. Landsbergis pareiškė, kad Lietuvai būtų perduoti geologinių tyrimų dokumentai, kurie dabar yra saugomi Rygoje.

Seimo pirmininkai sutarė, kad derybos dėl stotijimo į Europos sąjungą su abiem valstybėmis turi prasidėti tuo pačiu metu. Taip pat buvo pareiktas bendras noras greitinti "Via Baltica" projekto vykdymą.

Šiaurės kraštų parama

BNS žiniomis, Lietuvos užsienio reikalų ministras A. Saudargas kovo 12 d. Briuselyje susitiko su Baltijos ir Šiaurės kraštų bendradarbiavimą koordinuojančiais ministrais. Su jais buvo aptartas Šiaurės ministrų tarybos ir Baltijos ministrų tarybos bendradarbiavimas bei Šiaurės valstybių parama Baltijos kraštams įsijungiant į Europos sąjungą, o taip pat ir bendri migracijos ir pabėgėlių reikalai. Baltijos ir Šiaurės valstybių veiklos "3 plius 5" sąstata dalyvauja Lietuva, Latvija, Estija bei Danija.

Kovo 15 d. buvo paskelbtas Suomijos ir Švedijos užsienio reikalų ministrų pareiškimas, kuriame pabrėžiama, kad ŠAS (NATO) plėtimasis "neturėtų neigiamai veikti Suomijos ir Švedijos saugumo, ...turi būti atsižvelgiama ir į Baltijos valstybių poreikius." Norima garantuoti Baltijos pajūrio kraštų – Skandinavijos, Baltijos valstybių, Rusijos, Vokietijos ir Lenkijos – darnų bendradarbiavimą, pripažįstama kiekvienos valstybės teisė rinktis saugumo užtikrinimą, "tačiau plečiant Vakarų aljansą turi būti peržiūrėti NATO ir Rusijos santykiai, kad nė vienos šalies saugumo interesai nenukentėtų."

Lankėsi Gudijos ministras

Kaip praneša "Lietuvos rytas", Vilniuje kovo 10 d. lankėsi Gudijos užsienio reikalų ministras Ivanas Antonovičius pasitarimams su Lietuvos UR ministru Algirdu Saudargu apie migrantų grąžinimo sutarties svarstymo ir valstybės sienos žymėjimo reikalus. Sutartis dėl 650 km. valstybės sienos jau pasirašyta, ir Lietuva jau paskyrusi 3 mln. litų, bet žymėjimo darbai ligšiol nepradėti, tad nutarta,

kad abiejų kraštų komisijos susitikis bent kartą per mėnesį. Taip pat tikimasi, jog netrukus prasidės derybos dėl migrantų grąžinimo.

Lietuvos seimo pirmininko pavaduotojas Andrius Kubilius susitikime su svečiu pareiškė, kad Lietuvos ir Gudijos seimų bendradarbiavimas neįmanomas, Vakarų valstybėms ir tarptautinėms organizacijoms nepripažįstant pernai Gudijoje surengto referendumo ir naujo parlamento sudarymo.

Artėja narystė ES

ELTOS žiniomis, vasario 25 d. Italijos senatas patvirtino Lietuvos pasirašytą Europos sąjungos sutartį dėl nepilnateisės narystės. Ji jau anksčiau buvo patvirtinta Italijos atstovų rūmų. Nuo 1995 m. birželio, kai Lietuva ją pasirašė, sutarties dar nėra pritarusios Prancūzija, Belgija ir Graikija.

Pusė pajamų maistui

Lietuvos statistikos departamentas praneša, kad pagal praėjusių metų paskutinio ketvirčio tyrimus, vieno šeimos nario disponuojamos pajamos per mėnesį buvo 356 litai. Tačiau, kaip skelbia BNS, norint patenkinti būtinus šeimos poreikius, vienas narys turėtų gauti dvigubai daugiau. Miesto gyventojai gaudavo 387 litus disponuojamų pajamų, kaimo gyventojas – 288. Nuo trečiojo ketvirčio pajamos padidėjo – 52,9% pajamų, o 11,1% visų vartojimo išlaidų teko būstui, kurui ir energijai, 10% drabužiams ir avalynei.

Sausio mėnesį Lietuvoje padidėjo bedarbių skaičius. Mėnesio pabaigoje jų buvo 109,900, iš jų 53,5% – moterys, skelbia ELTA. Didėja paklausa naujų profesijų, mažėja ne kvalifikuotos darbo jėgos paklausa. Nedarbo lygis sausio mėnesį buvo 6,3%.

Nuomos švediškus lėktuvus

Kaip praneša ELTA, vasario mėnesį Lietuvos vyriausybė suteikė Švedijos SAAB firmai 200,000 JAV dol. garantiją už sutartį, pagal kurią "Lietuvos avialinijos" penkeriems metams nuomos du SAAB 340 B lėktuvus su išpirkimo teise. Jais skraidinama iki 33 keleivių iš Vilniaus į Varšuvą ir Berlyną. Švediški lėktuvų vartojimas beveik dešimt kartų pigesnis negu iki šiol naudotų rusų gamybos JAK-42. Lietuvos avialinijos skraidina daugiau kaip 200,000 per metus į daugelį Vakarų Europos miestų, o taip pat į Maskvą, Kiprą ir Dubajų. RSJ

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingai –

"TŽ" leidėjai

Grupė Toronto Maironio mokyklos mokinių su Velykų senele (Snaige Šileikiene), kuri 1997 m. kovo 22 d. mažuosius mokė margučių ridinėjimo ir juos apdovanojo saldumynais. Nuotr. G. Paulionienės

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAIKRAŠČIO DARBUOTOJAMS

Gėriuosi Jūsų leidžiamu laikraščiu. Be "Žiburių" būtų tamsu iš-civijos pasaulyje. Tegul Dievas Jus laimina.

Prel. Jonas A. Kučingis,
Los Angeles, CA

"VILNIJOS VAIKAI"

Lietuvoje sunkiai gyja žaidžios, atsiradusios dar sovietų valdymo metais. Ypač sunku vaikams. Jiems mūsų šalyje kaip niekada stinga globos, saugumo jausmo. Kasdien susiduriame su išalkusiais, sergančiais ar atstumtais vaikais.

Per praėjusį Kalėdų šventes Vilniaus arkivyskupas metropolitas A. J. Bačkis sveikino žmones ir ragino juos suprasti gyvybės dovanos grožį ir džiaugsmą: "Išsiūreikime ir našlaicių akis! Pažvelkime į gatvėje sustirusias rankes ištiesiusius vaikelius! Išgirsime mušamų mažutelių verkimą!"

Mūsų labdaros fondo veiklos objektas – Vilniaus mieste ir apskrityje gyvenančių vaikų globa.

Dalia Bogušienė,
Labdaros fondo "Vilnijos vaikai" finansų direktorė

P.S. Labdarą siūsti: Labdaros fondas "Vilnijos vaikai", Laisvės pr. 60, 2056 Vilnius, Lithuania. Faksas: 3702-42-85-63. Tel. 3702-42-80-52.

PERSKAIČIUS LAIKRAŠČIUI

Neprašydama nė mažiausio straipsnelio perskaičiau "TŽ" ir pamaniau, kiek daug aukojate mūsų Lietuvėlei. O kiek pranešimų apie labdarą, kuri nenuveikia iki vargstančių. Esu tik mažas vabalėlis, kuris tarnaudamas žmogui, nesukrovė turtu. O jei ir turėjau ką juodai dienai, pasigrobė kiti. Todėl ir negaliu atsiilyginti už jūsų laikraštį...

Grįžkite į Lietuvą, padėkite jai darbais ir protu atsistoti ant tikrojo Nepriklausomybės kelio. Daugumai Lietuvos žmonių didelių turtų nereikia. Jie džiaugiasi auštančiu nepriklausomos Lietuvos rytu, džiaugiasi pavasariu su atgimstančia gamta, jaučia žemės ir duonos kvapą, dėkoja Dievui, kad Lietuva laisva. O tie, kurie trokšta lengvai pasipelninti, yra dideli vargšai. Jų kišenės didelės, o norai dar didesni.

P. Motiečienė,
Radviliškis

LIETUVA IR ŠAS (NATO)

Neveiksminga Lietuvos diplomatinė tarnyba Šiaurės Amerikoje neturėtų sužlugdyti Lietuvos galimybes tapti ŠAS (NATO) nare.

Andrius Gedris,
Hamilton, Ont.

Kelionės į Lietuvą 1997!
Kainos nuo \$675.00
Speciali nuolaida užsakant iki šio mėnesio pabaigos.
*** Iškvietimai iš Lietuvos bei kelionių drauda ***
*** Pramoginės kelionės laivais ***
Skambinti Audronei tel. 416 255-8473
Faksas 416 252-8854

Juozas (Joseph) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.
– 25 metų namų remonto patirtimas.
– Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patirtimas.
– Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

ORDINAI IR MEDALIAI

Dabartinis Lietuvos prezidentas pradėjo dalinti užsienio lietuviams už nuopelnus ordinarus bei medalius. Vieni juos priėmė iš džiaugsmo, kiti iš nuolankumo, treči iš baimės nuo jų atsisakė.

Zymusis poetas Bernardas Brazdžionis atsisakė priimti iš prezidento rankų jam skirtą žymenį. Kita pagarbos vėta yra BALFo pirmininkė, Amerikoje gimusi Marija Rudienė. Jos žodžiai: "Negaliu priimti apdovanojimo nei asmeniškai, nei kaip BALFo pirmininkė, kad ir iš paties Lietuvos Respublikos prezidento, kuris anksčiau buvo Lietuvos komunistų partijos vadovybėje, partijos nuožmiai persekiojusios lietuvių tautą, o taip pat ir BALFą, visą jo veiklą, laikant jį vienu didžiausių Lietuvos priešu. Labdaros darbo ir Tėvynės gelbėjimo niekada nedirbau dėl jokio užmokesčio, ordino ar medalio". Garbė šioms lietuviams, kurie drįso viešai pareikšti savo meilę tikrajai demokratiškai Lietuvai.

Vytautas Šeštokas,
Los Angeles, CA

VARŠUVOJE LIETUVIŲ DALINIŲ NEBUVO

Gimnazijos bičiulis ir "TŽ" bendradarbis J. B. atsiuntė man Povilo Šapiro parašytos atsiminimų knygos "Wojna Niemiecko – Żydowska" ištraukas, kurių 32 psl. Varšuvos geto kovotojas rašo: "Puolime prieš getą buvo panaudoti šie daliniai: Waffen SS, Wehrmacht, Supo, Sipo, aiskarizai – ukrainiečių ir latvių pagalbiniai daliniai, vadinami Varšuvos gyventojų "šaulisami" šauliais bei granatų policija, iš viso 3,000 asmenų".

Varšuvos geto žydai, greičiausiai neatsikirdami latvių kalbos nuo lietuvių, vadino tuos dalinius "šauliais" – šauliais, kad atvežtų tą vardą Vilniaus žydų. Tiesa ir latviai 1919 m. buvo įsteigę šaulių sąjungą, tačiau ji vadinta "aizsargai". Atrodo, kad Povilas Šapiro juo pavadino "aiskarizais".

20 psl. autorius rašo apie 1939 m. rudenį įsteigtą lenkų policiją "Polnische Polizei". Ji buvo sudaryta daugiausia iš priekarių narių bei savanorių. Nors lenkai turėjo savo vadovybę, tačiau faktiškai ji priklausė vokiečių policijai – "Ordnungspolizei". Povilas Šapiro rašo: "Taip pat ir ji prisidėjo (vykdavo) prie neabejotinų ekstremacinio pobūdžio veiksmų (gaudybų, egzekucijų), nukreiptų prieš lenkų ir žydų visuomenę. 1943 m. balandžio-gegužės mėn. buvo išskirtas kelių šimtų lenkų policininkų dalinis, kuris sustiprino sargybos liniją, skiriančią kovojantį geto nuo likusios Varšuvos".

Taigi jokių lietuvių dalinių Varšuvos geto malšinime nebuvo. Gerokai sutrumpintą mano atvirą laišką "Mannheimer Morgen" dienraštis išspausdino 1997 m. kovo 7 d., pavadindamas "Kein SS Bataillon" ir pažymėdamas, kad Lietuvoje jokių SS batalionų nebuvo. K. Baronas, Vokietija

DĖL PAŠTO VĖLAVIMŲ
galima skųstis skambinant 416 979-8822 arba 1-800-267-1177. Palikti adresą su pašto kodu. Kuo daugiau bus užregistruota adresų, kuriems vėluojasi laikraščio pristatymas, tuo bus atkreiptas didesnis dėmesys.

INCOME TAX PARUOŠIMAS
Kaina nuo \$20
Skambinti tel. 416 234-9696
Kristina Genienė,
baigusi H&R Block Income Tax kursą

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.

20 High Park Blvd., Toronto.

Gydymasis masažas ("Craniosacral Therapy")

Prima pasientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudimo bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažu padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytoja

ASTA E. GRINIS-VAIDILIENĖ, D.D.S.

3101 Bloor Street West, Suite 308,

Toronto, Ontario M8X 2W2

(trys blokai į vakarus nuo Royal York)

Telefonas 416 237-1273

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

416 763-5677

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594

Lengvai pasiekiamas

autobusu nr. 79 (Scarlett

Road) nuo Runnymede

požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

2 Jane Street, Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. 416 762-7393

Fax 416 762-0231

CHAMNEY • MC WILLIAMS • DRESHER

CMD Insurance Services

Dėl visų rūšių draudimų Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilio ir namų draudimo reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilio ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudimų.

1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8

Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406

FAX 905 624-8238

Chamney McWilliams Inc.

Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgičių, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Tel. 416 233-3334

DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA
praneša,

kad naujai įstojančioms nariams įnešančioms į sąskaitą ne mažiau kaip \$200 (jaunimui iki 16 m. amžiaus – mažiau kaip \$100) įmokės \$40 vertės šėrus.

KVIEČIAME VISUS ONTARIO PROVINCIJOS LIETUVIUS ĮSIRAŠYTI Į MŪSŲ NARIŲ GRETAS

1573 Bloor St. W., Toronto Tel.: 416 532-1149

2975 Bloor St. W., Etobicoke Tel.: 416 207-9239

TORONTONT

Anapilio žinios

– Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: D. Ketvirtadienį – 7 v.v. Švč. Sakramento įsteigimo Mišios; D. Penktadienį – 3 v.p.p. Kristaus kančios ir mirties pamaldos; D. Šeštadienį – 8 v.v. Kristaus prisikėlimo pamaldos romėniškais apeigomis; Vėlykų rytą – 7 v. Kristaus prisikėlimo pamaldos lietuviškais apeigomis; Vėlykų dieną – Mišios įprasta sekmadienio tvarka.

– Autobusėlis vėš maldininkus pamaldoms nuo Islington požeminių traukinių stoties D. Ketvirtadienį – 6.30 v.v., D. Penktadienį – 2.30 v.p.p. ir D. Šeštadienį – 7.30 v.v. Atgal parvėš po pamaldų. Vėlykų dieną autobusėlis vėš maldininkus įprasta sekmadienio tvarka.

– Didįjį Penktadienį bus renkama rinkliava Šventajai Žemei. Tai rinkliava specialiai vokeliui nėra, todėl prašome naudoti bet kokius vokelius ir ant jų užrašyti savo pavardę.

– Pirmajai Komunijai pasiruošimo sekanti pamoka bus balandžio 6, sekmadienį. Ta pačia proga bus trumpas tėvelių susirinkimas nustatymui Pirmosios Komunijos datos bei aptarimo vaikų apmokytojų ir šventės fotografo.

– Parapijos metinis susirinkimas bus balandžio 27, sekmadienį, po 11 v. Mišių parapijos salėje.

– Prisikėlimo bankelis Anapilyje bus uždarytas Didįjį Penktadienį ir Vėlykų sekmadienį, bet veiks Didįjį Šeštadienį nuo 9 v. iki 1 v.p.p. – Mišios Vėlykų sekmadienį, kovo 30., 7 v. Kristaus prisikėlimo pamaldos (lietuvių apeigomis), 9.30 v. už a.a. Praną Augaitį, 11 v. a.a. Algirdą Šukį; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Robertą Budrecką.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, kovo 23, popietėje dalyvavo 206 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Aldona Vaškevičienė, Jonas ir Kathy Vaškevičiai, Tessa ir Darrel Vaškevičiai iš Minesing, Wasaga. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelis narės Aldona Skilandžiūnienė ir L. Balsienė.

– LN valdybos posėdis – kovo 26, trečiadienį, 7 v.

– Lietuvių Namai ir "Lokys" bus uždaryti Didįjį Penktadienį, kovo 28 ir Vėlykų sekmadienį, kovo 30.

– Kovo 23, sekmadienį, 1.30 v.p.p. įvyko LN metinis visuotinis Toronto LN ir Labdaros fondo narių susirinkimas. Jį atidarė pirm. Valtėris Drešeris pakviesdamas pirmininkauti Rimą Sondą, sekretoriauti dr. Genovaitę Bijiūnienę ir Bronių Stundžį. Buvo išklausti pirmininko, išdėstinio, slaugos namų, stovybos, "Lokio" svetainės, visuomeninės veiklos ir švietimo fondo pranešimai. Po to vyko gyvos diskusijos dėl pranešimų. Ypatingai buvo pabrėžta slaugos namų stovyba ir jai gaunama 2.4 mil. pašalpa.

Gauti pasiūlymai valdybai kaip sumažinti LN administracines ir namų išlaikymo išlaidas. Į valdybą kandidatavo 7 nariai ir balsų dauguma pasiskirstė taip: P. Šturmas 125, T. Stanulis 119, H. Sukauskas 90, J. Slivinskas 84, E. Pamataitis 79, J. V. Šimkus 75 ir V. Kulnys 65. Išrinkti pirmi keturi trims metams, E. Pamataitis 2 metams, kandidatais liko J. V. Šimkus ir V. Kulnys. Į revizijos k-ją išrinktas A. Alsbergas aklamaciniu būdu. Susirinkime dalyvavo 184 nariai. Valdyba netrukus pasiskirstys pareigoms.

– Vėlykų pietums balandžio 6 d. dar yra likusių stalų. Prašome užsisakyti vietas ir registruoti vaikučius Vėlykų dovanėlėmis.

– Aukos slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, kovo 23, buvo užbaigtos parapijos metinės rekolekcijos. Dėkojam T. Benediktui (Sigitui) Jurčiui, OFM, už sėkmingą jų pravedimą. Giedojo "Volungės" choras ir sol. A. Puodžiūnienė.

– Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: Didįjį Ketvirtadienį 7 v.v. iškilmingos paskutinės vakarienos Mišios su procesija; Didįjį Penktadienį, 3 v.p.p. Dievo Žodžio liturgija, Kryžiaus pagerbimas ir Komunija. Puse valandos prieš pamaldas bus muzikinis susikaupimas, dalyvaujant "Volungės" ir parapijos chorams. Didįjį Šeštadienį, 10 v.v. Vėlykų pamaldos ir Prisikėlimo Mišios. Vėlykų dieną Mišios lietuviškai 8.15, 10.15 ir 11.30 v.v., angliškai 9.15 v.v.

– Didįjį Penktadienį per pamaldas bus daroma rinkliava Šv. Žemės esančioms parapijoms ir katalikiškos institucijos paremti.

– Kiekvieną penktadienį, 6.30 v.v. pradedant po Vėlykų, šventovėje bus kalbamas Rožinis, o 7 v.v. bus laikomos Mišios.

– Parapijos metinis susirinkimas įvyks balandžio 20 d., parodų salėje po 11.30 v. Mišių.

– Bilietai į parapijos metinę vakarienę, kuri vyks balandžio 26 d., 5 v.p.p., platunami sekmadieniais salėje po Mišių; kitu laiku pas V. Tasecką 905-824-4461.

– Kovo 20 d. palaidota a.a. Paulina Šablinskienė, 82 m. Lietuvoje mirė Jono Pužo brolienė.

– Parapijos jaunimas nuo 13 m. amžiaus kviečiamas dalyvauti priešvėlykiniame susikaupime Did. Penktadienį 4 v.p.p. T. Bernardino kambaryje. Jaunimui, kuris vyksta į Pasaulio jaunimo dienas Paryžiuje, dalyvavimas būtinas. Susikaupimą praves ses. Ignė.

– Pakrikštyta Lindsey-Sara, Audronės (Bitėnaitės) ir Troy Robertson dukrelė.

– "Sekmadienio draugai" – tai vaikučių, tarp 3 ir 6 metų amžiaus, sekmadienio sueigos, kurios vyksta pirmą ir trečią mėnesio sekmadieniais. Šį šeštadienį, kovo 29 d., 10 v. jiems organizuojama iškyla į Kortright Center (Kleinburg'e). Informacija teikiama V. Vingelytė-Pabrėžienė 416-236-9662.

– Kelionė į Šv. Žemę organizuoja pranciškonas T. Gregory Botte, OFM, rugsėjo 30 – spalio 14 d.d. Tuo reikalu prašom skambinti į parapijos raštinę.

– Mišios Vėlykų dieną, kovo 30, 8.15 v.v. už a.a. Ceciliją Tuškaitę; 9.15 v.v. už a.a. Vytautą Vingelį; 10.15 v.v. už a.a. Edvardą Šileiką, a.a. Balį Radzevičių, a.a. Oną Pleiniene; 11.30 v.v. už mirusius parapijos choro narius ir buvusius vadovus a.a. kun. B. Juršką ir a.a. V. Verikaitį.

Tikintieji Lietuvai aukoko:

\$100 – V. Montvilas.

Anapilio moterų būrelis paaugliams "Tėviškės žiburiams" \$300. Leidėjai už auką nuoširdžiai dėkoja.

A. a. savo tėvelių atminimui Monika Povilaitienė "Tėviškės žiburiams" aukoko \$50.

A. a. dr. Anzelmo Gailliaus atminimui Janina Grabošienė "Tėviškės žiburiams" aukoko \$25.

A. a. Prano Juodkojo ir **Petro Reginos** atminimui V. Žavadskienė "Tėviškės žiburiams" aukoko \$10.

A. a. Ignui Anužui mirus, užjaušdami žmoną Danutę ir seserį Gabrielę, Elena ir Vytautas Krikščūnai Tremtinių grįžimo fondui aukoko \$30.

KLKM dr-jos centro valdyba

VELYKŲ SENELĖ (Snaigė Šileikienė) su palydove 1997 m. kovo 22 d. atnešė Toronto Maironio mokyklos mokiniams dovanų

Nuotr. G. Paulionienės

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS VAKARAS

1997 m. balandžio 5, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje

Visus dalyvauti kviečia –

"Tėviškės žiburių" leidėjai

MENINĖ PROGRAMĄ atliks Montrealio moterų dainos vienetas "Aušra" ir vyrų dainos vienetas vadovaujami muz. Aleksandro Stankevičiaus.

PRAMOGINĖ DALYJĖ galėsite pasidžiaugti smagia orkestro "Žagarai" šokių muzika.

Bilietai užsakomi "TŽ" administracijoje tel. 905 275-4672.

BILIETO KAINA – \$10 ASMENIUI.

Pradžią – 6.00 valandą vakaro, meninės programos – 6.30v.v.

KONCERTAS

įvyks balandžio 6, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Anapilio salėje

Programoje – įvairus muzikos studentų pasirodymas
Įėjimas: laisva auka **Rengėjai – Anapilio parapijos tarybos kultūrinė sekcija**

Maloniai kviečiame jus dalyvauti

VELYKINIJOSE PIETUOSE

1997 m. balandžio 6, sekmadienį, 1 val. p.p. Toronto Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor St. West, Toronto.

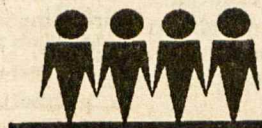
ŠILTAS MAISTAS, VYNAS, TORTAI, KAVA

Programa ir Vėlykų senelė su dovanėlėmis.

Bilietus galite įsigyti iš anksto LN raštinėje arba sekmadienio popietėse. Įėjimas: saugausiems – \$15; vaikams 6-10 m. – \$7; vaikams iki 5 m. nemokamai.

Toronto Lietuvių Namų moterų būrelis ir Lietuvių Namai

Lietuvių kredito kooperatyvas

PARAMA
praneša, kad metinis

narių susirinkimas

įvyks š. m. balandžio 13, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų.

Prašome atsinešti nario knygtus.

VALDYBA

Lietuvių kredito kooperatyvas

PARAMA

praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija dėl rinkimų per metinį susirinkimą balandžio 13 dieną. Komisija yra šios sudėties:

Stasys Grigaliūnas
Alvina Ramanauskienė
Vladas Butkys

Kandidatus gali siūlyti du pilnateisiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomų kandidatų sutikimą. Siūlymo formas galima gauti "Paramos" raštinėje. Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti į "Paramą" iki balandžio 7 d.

Valdyba

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių, reguliari metinė prenumerata – \$40.00, rėmėjo – \$50.00, garbės – \$60.00 (JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė

Adresas

Siunčiu prenumeratą dol., auką dol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburiai" siunčiami nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

ADMINISTRACIJA

MONTREALQUE

Juozių pietūs kovo 16 d. Aušros Vartų parapijos salėje praėjo gana sėkmingai. Susirinko apie šimtas dalyvių, bet prie Juozų garbės stalo susėdė vos keturi. Kiti Juozai pasiliko su savo draugais. Juozams buvo prisegta po gražią gėlytę. Margarita Kastanauskaitė įdomiai pravedė sveikinimus, kuriuos su nuoširdžiais linkėjimais pareiškė organizacijai atstovai visiems Juozams, o ypatingai klebonui kun. Juozui Aranauskui. Visi sugiedojo "Ilgiausių metų..." Pagaliau buvo pakviestas klebonas palaiminti vaišių stalus. Rengėjai – Jūros šaulių kuopa "Neringa" visus skaniai pavaišino. Pabaigoje klebonas rengėjams ir pietų dalyviams gražiai padėkojo.

Aušros Vartų parapijos meti-

nis susirinkimas išrinko dalį komiteto narių. Su pasilikusiais komiteto sudaro šeši asmenys, kurie pasiskirstė pareigomis: pirm. – Jonas Zabielauskas, sekr. – Stefanija Jutuvienė-Beniūsyte, izd. – Bronius Niedvaras, adm. – Antanas Mickus, parengimams – Vitas Givis ir ryšininkas – Romas Otto.

Klevų sirupo iškyla rengia "Rūtos" klubas balandžio 15 d., antradienį, į Mount St. Gabriel. Bus keliaujama automobiliais. Į kainą (\$20) įeina kelionė ir pietūs. Registruotis iki balandžio 9 d. pas klubo valdybos narius.

A.a. Petras Lukševičius, 89 m. amžiaus, mirė kovo 10 d. Po pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje kovo 14 d. palaidotas Cote des Neiges kapinėse. Liūdi žmona. Liko giminių ir bičiulių Lietuvoje. B.S.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC

Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas neparengtoja apdrausti.

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Rėmėjo už dvejus metus atsiuntė: G. Dirsė, A. Mikalajunas.

Garbės prenumeratą atsiuntė:

\$150 – A. Mačiulis, J. Žiūraitis; \$100 – G. Smolskis, A. Dvarionas-Miklovaitis, S. Rakštienė, J. Gribliauskas, V. Meilus; \$70 – vysk. P. Baltakis, OFM, dr. H. Šolys, M. Pietryk; \$67 – A. Vaickus; \$62 – V. Balsys; \$60 – A. Girša, E. Olšauskas, J. Pacevičienė, K. Čerškus, V. Pulkauninkas, V. Dauginis, A. Stanevičius, V. Nakrošius, L. Levinskas, V. Urbonas, R. Šomkaitė, S. Šimoliūnas, L. Steponavičius, A. Kuolas, S. Pargauskas, V. Biskys, S. Mačiulis, G. Šutas, dr. R. Saplys, B. Rakauskas, K. Račiūnas, A. Saplys, S. Jatis, A. Kaspariūnienė, K. Waznis, J. Narušis, S. Šarkus, M. Jonikas, D. Vasys, A. Jocas, dr. A. D. Dickson, S. Daugėlė, R. Puteris.

Garbės už dvejus metus atsiuntė: prel. J. A. Kučingis.

\$110 – E. Spudis; \$50 – R. Dornfeld, J. Šleinius, J. Stankus; \$37 – K. Juzumas; \$32 – A. Rauba; \$30 – M. Zyvatkauskas; \$22 – V. Kupcikius; \$20 – J. Paslauskas; \$17 – M. Grinius, K. Barčauskas, dr. R. Barakauskas; \$12 – E. Bačinskis; \$10 – K. Griauzde, J. Olšauskas, M. Migevičienė; \$7 – G. Kaufmanas, B. Šerkšnas, O. Biveinis, D. Grajauskas, J. Bataitis, K. Vėgys, A. Mironas, K. Meškauskas; \$6 – I. Girdzevičius; \$2 – V. Kėžinaitis, S.

Bludnikas, S. Vaškys; \$1 – B. Gataveckienė.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

\$52 – M. Kupris, A. Bireta, P. Martišius; \$50 – B. Vaišnora, A. Girnius, A. Dombra, R. Vaičiūtis, A. Vindašius, A. Zubrickas, E. Baltrušaitienė, M. Jasaitis, M. Pike, S. Laurinaitis, J. Vaškas, D. Balsys, V. Daveikis, S. Girčys, V. Palilionis, Z. Griganavičius, V. Liesunaitis, I. Mališka, P. Pranckevičius, L. Strumila, J. Akelaitis, A. Aukštikalnis, M. Bagdonas, R. Černius, V. Juška, A. Laugaly, E. Laukys, dr. J. Mališka, A. O'Donohue, K. Šapočkinas, J. Šleinius, K. Astravas, V. Danyla, J. Kuras-Lasys, K. Kudirka, dr. V. Lenauskas, J. Putrius, V. Plečkaitis, B. Perkauskas, A. Šmitas, J. Valaitis, A. Žėgas, A. Arelis, V. Akelaitis, V. Augėnas, A. Keturakis, R. Dirvelis, A. Lang, G. Sirutis.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$85 – P. Basys; \$62 – J. Janulaitis; \$60 – A. Jonikas, L. Klevas, S. Rukša, S. Gaidauskas, L. Norvaisa, O. Yurka, B. Jurgutis, G.M. Šernas, E. Jasiūnas, K. Juzumas, A. Karosas, P. Lukoševičius, V. Daunoras, V. Puodžiūnas, D. Paškovičius. Nuosirdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą pridėdą ir auką.

ISNUOMOJAMAS 2 miegamųjų butas High Park rajone. \$750 į mėnesį. Tel. 416 588-3930.

IEŠKAU DARBŲ. Galiau prižiūrėti vaikus, vyresnio amžiaus žmones, tvarkyti namus. Tel. 416 769-1266.

IEŠKOME auklės 8 mėnesių ir 5 metų amžiaus vaikus Jane ir Bloor rajone. Skambinti Virginijai tel. 416 767-9066.

ISNUOMOJAMAS butas Bloor ir Keele gatvių rajone. Du kambariai, virtuvė ir vonia. Antras aukštas. Skambinti tel. 416 767-4917.

PARDUODU 5 k. mūrinį namą su visais patogumais, telefonu, garažu Lietuvoje, Utenos apskr., Vyžuonose, arba keičiu Toronte. Skambinti Julijai, tel. 416 535-1012.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algimui tel. 905 272-8323.